ప్రజాశక్తి

Vol. 1, no. 353

(Dec. 1, 1946)

బెజవాడ, 1946

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 1, no. 353

(Dec. 1, 1946)

Bejavāḍa, 1946

Record no. 683

Regd. No 4486 20 పేజీలు 3 అణాలు

ప్రజాశక్తి

కమ్యూనిస్టు దిన పత్రిక

సంపుటి 1] బెజవాడ 1-12-46 ఆదివారం [సంచిక 353

ఈ సంచికలో

రాజ్యాంగసభ వాయిదా

వెయ్యము అని నెహ్రూకు అట్లీ హామీ

బ్రిటిష్ ప్రణాళిక వ్యాఖ్యానానికి లండన్ సమావేశమట!

లండన్, నవంబరు 29

లండన్ సమావేశానికిముందు ప్రాథమిక చర్చలు జరపడంకోసం, బ్రిటిష్ ప్రధాని అట్లీ, బ్రిటిష్ రాయబారులుగా భారతదేశం వెళ్ళిన ముగ్గురు మంత్రులను నేడు సమావేశపరచారు. ఈ సమావేశ కార్యక్రమం వీరు ముందు నిర్ణయిస్తారు. లండన్ సమావేశం వారంకన్నా ఎక్కువ జరగదు.

పండిత నెహ్రూకు అట్లీ ఒక పెద్ద తంతి వార్త పంపాడు. బ్రిటిష్ ప్రణాళికలోని గ్రూపింగు మొదలైన సూత్రాలను వ్యాఖ్యానించడంలో ఈ సమావేశం తోడ్పడుతుందని ఆ తంతిలో అట్లీ తెలిపాడు. ఈ సంప్రతింపులు చాలరోజులు జరగవని, రాజ్యాంగ నిర్మాణసభను వాయిదావేయడం తమ ఉద్దేశం ఏ మాత్రం కాదనికూడ అట్లీ తెలియజేశాడు. ఈ తంతివెళ్ళిన తర్వాత కాంగ్రెస్ సమావేశానికి అంగీకరించింది.

బ్రిటిష్ లేబరుపార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి మార్గన్ ఫిలిప్సు ఇలా అన్నాడు: "భారత సమస్య పరిష్కరింపబడాలని బ్రిటిషు కార్మికులందరు కోరుతున్నారు. ఈ సమావేశం పరిష్కారానికి తోడ్పడుతుందని భావిస్తున్నాను"

భారత నాయకులు బుధవారం రాజుగారి విందులో పాల్గొంటారట!

లండన్‌సమావేశంలో నెహ్రూకుసహాయపడేందుకని కృష్ణమీనన్ అమెరికానుండి లండన్‌కు వెడతాడు.

ఢిల్లీ వార్తలుకూడ అట్లీ హామీ, నెహ్రూ లండన్ ప్రయాణానికి కారణమైందని తెలుపుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ కోరిన హామీలను అట్లీ ఇచ్చాడని ఈ వార్తలు తెలుపుతున్నవి. నెహ్రూ కొన్ని కాంగ్రెస్ నిర్ణయాలను దాటి లండన్ సమావేశంలో ఒప్పుకోడానికి వీలులేదని కాంగ్రెస్ వర్గాలలో అనుకుంటున్నారు.

గాంధీజీ సంచారం

మతసామరస్య ప్రయత్నం

చౌముహానీ, నవంబరు 29

గాంధీజీ, తూర్పుబెంగాలులో మతసామరస్యం ఏర్పడేవరకు తాను వెళ్ళనన్నాడు. ఇప్పుడిప్పుడు కొద్దికొద్దిగా కాందిశీకులు తమ స్వగ్రామాలకు వస్తున్నారు.

గాంధీజీ మూడువారాలుగా ఈ జిల్లాలో (నౌఖలీ) సంచారం చేస్తున్నాడు. ఇప్పుడు ఒంటరిగా ఉండి శాంతిస్థాపనచేయాలని నిర్ణయించుకున్న తర్వాత రామగంజ్‌కు మూడు మైళ్ళలో ఉన్న శ్రీరాంపూర్‌లో ఉండి ప్రజలలో సామరస్యానికి పనిచేస్తున్నాడు. ఆయనతోకూడ వచ్చిన వారందరు ఇలాగే ఇంక కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్ళి ఎవరంతట వారు పని చేస్తున్నారు.

వాలంటీర్లుగా చేరండి

శరత్‌బోసు విజ్ఞప్తి

ఢక్కా, నవంబరు 29

శరచ్చంద్రబోసు ఒకసభలో ఇలా ఉపన్యసించాడు:

"రౌడీ చర్యలను అణచేందుకై, అన్ని పార్టీలవారు వాలంటీర్లుగా చేరాలి. వారు ద్వేషాలు మాని రౌడీతనాన్ని సర్వవిధాలా అరికట్టాలి. బెంగాలు వినాశంకాకుండా యువకులు ఈప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోవాలి.

"ఎన్నాళ్ళనుండో హిందువులు ముస్లిములు బెంగాలులో ఇరుగు పొరుగున నివసిస్తున్నారు. ఇకమీదకూడా నివసించాలి. హిందూ-ముస్లిం దేశభక్తులంతా ఐక్యతతో పనిచేయాలి; అంతఃకలహాలు రాకుండ చూడాలి."

కాందిశీకుల హత్య

ఇక్కడికి అయిదు మైళ్ళలోఉన్న గ్రామానికి, కాందిశీకులు ఆరుగురు తిరిగి వెళ్ళారు. రౌడీలు వారిపై బడి ఇద్దరిని చంపివేశారు. మిగత నలుగురు తిరిగి ఇక్కడకు పారివచ్చారు. పోలీసులతోకలిసి వెళ్ళిచూడగా రక్తం మరకలున్నవిగాని, చంపబడినవారి శవాలు కనిపించలేదు.

మణిపూర్‌లో బార్డొలాయి సంచారం

ప్రజల అపూర్వ చైతన్యం

ఇంఫాల్, నవంబరు 27

అస్సాం కాంగ్రెసు ప్రధాని, బార్డొలాయి మణిపూర్ సంస్థానంలో సంచారం ముగించి ఇక్కడికి వచ్చారు. ఆయన ఇలా ఒక ప్రకటన చేశారు:

"మణిపూర్ సంస్థానంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి గల సంబంధం తెగిపోయినతర్వాత ఏర్పడే సమస్యలను పరిశీలించేటందుకు, ఇక్కడి ప్రజలవాంఛలను తెలుసుకొనేందుకు నేను ఇక్కడికి వచ్చాను.

"మణిపూర్ సంస్థానంలోను, బయటి ప్రాంతంలోను, ప్రజల రాజకీయ చైతన్యం ఎంతో అభివృద్ధి పొందింది. స్త్రీ పురుషులు ప్రతిసమస్యను గూర్చి స్వయంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఆర్థిక, సాంఘిక, నైతిక, రాజకీయ విషయాలలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. స్వతంత్రంపొందిన లేదా పొందబోవు ప్రజలే యిలా చైతన్యవంతులవుతారు."

సంస్థానాధీశుడు ప్రజల విషయంలో సానుభూతి ప్రకటిస్తాడనే ఆశను బార్డొలాయి వెల్లడించాడు.

ప్రజాసమీకరణతో కటక్ కార్మికుల విజయం

కాంగ్రెసు నాయకుల విచ్ఛిన్నప్రయత్నాలు

[మా విలేఖరి]

కటక్, నవంబరు 23

సంబల్‌పూరు (ఒరిస్సా) లో బిర్లాక్రింపెనీ గ్యారేజీలో పని చేస్తూన్న డ్రైవర్లు క్లీనర్లు మొత్తం 60 మంది నెలపదిరోజులనుంచి సమ్మె చేస్తున్నారు.

రోజుకి 8 గంటల పని; క్లీనరుకు రూ. 30 లు, డ్రైవరుకు రు. 60 లు జీతం; కరువు భత్యం; ప్రభుత్వం ఇచ్చే సెలవులన్నీ ఇవ్వడం; ఇళ్ళ సౌకర్యాలు కోరుతూ సెప్టెంబరు 24 న పనివారి యూనియను యజమానులను కలుసుకొన్నారు. కాని యజమానులు వాని కంగీకరించక, అక్టోబరు 8 న లాకౌట్ ప్రకటించారు. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ మధ్యవర్తిత్వాన్ని సూచించింది. కార్మికులు ఒప్పుకున్నా బిర్లా ఒప్పుకోలేదు. జిల్లాకలెక్టరుకూడా చెప్పినా వినలేదు.

ఈ స్థితిలో కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం కార్మికుల అండ నిలబడడం న్యాయం, కాని వారు పికెటింగులు, ఊరేగింపులు నిషేధిస్తూ సె. 144 ప్రకటించారు. బిర్లాకు దొంగకూలీలను సప్లయిచేయడానికి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలుమాలతిచౌధరి, మరొక కాంగ్రెస్ కార్మిక నాయకుడు బీరేన్‌సర్కార్‌గార్లు పని ప్రారంభించారు. కాంగ్రెసు కార్మిక మంత్రి కానుంగో తన డ్రైవరునే బిర్లాలకు సాయం పంపాడు.

కాని, కార్మికులు పికెటింగు ప్రారంభించారు. నవంబరు 14 వ తేదీన పోలీసులు పికెటింగుచేస్తూన్న కార్మికులను అరెస్టు చేశారు. ఆ వార్త వినగానే సంబల్‌పూర్‌లోని కాలేజీ విద్యార్థులు హర్తాళ్‌చేసి 34 మంది పికెటింగులో అరెస్టయ్యారు. పట్టణమంతా హర్తాల్ జరిగింది. ప్రజలు 5 వేలమంది కార్మికులకు సాయం ప్రకటించారు. పోలీసులు పట్టణ ప్రజలనుకూడా అరెస్టు ప్రారంభించారు. సాయంకాలానికి అరెస్టుల సంఖ్య 75 అయింది.

ఈ ప్రజాసమీకరణతో ప్రభుత్వం దిగివచ్చింది. అరెస్టుచేసిన వారందరినీ జామీను మీదవదలి, వారిమీద కేసులు వదులుకుంటూంది. బిర్లాకూడా దిగివచ్చాడు. మధ్యవర్తిత్వానికి అంగీకరించి, పనులనుంచి తొలగిస్తూఇచ్చిన నోటీసులను ఉపసంహరించుకున్నారు. యీవేళ విజయవంతంగాముగిసింది. యజమానులు ప్రధాన కోర్కెల కంగీకరించి, మిగతావాటిని జీతాల కమిషన్‌కి వదిలిపెట్టారు. కార్మికులు యీవేళ పనుల్లో ప్రవేశించారు.

18 మంది కార్మిక నాయకుల అరెస్టు

బొంబాయిప్రభుత్వనిరంకుశత్వం

జల్గాం, నవంబరు 29

లోగడ ప్యాసయిన జిల్లా పోలీసు సవరణ చట్టంక్రింద 5 గురు జల్గాం కార్మికనాయకులను, 13 ముగ్గురు అమల్నేర్ కార్మిక నాయకులను, ఈవేళ పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

వీరందరినీ బయటికి పంపివేయడంకోసం కోర్టులో కేసు జరుగుతుంది. ప్రస్తుతం 8 గురు అమల్నేర్ కార్మికనాయకుల్ని ఈ చట్టం ప్రకారం కోర్టులో విచారణ జరుపుతున్నారు.

★

రష్యా చైనాలకు ఇండియానుండి రోడ్లు

పెషావర్, నవంబరు 28

సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రధాని డాక్టర్ ఖాన్ సాహెబ్ ఇలా రేడియో ఉపన్యాసంలో చెప్పాడు.

"సరిహద్దు రాష్ట్రంనుంచి రష్యాకు, చైనాకు సరాసరి రోడ్డువేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇప్పుడున్న ఖాగన్‌లోయ రోడును ముందుకు సాగించి పై దేశాలతో సరాసరి సంబంధం ఏర్పరుస్తాము."

ఈ స్కీమును అయిదేళ్ళ ప్రణాళికలో చేర్చామని, అందుతోపాటు రాష్ట్రంలో కూడ గ్రామసీమలకు రోడ్లను వ్యాపింపజేస్తామని ఖాన్‌సాహేబ్ అన్నాడు.

రంగూన్ ట్రాంవే కార్మికుల సమ్మె విజయం

రంగూన్, నవంబరు 29

మూడురోజులక్రితం రంగూన్ ఎలక్ట్రిక్ ట్రాంవే కార్మికులు ప్రారంభించిన సమ్మె

బర్మాలో కమ్యూనిస్టుల ఐక్యత

చర్చలు ఫలించే సూచనలు

రంగూన్, నవంబరు 29

బర్మాలో థాన్-టూన్, టీన్-పేల నాయకత్వం క్రింద ఉన్న కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు రెండూ ఒకటిగా పనిచేయడంకోసం కొన్ని రోజులుగా చర్చలు జరుగుతున్నాయి. ఆ చర్చలు ఫలించే సూచన కనబడుతోంది.

ఈ ఐక్య కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఫాసిస్టు ప్రతికూల సమితితోను, తదితరప్రజాదళాలతోను ఐక్యసంఘటనకై పాటుపడుతోంది.

'పీపుల్స్ ఏజ్' సంపాదకీయం ★

అంతర్యుద్ధ సన్నాహమా?

హిూరట్ కాంగ్రెస్‌లో నాయకుల ధోరణి

కాంగ్రెసును నియంతృత్వ సంస్థగా మార్చడానికి ప్రయత్నాలు

'దెబ్బకు దెబ్బ' అంటూ సర్దార్ పటేల్ చెప్పిన మీరట్ కాంగ్రెస్ ...

మతకలహాల పేరుతో ప్రజాపోరాటానికి స్వస్తి

హైద్రాబాద్ కాంగ్రెసు నాయకుల రాజీపంథా

(మా రాజకీయ విలేఖరి)

మీర్జా ఇస్మాయిలు, స్వామీరామానందతీర్థ (స్టేటు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు), మరి కొంతమంది మితవాద కాంగ్రెస్ నాయకులు ...

మీర్జా ఇస్మాయిలుకోర్కె నెరవేరింది

ప్రజల స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను అణచడానికే తెలంగాణాలో మిలిటరీచే దురంతాలు చేయిస్తున్నారు

హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు స్వామీ రామానంద తీర్థ ప్రకటన

హైదరాబాద్, నవంబరు 28

హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు స్వామీ రామానందతీర్థ సూర్యాపేట తాలూకాలో సంచారంచేసివచ్చి ఈదిగువ ప్రకటనను పత్రికలకు ఇచ్చారు.

"ఒక పెద్ద మిలిటరీ దండు సూర్యాపేటకు వచ్చింది..."

1500 సైనికులు

సర్కిల్‌ను శిక్షించాలి

పాతసూర్యాపేట దుండగాలు

నిరంకుశాధికార్లు

మితవాదుల ద్రోహచర్యలు

సామ్రాజ్యవాదులకు స్వేచ్ఛ

మిలిటరీ చర్యలను ఆపాలి

కాంగ్రెసువాదులకు హెచ్చరిక

హైద్రాబాద్‌లో 1500 విద్యార్థుల సమ్మె

పత్రికల అభూత కల్పనలు

వస్తోంది!

విరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా

నైజాం ఆంధ్రుల పోరాటం

వెల 0—3—0

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం, బెజవాడ.

భూమిశిస్తుకు ఆదాయాన్నే ప్రాతిపదికగా తీసుకోవాలి

రు 500 లకు తక్కువ ఆదాయమిచ్చే భూమిపై పన్నుండరాదు

మాదల వీరభద్రరావు

"రెవిన్యూ విధానాన్ని సంస్కరించుట, పన్నుల భారమును తగ్గించుట, లాభమివ్వని భూములపై పన్ను లను అసలే రద్దుచేయుట మున్నగు కార్యములు చేయుటకు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు పూనుకుంటారు"

(1937 కాంగ్రెస్ ఎన్నికల ప్రణాళిక)

"భూమి శిస్తు వసూలు పద్ధతులను సంస్కరించవలెను. చిన్న చిన్న రైతులు యిచ్చు భూమి శిస్తును కౌలు మొత్తము లను తగ్గించియు, ఒకటి రెండు ఎకరములవారికి న్యాయముగ, ఫలితమై నంతవరకు, అసలు లేకుండచేసియు. యిట్లు తగ్గింపువలన నష్టమును ఎస్టేటుదార్లు భూములపైవచ్చు ఆదాయములమీద హెచ్చులొచ్చు ననుసరించి పన్నులు వుచ్చుకొనుట మూలంగా కృషీవలులపన్నులభారాన్నితగ్గించవలెయును"

(కరాచీ కాంగ్రెస్ ప్రాథమిక హక్కులు)

మన దేశంలోవున్న పద్ధతులు మరెచ్చటాలేదు. ఏటుకు 1500 రూపాయలకు పైగావచ్చే ఆదాయం 'యిన్‌కంటాక్సు' వేస్తున్నారు. అమ్మకంపన్ను కూడ సాలుకు 10 వేల రూపాయల వ్యాపారం చేస్తేనే వసూలు చేస్తున్నారు. కాని. వ్యవసాయంమీదమాత్రం నెంటువున్నా రైతుపై శిస్తు విధిస్తున్నారు. వందల కొలది ఎకరాలున్న భూస్వాములకు యీ ప్రకారమే శిస్తు. 1925 పన్నుల విచారణ కమిటీ రిపోర్టునుబట్టి నూటికి 29 వంతుల పన్ను వేస్తున్నట్లు చెప్పబడుచున్నది.

రీసెటిల్‌మెంటులో యింకా ఎక్కువ చేశారు. భూమి మీద తరంవారీ శిస్తు ఒకటి. రెండవది స్థానిక సంస్థలపన్ను 1354, 55. 56 ఫసలీల్లో యీ సెస్సు రూపాయికి 0–1–6 వుండేది. దీన్ని 1356 ఫసలీకి 0–2–0 చేశారు. మూడవది విద్యా సెస్సు ఇదివరలో 1939 వరకు రూపాయకు 0–0–4 వుండేది. 1946 లో 0–1–1 చేశాయ దీని 1947 లో 2 దమ్మిడీలు హెచ్చించి మొత్తం 0–1–3 వసూలు చేయుచున్నారు. ఈ విధంగా 6 అణల భూమి తరమునుబట్టి విధించే పన్నుగాక 1–0–0 కి 0–3–3 హెచ్చుచేశారు. తహశీల్కు చెల్లించటానికి పంట కళ్ళాల్లోనే పైరును అమ్ముతూ, ముందుగా ఐట్టేంకిస్తూ రైతుకుటుంబాలెన్నో నానాటలోటుపడుతున్నై. రైతులనుండి రు 8. 87 51,000 భూమి శిస్తు వసూలుచేస్తూ జమీందార్లనుండి 97 లక్షల 54 వేల రూపాయలు మాత్రమే వసూలు చేస్తున్నారు.సాధారణంగా చీవరై ఇటలే హెచ్చు బారాన్ని వహిస్తున్నారు 1941 ల్యాండు రెవిన్యూ సెటిల్‌మెంటు ప్రకారం 5 ఎకరాల లోపు రైతులే 124 లక్షల శిస్తు కడుతున్నారు అందుచే భూమిశిస్తును వెంటనే పునర్నిర్మాణం చేయటం తక్షణ కర్తవ్యం.

(1) కనీస కుటుంబ పోషణకుగాను అవసరమైన (500 లోపుగా ఆదాయమిచ్చే) పొలంపై శిస్తు ఏమీలేకుండా వృద్ధి క్రమానుగతంగా. అంటే ఆదా పెరిగినకొలదీ హెచ్చు శిస్తు విధించే పద్ధతి (Graded tax) ప్రవేశపెట్టాలి.

మంత్రివర్గ వైఖరి

1938లోబడ్జెటుసమావేశంలోల్యాండు రెవిన్యూవిధానంలో ఎట్టిమార్పుతీసుకురావీలులేదని రాజాజీ అన్నప్పుడు ప్రకాశంగారు విడిమిలా ఒక సంవత్సరం తర్వాత చెప్పి సందర్భాన ఆ ప్రకాశంగారే యిలా అన్నారు. "ఒక్కసారిగా నేను అమలులోవున్న శిస్తు విధానాన్ని తారుమారు చేసినట్లయితే ప్రభుత్వ పరిపాలనా యంత్రాన్ని నడిపెయుటం చాలా కష్టమైపోతుంది. 71 లక్షల శిస్తు రెమిషన్ యిస్తాం".

ఈ విధంగా అతి వృష్టి అనావృష్టి కాలంలో అప్పుడప్పుడు స్వల్ప రెమిషనులిచ్చి రైతులను సంతృప్తిపరచ చూచారు. మరల యీ బడ్జెటు సమావేశములో పన్నుల విషయంలో చర్చకు సమాధానం చెప్తూ, భూమి పన్ను బిల్లు యింతలో ప్రవేశపెట్టే ఉద్దేశ్యం లేదన్నారు' రెవిన్యూ మంత్రి ప్రకాశంగారు. రూపాయిలోపు చెల్లించేవారికి శిస్తు రద్దుచేస్తే రైతులు భూమిపన్ను నుండి తప్పించు కొనటానికి పొలాలను చిన్న ముక్కలుగా (Fragmentations) చేస్తారట. రూపాయిలోపు వారికి రద్దుచేస్తే 9 లక్షలు రెవిన్యూ ఆదాయం తగ్గుతుంది. పది రూపాయల లోపు శిస్తు కట్టేవారికి మినహాయిస్తే 1.53 లక్షల నష్ట మొస్తుంది. అందుచే యితర విధాల రెవిన్యూను భర్తీచేసుకుంటేనేగాని ప్రభుత్వానికి వీలుకావన్నారు రెవిన్యూ మంత్రి. 'ఒక్క గంటలో యిదంతా చెయ్యటానికి అంతశేలిక వ్యవహారంకాదు. యితర పద్ధతులు ఆలోచించాలంటూ, 1950 సంవత్సరంనాటి శిస్తులను ఖాయం చేస్తామన్నారు' ప్రకాశంగారు. ఈ భూమిశిస్తు విధానాన్నిగూర్చి ఒక రావుబహద్దూర్‌ను మాత్రం విచారణకర్తగా నియమించారు.

ఇదైనా పురాతనమై. రైతాంగ్రో ప్రాంతాల రైతులను పీల్చి పిప్పి చేస్తున్న యీ భూమిశిస్తు విధానాన్ని మార్చేదాకి మంత్రి వైఖరి? కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారంలోకి వచ్చేముందు పైజ్‌పూరులో వ్యవసాయ కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించింది. దీనిని తక్షణం మంత్రివర్గం ఎట్టి సాకులూలేక అమలుజరపాలి.

పైజ్‌పూరు వ్యవసాయ కార్యక్రమం

1. శిస్తు, రెంటు ప్రస్తుత పరిస్థితులకనుగుణ్యంగా సవరణచేయాలి. రెంటిని స్థూలంగా తగ్గించాలి.

2. ఆదాయం లాభిభూములపై శిస్తు మినహాయించాలి.

3. ఇతరాదాయములవలె వ్యవసాయాదాయంపై గూడా ఆదాయపు పన్ను మోస్తరు పన్ను విధించాలి. పన్ను విధింపుకు కనీస ప్రమాణం ఏర్పరచాలి.

4. నీటిసెస్సులను బాగా తగ్గించాలి.

5. శిస్తు బకాయీలను మామూలు అప్పుల్లాగా రాబట్టుకోవలెనుగాని అందుకని పొలం నుంచి వెళ్ళగొట్టకూడదు.

విజ్ఞప్తి

రైత్వారీప్రాంతాల రైతు శ్రేయోభిలాషులెల్లరు కాంగ్రెసు ప్రచారక సభలు జరుపునట్లు ఆందోళనచేయాలి. ఇదివరలో రీసెటిల్‌మెంటుకు బ్రహ్మాండమైన డెప్యుటేషన్‌ల ద్వారా ఆపుచేయించుకోగలిగాం. ఈ నాడు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం శిస్తువిధానాన్ని సాకల్యంగా మార్పుచేసేందుకు కృషిచేయాలి దీన పొలాలపై శిస్తు తీసివేస్తే వచ్చేలోటును హెచ్చుఆదాయం పొందే ఎవిధ భూస్వాములపై 'వ్యవసాయపు ఆదనపుపన్ను' విధించి భర్తీచేసుకునేటట్లు చేయాలి. సభాసమావేశాల్లో మహాజర్లు, తీర్మానాలు పంపాం. దీనికై ఆయా నియోజకవర్గాల్లోని శాసనసభాసభ్యులు గూడా పూనుకోవలెను. రాబోవు అసెంబ్లీ సమావేశంలో 'ల్యాండు రెవిన్యూబిల్లు' ప్యాసుఅయ్యేటట్లు సోదర రైతాంగమంతా తీవ్రాందోళన సాగించాలని ఆశిస్తున్నాను.

ఇర్రిగేషన్ స్కీములలో

ఘోరమైన కాలయాపన జరుగుతోంది

రామినేని పిచ్చయ్య

ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకు 4 సంవత్సరములనాడే పి. డబ్లియు. డి. ఉద్యోగస్తులు కృష్ణాజిల్లాలో కొత్తగా 20 వేల ఎకరాలను వెంటనే సాగుచేయాలనీ, కొన్ని ఇర్రిగేషన్ స్కీములను సూచించారు. కాని యింతవరకు ఈ స్కీములను అమలుజరుపలేము. ఆఫీసులలో జరిగే కాలయాపన ఘోరంగావుంది. ఈ విషయం నేను అధికారుల దృష్టికి తెచ్చాను అగస్టు 27 వ తేదీన ఇర్రిగేషన్ శాఖామంత్రి బెజవాడ వచ్చినప్పుడు అర్జంటు పనులకుకూడ ఆఫీసుల్లో జరిగే ఆలస్యాన్ని గురించి వివరాలతో తెలియచెప్పాం.

ఇప్పుడు ఈ స్కీములను వెంటనే అమలుజరిపించుటకు గుడివాడలో స్పెషల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరును ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసినట్లు తెలుస్తుంది.

ఇకనైనా పనులు తొందరగాజరగాలి. కాని వీటిలో బుద్దాలపాలెంలాంటి కొన్ని స్కీములను ఆర్థికంగా లాభదాయకం కాదని కలెక్టరు త్రోసివేసినట్టు తెలుస్తోంది ఇప్పటికే 16% వడ్డీ గిడుతున్నా కృష్ణాజిల్లాలో ఈ లాభం చాలనట్లుగా వ్యవసాయవృష్టి కొత్తభూములకు నీరు యివ్వమనటం దారుణంగా ఉంది.

ఇక లాభించేవాటివిషయంలో కూడ రైతులలో ఉన్న ఆతురతను పురస్కరించుకొని ఖర్చయ్యే సొమ్మంతా రైతులనే యివ్వమనటం కూడ అధికారులకు పరిపాటి అయింది. ఉదాహరణ్వకు ఒక ప్రత్యేక తూముయిస్తే పెనమకూరు కపిలేశ్వరపురం, అమీనపురాలలో 200 యకరాలు కొత్తగా సాగవుతుంది. ఇదివరకే సాగయ్యే 80 యకరాలలో పంట ఎక్కువవుతుంది. సుమారు 1000రూపాయలు అదనంగా ప్రభుత్వానికి సికరాదాయం వస్తుంది. 5, 6 వేల రూపాయల ఖర్చుతో తూము కట్టవచ్చు. అయినా ఈసొమ్ము రైతులే భరించాలని అధికారులు అంటున్నారు. ఇంతకంటే అక్రమమైన ఆధికలాభాలదృష్టి మరేముంటుంది? కాని దీనికయ్యేఖర్చు 5లేక 6 వేల రూపాయలమాత్రమే. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వెంటనే దీన్ని అరికట్టి ఆదాయంతో నిమిత్తంలేకుండా జిల్లాలో వీలైనచోటల్లా ఇర్రిగేషన్ సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

రైతులు సహజంగా తమ స్కీము శాంక్షన్ అవుతుందనే ఆదుర్దాలో కొన్నిచోట్ల పూర్తిఖర్చులు భరించుకుంటామని వ్రాసియిస్తున్నారు. ఈవిధంగా వ్రాసియివ్వాల్సిన అవసరం ఏమాత్రం లేదని హెచ్చరిస్తున్నాను. కాని స్కీములను అమలుజరిపించుటకు మామూలుగా ఏ ఉద్యోగినో కలుసుకుంటే చాలదు. ఆ స్కీముకు సంబంధించిన గ్రామాలలో రైతులలో ప్రచారంచేసి ప్రభుత్వం చురుకుగా కదిలేటట్లు ఆందోళన చెయ్యాలని రైతుసంఘాలను, కార్యకర్తలను కోరుచున్నాను.

పిత్రార్జితమైన ఆస్తిలో స్త్రీలకు సమానహక్కు కల్గించాలి

విడాకుల చట్టాన్ని తక్షణమే తీసుకురావాలి

8వ కృష్ణాజిల్లా మహిళాసభలో ప్రసంగాలు

కృష్ణాజిల్లాలోమహిళాసంఘం 1931లో ప్రారంభించబడి క్రమక్రమంగా ఉద్యమం అభివృద్ధిచెందింది. సంఘ సభ్యత్వం పదకొండు వేలదాకా పెరిగి జిల్లాలో రెండు పందలపైగా గ్రామాలలో వ్యాప్తిచెందింది. అనేక గ్రామాలలో ఆహితంగిసభలూ, కరపత్రాలద్వారా సంఘయాజమాన్యమైన సంఘ మురాచారాలకు వ్యతిరేకంగానూ, స్త్రీలకు, సంబంధించిన సమస్యల మీదా. దేశ స్వాతంత్ర్యసాధనకు పురుషులతో స్త్రీలు కూడా పాల్గొనవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి తెలియచేస్తూ పెద్దఎత్తున ప్రచారం జరిగింది.

గత సంవత్సరం కాటూరులో జరిగిన జిల్లా మహిళా సభలో వేలకొలది స్త్రీలు పాల్గొని ఆంధ్రమహిళాఉద్యమములో నూతనాధ్యాయం ప్రారంభించారు. అఖిల భారత మహిళాసంఘ స్థాపకసమితి సభ్యురాలు శ్రీమతి హజరాబీగం మన పల్లెటి గ్రామాల స్త్రీల చైతన్యం, నిర్మాణకౌశల్యంచూసి చాల ఆనందించింది.

ఈ సంవత్సరం దేశంలో ఏర్పడినకరువు మొదలగు క్లిష్టపరిస్థితుల వలన మహాసభగాక ప్రతినిధుల సమావేశము మాత్రమే జరపడానికి సంఘ కార్యకర్తలు నిర్ణయించారు.

వర్షాలవలన ప్రచారంచేయడానికి వీలులేకపోయినా 24 వ తేదీ సాయంకాలానికే జిల్లాలో అన్నితాలూకాలకు చెందిన సుమారు వందగ్రామాలనుండి 300 మంది ప్రతినిధులు ఉప్పులూరు చేరుకున్నారు. మరునాటి ఉదయానికి మరొక వందమంది ప్రతినిధులు వచ్చారు.గ్రామమంతా కోలాహలంతో కళకళలాడింది. ఆహ్వానసంఘ ఏర్పాట్లలో శ్రీమతి అన్నే రామశేషమ్మగారి నాయకత్వాన సమావేశాన్ని జయప్రదంగా జరపడానికి అన్ని ప్రయత్నాలూ చేయబడ్డాయి. తాలూకాలవారిగా ప్రతినిధులకు బసలు ఏర్పాటుచేశారు.

ఉదయం ఎనిమిదిగంటలకు జిల్లామహిళా సంఘ అధ్యక్షురాలు డాక్టరు కొమర్రాజు అచ్చమాంబగారి అధ్యక్షతను ప్రతినిధుల సమావేశం ప్రారంభమయింది.

సమావేశపు హాలు ప్రజా పోరాటాలకు, స్త్రీల హక్కులకు సంబంధించిన పోష్టర్లతో చక్కగా అలంకరించబడింది. హాలు గేటుకు ప్రఖ్యాతి వహించిన భారత నావికుల పోరాటానికి సానుభూతిగా జరిగిన బొంబాయి ప్రజల ప్రదర్శనాలలో పోలీసుల కాల్పులకు గురిఅయి, అమరకీర్తి గడించుకొన్న వీర యువతి శ్రీమతి కమలాదోండే పేరుపెట్టి ఉప్పులూరు మహిళలు తమ వీర జోహారు అర్పించారు.

కార్యదర్శి రిపోర్టు

మొట్టమొదట జిల్లా మహిళా సంఘ కార్యదర్శిని శ్రీమతి కాట్రగడ్డ హనుమాయమ్మ కాటూరు మహాసభ అనంతరం మహిళా సంఘ యాజమాన్యమున జరిగిన నిర్మాణ కార్యక్రమమ్ము, కార్యకలాపాలను గురించి రిపోర్టు యిచ్చారు. యుద్ధానంతరం జీవితావసర వస్తువుల కరువువలన విపరీతపరిస్థితులకు చెందిన స్త్రీలలో ఏవిధంగా విపరీతమైన సంచలనం కలిగింతో వివరంగా వర్ణించారు.

గ్రామాలలో మరుగుదొడ్లకోసం, ప్రసూతి సౌకర్యాలకోరకు జరిపిన ఆందోళనా, స్వయం సహాయంతో చేసుకొన్న కృషీ. స్త్రీలకు ఆస్తి, ఇతర హక్కులు కలుగచేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ వివిధ గ్రామాలనుండి వేలకొలదీ సంతకములతో పంపిన మహజర్లు, మొదలైన విషయాలు తెలియచేశారు.

జిల్లాలో మహిళా ఉద్యమ వ్యాప్తివలన స్త్రీలలో వచ్చిన మార్పులను గురించి శ్రీమతి హనుమాయమ్మగారు తన రిపోర్టులో యీవిధంగా అన్నారు.

"స్త్రీలలో ఎక్కువమంది పత్రికలూ-పుస్తకాలు చదవటం మొదలుపెట్టారు. దేశాన్ని ఎదుర్కొంటూన్న వివిధ సమస్యలను గురించి పురుషులతోపాటు స్త్రీలుకూడా కార్యోన్ముఖులవుతున్నారు. ముఖ్యంగా దేశంలో జరిగిన ఎన్నికల కోలాహలంలో స్త్రీలలో అపూర్వ చైతన్యం కలిగింది. ఊరేగింపులలోనూ, సభలలోనూ వేలకొలది స్త్రీలు పాల్గొంటున్నారు తమ బిడ్డలను చదివించుకోవాలనీ, తమూ పురుషులతో సమాన హక్కులు సంపాదించుకొని, సమాన జీవితంలో సమాన బాధ్యతలు నిర్వహించాలనీ, తహతహ స్త్రీలలో ఎక్కువైంది. జమీందారులకు, పెట్టుబడిదారులకూ, బ్రిటిష్ నిరంకుశ ప్రభుత్వ నిర్బంధాలకూ, వ్యతిరేకంగా జరిగే రైతుకూలీ, ఇతర ప్రజాసామాన్యం జరిపే పోరాటాలలో స్త్రీలుకూడా పాల్గొని అన్నివిధాల సాయపడుతున్నారు." అని చెప్పారు.

తరువాత అఖిలభారత మహిళాసంఘం వారితో జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలను గురించిన్నీ, ఇంత బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమాన్ని నిర్మించిన కృష్ణా మహిళాసంఘాన్ని రద్దు చేయించడానికి కొండా పార్వతమ్మ సంకుచిత దృష్టితో జరిపిన తతంగాన్ని తెలియజెప్పి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో స్త్రీలలో వచ్చిన వెల్లువను నిర్మాణయుక్తంగా నడుపవలసిన ఆవశ్యకతనుగురించి హెచ్చరించారు.

తీర్మానాలూ - చర్చలూ

దేశాభ్యుదయానికి ఎంతో కృషిచేసిన పండిత మాళవ్యా మరణానికీ, జిల్లా మహిళా సంఘమునకు సహాయకార్యదర్శినిగా పనిచేసి మహిళా ఉద్యమాభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేసిన శ్రీమతి కామినేని శ్రీకృష్ణగారి అకాలమరణానికి సంతాపమును తెలియజేస్తూ తీర్మానం, చేశారు.

1937 సంవత్సరంలో కేంద్ర శాసన సభలో ఆమోదించబడిన హిందూ వితంతుల ఆస్తిహక్కు చట్టాన్ని ఆచరణలో యితర వరకు నిరుపయోగం చేసింది ప్రభుత్వం. ఇప్పుడైనా ఆ చట్టాన్ని వ్యవసాయ భూములకు వర్తింపచేసే బిల్లును వెంటనే ప్రవేశ పెట్టవలసిందిగా మద్రాసు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానం చేశారు.

బహుభార్యాత్వం చట్టరీత్యా నిషేధించి, హిందూ న్యాయశాస్త్రంలో విడాకులహక్కును గుర్తిస్తూ చట్టాన్ని మార్పుచేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానం ఉపపాదిస్తూ శ్రీమతి నాగెళ్ళ రాజేశ్వరిగారు ఇలా అన్నారు: "ఒక పురుషుడు పలువురు భార్యలతో సంసారంచేయడం అనాగరికం. అసభ్యం. సభ్యతా ప్రపంచంలో అన్ని స్వతంత్ర దేశాలలో ఒక పురుషుడూ ఒక స్త్రీ అనే పద్ధతిని చట్టరీత్యా అమలు జరుపుతున్నారు. మన దేశంలో అన్ని ప్రముఖ రాజకీయపార్టీలూ, ప్రముఖ వ్యక్తులూ యీ విషయం ఆమోదించినా, యిప్పటివరకూ బహుభార్యాత్వం నిషేధించకపోవడం శోచనీయం. ఇప్పటికైనా ప్రజామంత్రులు - స్త్రీలయెడా, సమాజముయెడా తమ బాధ్యతను వెంటనే నిర్వహించాలి" అని హెచ్చరించారు.

తరువాత సరిపడని భార్యాభర్తలు నిర్బంధంగా కలసివుండటం వలన కలిగే కష్టనష్టాలు ఉదహరించుతూ, అనేక సంవత్సరాలు ప్రయత్నించినా భార్యాభర్తలుగా కలసి జీవించడానికి వీలుపడనివారికి విడాకులు యిచ్చుకోవడానికి హక్కు యివ్వవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి చెప్పారు.

శ్రీమతి వాసిరెడ్డి వీరమల్లేశ్వరిగారు నిత్యజీవితంలో స్త్రీలు ఈ విషయంలో ఎలా బాధలుపడుతూఉంటీ వివరంగా చెప్పి తీర్మానాన్ని బలపరచగా సభవారు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించారు.

పడుపువృత్తిని చట్టరీత్యా నిషేధిస్తూ, అటువంటి అనాధస్త్రీలకు జీవనోపాధి గలుగు వృత్తులను కల్పించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ "మానాన్ని అమ్ముకొని జీవించేపద్ధతి మన సమాజంలో ఉండటం మన మహిళాలోకానికి తీరని అవమానకరం. యీ పద్ధతిని రూపుమట్టించడానికి స్త్రీలు దీక్షతో కృషిచేయాలని" సభ్యుల హృదయాలు కరిగేటట్లు శ్రీమతి కంభంపాటి మాణిక్యాంబగారు ఉపన్యసించారు. తీర్మానాన్ని బలపరచుతూ డాక్టరు అచ్చమాంబగారు వెంటనే పడుపువృత్తినిర్మూలించి తమబాధ్యతనునిర్వర్తించాలని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలను కోరారు.

మానికొండ సూర్యావతి

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ ఇనుపసంకెళ్ళలో కలకాలం మన దేశాన్ని ఉంచుకొని మన ప్రజలను దోపిడీ చేయడానికి అనుగుణ్యంగా ఉపయోగపడే బానిస విద్యావిధానం ప్రవేశపెట్టారు. దీనిని వెంటనే నిర్మూలించి సర్వతోముఖ అభివృద్ధికి దారితీసే జాతీయ విద్యావిధానం ప్రవేశపెట్టాలనీ, స్త్రీలకు ప్రత్యేక కళాశాలలు, స్కూళ్ళు స్థాపించి ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శ్రీమతి చంద్ర సావిత్రిగారు తీర్మానంప్రవేశపెట్టారు.

బెజవాడ విద్యార్థిని శ్రీమతి నార్ల మల్లికాంబ స్త్రీవిద్యార్థుల కష్టాలనువివరించుతూ, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గ హయాములోనే విద్యార్థులపై లాఠీచార్జి చేయడాన్ని తీవ్రంగా ఖండించుతూ పైతీర్మానాన్ని బలపరచారు.

అఖిలభారత మహిళాసంఘంవారు కృష్ణాజిల్లా సంఘం అఫిలియేషను రద్దు చేయడాన్ని నిరసించుతూ, ఐక్య మహిళాఉద్యమానికి ఏవిధంగానష్టంవాటిల్లుతుందో తెలియచేసి మరల పునర్విచారణచేయవలసిందిగాకోరారు

ఈ తీర్మానంపై శ్రీమతి సూర్యావతి ఉపన్యసించుతూ మొదటినుండి జిల్లాసంఘ అభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగించే కొండాపార్వతమ్మగారి విచ్ఛిన్న పోకడలనూ, సంకుచిత రాజకీయ తత్వాన్ని ఖండించారు. ఏరాజకీయ సిద్ధాంతంనమ్మినా, స్త్రీలందరికీ అవుసరమైన కార్యక్రమముమీద కలిసిపనిచేస్తేనే మహిళా ఉద్యమ ఆశయాలను జయప్రదం చేయగలమని విపులంగా వివరించిచెప్పారు.

పిత్రార్జితంలో స్త్రీ పురుషులకు సమానమయిన హక్కులుండాలనియూ, ఉద్యోగాలలో స్త్రీ పురుషులకు శక్తినిబట్టి మాత్రమే ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనియూ, తీర్మానం ఉపపాదిస్తూ కన్నబిడ్డలలో స్త్రీలైనంతమాత్రాన ఆస్తిహక్కు లేకుండా తిండికి బట్టకూ భర్తను చూసుకోమనటం ఎల్లా విరుద్ధమో తెలియజేశారు.

మన దేశంలో ఎంతో ప్రతిభగల స్త్రీలు సహితం సమాన అవకాశాలులేక, తమకూ సమాజానికి ఉపయోగపడకుండా వ్యర్థులవుతున్నారో ఉదహరణలతో శ్రీమతులు భ్రమరాంబ, పద్మావతిగార్లు తెలియజెప్పారు:

ఇతర తీర్మానాలు

జమీందారీ విధానం వెంటనే రద్దుచేయాలనీ. వ్యవసాయ కూలీలకు, మిల్లు కార్మికులకు రక్షణలు కలుగజేసే చట్టాలు చేయాలనియూ, వయోజన వోటింగుపద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలనీ, మిల్లులు విరివిగా స్థాపించి ప్రజలకు చౌకబట్టను అందజేయాలనీ, గ్రామగ్రామాన స్త్రీలకు ప్రసూతి వైద్యశాలలు ఏర్పాటుచేయాలనీకోరుతూ అనేక తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి.

తెలంగాణా వీరులకు అభివందనాలు

నైజాం ఆంధ్ర ప్రజలపై జరిపే దారుణ హింసాకాండనుతీవ్రంగాఖండించుతూసోదర ప్రజల వీరోచితప్రతిఘటనకు అభివందనాలు తెలియజేశారు.

(మిగతా 16వ పేజీలో)

ప్రజాసేవకుల స్వార్థరహితకృషి

మతకలహ జ్వాలలనుండి బీహార్‌ను బయటకు లాగింది

ఇంద్రదీప్ సిన్హా

1934 నాటి భూకంపం కూడా బీహార్ పల్లెల జీవనాన్ని తల్లక్రిందులు చేయలేకపోయింది. కాని 1946 మతకలహాలు బీహారులోని రాజకీయ, నైతిక, సాంఘిక జీవనాన్ని పూర్తిగా విధ్వంసంచేసివేసినాయి.

ఈ విధ్వంసనానికి కారకులెవరు?

• ఒక జిల్లాలో ప్రజలలో ఉద్రేకాలు ప్రబలుతూన్న సమయంలో కొందరు అక్కడి తెల్లపోలీసు సూపరింటెండెంటు సహాయం కోరారు. "పరిస్థితులు అంతప్రమాదంగా లేవు" అని అతడు శాంతిరక్షణకు నిరాకరించాడు.

• ఇక్కడ కల్లోలాలు ప్రారంభమై 160 మందివరకు ప్రాణాలు కోల్పోయినప్పుడు శాంతిరక్షణకు సమీపంలో వుంచబడిన మిలటరీ సహాయాన్ని కోరారు. మంత్రుల ఆజ్ఞలు తెలిపారు కాని. ఆ తెల్ల కమాండరు "మీమంత్రులంటే నాకేంలెక్కలేదు. మమ్మల్ని 6 నెలలలో పోవాలంటూ ఇప్పుడు మా అవసరం వచ్చిందేం?" అని గంతులు వేశాడు.

• జమాల్పూరు రైల్వే వర్క్‌షాపు అధికారి ఒక తెల్లవాడు. "1942 విషయాలు మరిచిపోలేదు. నడవండి" అని పనివారికి సాయం నిరాకరించాడు.

ఇల్లాంటి ఘటనలు ఎన్నింటినైనా చెప్పుకుపోవచ్చు. ఒక్క తెల్లవాళ్ళేకాదు. కలహాలను దొంగపత్రికలు, జమీందార్లు, స్వయంగా నడిపినారు.

జమీందార్ల నాయకత్వం

• మసౌర్హీలో మిల్లు సిరీన్ ద్వారా రౌడీలను రప్పించడం పంపించడం ఏర్పాటుచేసి మిల్లు యజమానులు కొట్లాటలు నడిపారు.

• జెహనాబాద్‌లో అక్టోబరు 8 వ తేదీన జమీందార్లు సభను జరుపుకున్నారు. 9 న కొట్లాటలు ప్రారంభమైనాయి.

• ఏవాదాలో నవంబరు 1 న జమీందార్ల సమావేశం జరిగింది. 2 వ తేదీన కొట్లాటలు ప్రారంభమైనాయి.

• ఔరంగాబాద్‌లో నవంబరు 6 న జమీందార్ల సభ జరిగింది. అయిన కొట్లాటలు ఆరంభమైనాయి.

ఎన్నోచోట్ల గూండాలకు ఆయుధాలిచ్చింది జమీందార్లే.

• గయలో ఒక పెద్ద జమీందారు. మహంతు రౌడీలను ఆయుధాలిచ్చాడు.

• పండాగయాలో సాచూసింగ్ అనే జమీందారు రౌడీలను తయారు చేస్తూంటే పట్టుబడ్డారు.

• ఈ పని చేసినందుకే లోఫర్ మహంత్‌పై వారంటు తయారైంది.

ఒకవేపున తెల్ల అధికార్లు, మరోవేపున జమీందార్లు, దొంగపత్రికలు బీహార్ ప్రజా జీవితాన్ని తల్లక్రిందులు చేశారు.

ఎందుకు?

బీహార్ ప్రజ మేల్కొన్నారు. జమీందారీ విధానంమీద, సామ్రాజ్యవాద విధానంమీద, తీవ్రంగా దెబ్బతీయడానికై కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గం సిద్ధపడుతూంది. ఈ సమయంలో ఈ ఉత్సాహాన్ని పెదదార్లు పట్టించి తమ ప్రజాద్రోహ విధానాన్ని సుస్థిరం చేసుకొనేటందుకై వారు వల్లెటి పట్టుంలో ఈ అగ్ని రగుల్కొల్పారు.

కాని, బీహార్ రైతులు, కూలీలు, ఇతర ప్రజలు ఈ దొంగయెత్తుల్ని గుర్తించకపోరు.

ఈ ఘాతుకుల దుర్ముఖాల నెదుర్కొని మొదటిరోజునుండీ అద్భుత సాహసంతో పోరాడిన వీరగాథలు ఇప్పుడిప్పుడు బయటకు వస్తున్నాయి. అవి విన్నాక మనస్సుకి తృప్తికలుగుతూంది. పక్కాలేదు. సామ్రాజ్యవ్యతిరేక పోరాటం అంతఃకలహాలలోకి జారిపోకుండా నిలిపేటందుకు ఇంకా అవకాశం వుంది అనిపిస్తూంది.

రైతునాయకుని విజయం

మాంఘీర్ జిల్లాలో ఒక జమీందారు రెండుమూడు గ్రామాల ప్రజలను పోగుచేసి వారిని రెచ్చగొట్టి కొన్ని ఘాతుకాలకు దాడి బయలు దేరదీసాడు. తెలిసిన వెంటనే మాంఘీర్ జిల్లా రైతు సంఘ నాయకుడు లఖన్‌లాల్‌సింగ్ విని అక్కడికి పరుగెత్తాడు. సామ్రాజ్యవాదుల యుక్తి రాజనీతిని, రైతులను విభజించి తమ జీవనవిధానాన్ని సుస్థిరంగావుంచుకోవాలని ఎత్తులు వేస్తూన్న జమీందార్ల కుచ్చితాలను బయట పెట్టాడు. రైతులు తలలూపి ఇళ్ళకు తిరిగిపోయారు. జమీందారు చల్లగా యింటికి జారిపోయాడు.

అలాగునే ఆయన శాంతిరక్షణకై రైతు వలంటీర్లను ప్రోగుచేసి ప్రతిగ్రామంలో ప్రచారం ప్రారంభించాడు. ఈదళాల నిరంతర కృషికి ఫలితంగా నిశో గ్రామంలో మతకలహం ప్రారంభంలోనే తుంచివేయబడింది. రైతుసేవకులు జాప్తియా ప్రాంతంలో శాంతిని రక్షించుకోగలిగారు. దీనికి కారణం రైతుసంఘానికి ఇక్కడగల పలుకుబడే.

కాంగ్రెస్‌వాదుల సాహసాలు

కాని, బీహార్‌లోని తారాపూర్ ప్రాంతములో (మాంఘీర్‌కు దక్షిణానిది) పుట్టిన కలహాలు జిల్లానంతనూ కబళించాయి. ఈ ప్రదేశంలో బీహార్ ప్రధాని శ్రీకృష్ణసిన్హాకు బలంవుంది. రైతుసంఘానికి బలంచాలా తక్కువ. కాంగ్రెస్‌వాదులు ఇంతకాలమూ సాగించిన ద్వేష ప్రచారానికి ఫలితంగా సమయంవచ్చేటంతకు ప్రజలు వారిచేతులలోనుంచి జారిపోయారు. అల్లర్లు ప్రారంభంకాగానే రాష్ట్రవాణి (ప్రధాని శ్రీకృష్ణ సిన్హాయొక్క హిందీ దినపత్రిక) మానేజరు శ్రీయుత బనారసీ ప్రసాద్‌సింగ్ కొందరు రాజపుత్రులతోను తీసుకొని, రెండుమూడు పూళ్ళలో గూండాలు ప్రవేశించకుండా అడ్డగలిగేరు. ప్రాణాలను కూడా లెక్కచేయకుండా వీరు గూండాలను రెండుమూడు రోజులు ప్రతిఘటించారు. గ్రామాలను కాపాడారు. అక్కడివున్న అల్పసంఖ్యాకులు రక్షించబడ్డారు. వారు ఇప్పటికీ ఆ గ్రామాలలో సురక్షితంగావున్నారు.

మరొకచోట రామచరణ్ మెహతా అనే కాంగ్రెసునాయకుడు గూండాలు బల్లెములతో పొడవడానికి వచ్చినా జంకకుండా తన గ్రామసీమలో శాంతిని రక్షించారు. అంతేకాదు. ప్రక్కపూళ్ళలో జరిగిన కల్లోలాలకు పారిపోయి వచ్చినవారికి తన యింట్లో శరణు యిచ్చి కాపాడాడు.

కమ్యూనిస్టుల వీరకార్యాలు

తర్కాసింగపూర్‌లో ఇద్దరే ఇద్దరు కమ్యూనిస్టులున్నారు. గుణసింగ్, మహమ్మద్ అలీను. కొట్లాటలనాడు సింగ్ గ్రామంలో లేడు. అలీ గ్రామస్థుల దండయాత్రను చాలవేపు నిగ్రహించాడు. కాని, చివరకు పారిపోక తప్పలేదు. ఈలోపున గుణసింగ్ వచ్చి, గ్రామస్థులకు ఈ కలహాల వలన ఎవరికి లాభమో. వీనికి కారకులెవ్వరో నచ్చచెప్పాడు. గ్రామస్థులు అంగీకరించారు. పోయి అలీని కుటుంబంతోసహా తీసుకువచ్చారు.

నేడు గుణసింగు అలీలు గ్రామంలోని యువకులను బలచేసుకొని తమ గ్రామాన్ని గూండాల దాడినుంచి రక్షించుకుంటున్నారు.

భోలా పట్టుదల

లఖీసరాయ్‌లో కమ్యూనిస్టులకు బలంలేదు. దేశంలోవున్న ఉద్రేకాలను వుపయోగించుకొని గూండాలు ఒక పేటలోని ముస్లిముల యిళ్ళు తగులబెట్టి కొందరిని చంపేశారు. ఇవివిని ఇతరపేటలలోని ముస్లిములు కత్తులు దూశారు. హిందువులు దళాలుగా ఏర్పడ్డారు. రెండుపార్టీలవారూ కొట్లాటకు తారసిల్లుతూంటే స్థానికకమ్యూనిస్టు భోలా ఆ ప్రదేశానికి పరుగెత్తాడు. చంపడానికి బల్లేలతో కొందరు మీదికివచ్చినా భోలా కదలలేదు. కొద్దిసేపటిలోనే అతనిని బలపరిచేవారు రెండుపక్షాలా ఏర్పడ్డారు. క్రమంగా ప్రజలు తిరిగిపోయారు. గూండాల ఎత్తులు విఫలమైనాయి.

ఎన్నో గ్రామాలు రక్షించబడ్డాయి

• లక్ష్మీపూర్ గ్రామంలో స్థానిక రైతు నాయకుడు రామరూప మహతో హిందూ-ముస్లిము వలంటీరుదళాన్ని ఏర్పరచి గ్రామరక్షణకు పూనుకున్నారు. ఈదళం ఎన్నోమార్లు గూండా దాడుల్ని తరిమికొట్టి ఎర్రజెండా ప్రతిష్ఠ నిలిపింది.

• లఖీసరాయికి 3 మైళ్ళలోవున్న బిల్లౌరి కమ్యూనిస్టు గ్రామం. స్థానిక కమ్యూనిస్టు నాయకుడు చంద్రదేవ్ కలకత్తాలో జూట్ మిల్లులలో పనిచేస్తూన్నాడు. బీహార్ కలహాల వార్తలు రాగానే బెంగాల్ రాష్ట్రపార్టీ చంద్రదేవ్‌ను శాంతిరక్షణకు స్వగ్రామం పంపింది.

స్వగ్రామంవచ్చి కామ్రేడ్ చంద్రదేవ్ వలంటీరు దళాలను నిర్మించి తీవ్రప్రచారం ప్రారంభించాడు. ఈతని స్వార్థరహితమైన కృషికి ఫలితంగా ఆ ప్రాంతాల గ్రామాలు విధ్వంసానికి గురికాకుండా తప్పాయి.

• సుప్రసిద్ధ రైతునాయకుడు, కమ్యూనిస్టునాయకుడు అయిన కామ్రేడ్ కార్యానంద శర్మకు మంచి బలంవున్న చానాన్ పరగణాలోని 24 గ్రామాలు బహు ప్రశాంతంగా కొట్లాటలకు దూరంగా వుండి పోయాయి. ఆ పరగణా పొరుగు గ్రామాల మతోద్రేకాలకు మండిపోతున్నా ఆ మంటలు చానాన్‌కు పాకకుండా రైతుసేవకులు అడ్డుకొన్నారు.

• గయజిల్లాలోని వజీరగంజ్‌ఠానాలో కమ్యూనిస్టు నాయకుడు విష్ణుదేవసింగ్ 160 మంది కమ్యూనిస్టువలంటీర్లను దళ దళాలుగా విభజించి గ్రామాలలో ప్రచారం సాగించాడు. ప్రతిచోటా మీటింగులు పెట్టాడు. హిందూ-ముస్లిం రైతుల నడుమ కలహాలు రేపి దానితోనే పైరులన్నీ అపహరించడానికై గయ జమీందార్లు చేస్తూన్న కుట్రలన్నీ బయటపెట్టి, రైతులను కలహాలకు పాల్పడకుండా నిలిపాడు. నేడు ఆఠానాలో ప్రతిగ్రామంలోను రెండుమతాలజనుల ప్రతినిధులతో గ్రామరక్షణదళాలు ఏర్పడి పనిచేస్తున్నాయి.

• అల్లర్లకి కేంద్రంగా తయారయిన ముసౌరీకి కొద్దిమైళ్ళలోవున్న అర్వాల్‌ఠానా కేశరీచరణ్ అదేవిధంగా గ్రామరక్షణదళాల నేర్పరచి చాలా గ్రామాలలో శాంతిపరిస్థితులను కాపాడుతున్నాడు. ఈ కేశరీచరణ్ 1942 కల్లోలాలలో జైలుకువెళ్ళి అక్కడ కమ్యూనిస్టుగా మారాడు. నేడు తన ఠానాలోని 8 గ్రామాలలో రైతుసంఘాలను వృద్ధిపరచి పనిచేస్తున్నాడు. ఈయనను చూచి ఇతర పార్టీలవారుకూడ ముందుకువచ్చి పనిచేస్తున్నారు.

• దినాపూర్ సబ్‌డివిజన్‌లో ఒక జమీందారు 30 వేలమంది ప్రజలతో బాహాపురా గ్రామంమీదికి వచ్చాడు. కాని గ్రామంలోని హిందువులు-ముస్లిములు చేతికందిన ఆయుధాలతో ఆత్మరక్షణకు దిగటంవల్ల తన దుండగీళ్ళు పారిపోవక తప్పలేదు.

ఎంతోమంది, ఫార్వర్డు బ్లాకు, ఆజాద్ ఫౌజ్, కాంగ్రెస్, మొదలగు సంస్థలకు సంబంధించిన వారు, వ్యక్తులు ప్రాణభయాన్ని కూడా లెక్కచేయకుండా దౌర్జన్యాలను ప్రతిఘటించారు. శరణార్థుల్ని రక్షించారు.

ఈరైతుల, దేశభక్తుల స్వార్థరహితమైన సేవయే బీహార్‌ను మతద్వేషజ్వాలలనుండి త్వరలో గట్టెక్కించగలిగింది. కాని, ఇంకా ప్రజాశత్రువులు మూలపడలేదు. దేశభక్తులు ఇంకా ఎన్నో కష్టాల నెదుర్కోవలసి వుంటుంది.

చిన్నకథ ★ ★

తోటకోడళ్లు

వెంకటరెడ్డి

అయింది అనుకున్నాం ఏది అయింది, మా ఆవిడ అంటూనేవుంది. పిల్లలిద్దూ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆట్లా ఇట్లా ఎట్లుకొని తప్పుకోకుండా తారని అలాగేఅయింది. మొన్న శుక్రవారం సాయంత్రం [illegible] వాళ్ళిద్దరూ తలపగిలేటట్టు [illegible] కొట్టుకున్నారు. ఆ తోటికోడళ్ళిద్దరూ కట్టెలూ కత్తిపీటలూ కూడా ఉపయోగించారంట చిన్న కోడలికి చేతిమీద [illegible] పోయిందట. పెద్దావిడికేమో ముఖంమీద గాయం పడిందట.

అసలు యీ అగ్గి చాలా రోజుల్నుంచి రాజుకుంటోంది. ఇంతకాలం ఏదో తిట్టుకోవడం తోటే సరిపెట్టుకునేవారు. నీళాటి రేవుకు పోయినా పేడకంటానికి పోయినా ఒకళ్ళమీద ఒకళ్ళు అక్కడ పోగయిన వాళ్ళతో చాడీలు చెప్పుకునేవారు. వాకిలి తుడిచేటప్పుడయినా, కళ్ళాపి చల్లేటప్పుడయినా ఏదో చిన్న విషయంమీద గిల్లికజ్జా పెట్టుకొని పది వంటల పొద్దెక్కేదాకా కయ్యాన్ని ఆరిపోనిచ్చేవారు కారు. పొలాన్నుంచి మగవాళ్ళు వస్తారు యింకా వంట కాలేదు అనే దృష్టి లేకుండా తిట్టులాడుతుంటే మగవాళ్ళు రానే వచ్చేవారు. వస్తే మాత్రం ఆడాళ్ళిద్దరూ వాగ్యుద్ధంలో వడి వంపే చెయ్యలేదు. సరే వాళ్ళు వండేవరకు కూర్చుంటే పొలాన్ని అరకలు విప్పివచ్చారు అంచేత భోజనంలేకుండానే పొలంపోయి ఆ వేళకి ఉపవాసం చేసేవారు. ఇలా ఒకసారా? రెండుసార్లా? చాలాసార్లయింది.

మేంపూ మేంపూ చెప్పాం. ఎందుకయ్యా రోజూ అలావుంటే గృహానికి క్షేమంకాదు. ఏదో ఒకటితెచ్చేసుకొని సుఖంగా వుండండని.

అబ్బే! పెద్దవాడు అసలు వత్తినామవుడు వ్యవహారం. చిన్నవాడు పెళ్ళాం మాటలు విని పీం మిరపకాయలాగా గిల్లంతు చేస్తూ వుండేవాడు.

పూర్వార్జితం బాపతు కొంత భాగానే వుంది. అయితే దురదృష్టవశాత్తు తండ్రి చేసిన అప్పులకు కొమటి లింగయ్యకు తనఖాలోవుంది. దానిమీద వచ్చేపంట వడ్డీకి మాత్రం సరిపోతుంది. అసల్లో ఏమీ తీరడమేలేదు.

వ్యవసాయం కలిసి చేస్తున్నప్పటికి కుండలు వేరే పెట్టుకున్నారు. పెళ్ళాలు రావంతవరకూ అన్నదమ్ములు ఎంత అన్యోన్యంగా వున్నప్పటికి పెళ్ళాలు వచ్చాక అది అసంభవమవుతుంది. మొగాళ్ళు ఏదో గుట్టుగా పోదామనుకున్నా ఆడాళ్ళకు సరిపడొద్దూ? అదీగాక ఇద్దరూ కుటుంబీకులయ్యారు. కొడుకులు కూతుళ్ళు మనుమలు, మనుమరాళ్ళు, "యిలా అంతా కలిసి యింట్లోనే చిల్లో బొల్లో మంటూవుంటే ఆయింటికి ఎంత శోభ! అదీగాక వూళ్ళో ఎంత గౌరవం! ఎంత మర్యాద!" అంటాడు పెద్దాడు. కాని చిన్నాడి వెలావుంచో కాని వాడి పెళ్ళాం, పడనివ్వడం లేదంటాడు. పెళ్ళాం పడనివ్వకపోయినా మరెవ్వరు పడనివ్వకపోయినా అదిగాదు అసలు. చిన్నవాడు తన పెళ్ళాం మాటమీద [illegible] పైసలా చేసేసుకుందామురా అన్నయ్యా అన్నాడే అనుకోండి అంతే [illegible]. మొదటి మాటే పట్టుకొని కుండలు వేరే పెట్టుకున్నాగద యింకా కావలిస్తే పలహా [illegible] చేసుకుంటుందాము. అంతేగాని మొత్తానికి విడిపోవద్దు" అంటాడుకాని చిన్నాడికి అనుమానమే పెద్దాడు ఎందుకలా చెప్పుతున్నాడో అని. తనకు రావలసినంత రాకుండా మోసం చేసి ఏమన్నా ద్రోహం చేస్తాడేమో ఏమో నాకదంతా పనిచెయ్యదు. నా వాటా నాకు ఖచ్చితంగా యిచ్చేయి అన్నాడు అలాంటప్పుడు అతే ఇద్దరకు క్షేమంగా ఆ గొడవ పైసలాచేసుకుంటేనే మంచిదంటారా కాదా? ఎందుకీ మునుగెట్టి గుద్దులాట.

వీళ్ల తెలివి మండిపోను అసలు పిలక లింగయ్య చేతిలోవుంటే ఎందుకీ దెబ్బలాట. పిలక విడిపించుకొని తరువాత పరిష్కారం చేసుకుంటే బాగుండేది. పిలక చేతికిచ్చి గంతులేస్తే ప్రయోజనం ఏమిటి?

కోమటి లింగయ్య బలే మహాపోర్ధా అని ప్రసిద్ధి. అన్నదమ్ముల్లిద్దరూ తగువు పడుతుంటే వాళ్ల క్షేమం కోరినవాడిలాగా తానొక మధ్యవర్తి పరిష్కారంచూపెట్టాడు. లింగయ్యంటే మనమేలు కోరేవాళ్ళు ఇంకెవ్వరూ లేరని లింగయ్య చెప్పిన దానికి ఒప్పుకున్నారు. లింగయ్య చెప్పినదాంట్లో కీడేవుందో మేలేవుందో ఎవరూ ఆలోచించలేదు. ఎవరిమట్టుకు వారే మనకు అనుకూలంగా చెప్పాడంటే మనకు అనుకూలంగా చెప్పాడనుకున్నారు. కాని లింగయ్య యే పరిష్కారం చెప్పినా స్వార్థంలేకుండా చెప్పడని ఊళ్లో అందరకూ తెలుసును అదీగాక స్పష్టంగా కనిపిస్తూనేవుంది వాడి స్వార్థపు ఎత్తు.

పెరిగి పెద్దవాళ్ళయి విద్యాబుద్ధులు నేర్చుకొన్న కొడుకులకు, పెద్దవాళ్ళ యీకలహం మొదటినుంచీ నచ్చడంలేదు. ఊకపుల్లై పోయాక తీసుకెడుగాబన్న ఒకరోజున తండ్రులిద్దరూ వీధి అరుగుమీద కూర్చుంటే కొడుకులు చెప్పారు "యీపద్ధతి ఏమీబాగులేదు, రోజూ మీరిలా తగవు లాడుకుంటుంటే ఊళ్ళో లోకువైపోతాం. మీ తగవులు చూచి ఆడాళ్ళుకూడా మొదలెడతారు. వాళ్ళుప్రారంభించారంటే గాడిద కూసేదాకా వదలరు. మీరు మాటలతోటే సరిపెట్టుకుంటున్నారే గాని వాళ్ళు చేతలదాకా పోతారు. ఆడాళ్ళు వీధిని బడితే మనకింకేమయినా మర్యాద వుంటుందా? యీపాటి గౌరవమైనా దక్కుతుందా? అంచేత రోజూ మీరీవిధంగా తగవులాడుకోవడం ఆడాళ్ళ తగవు లాడుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వడంగాదు? మీ రిద్దరూ ఒకచోట కూర్చొని బాబాయి విడిపోవాలి తప్పదంటే న్యాయంగా ఎవరికి ఎంతరావాలో అంతంతా తీసేసుకుంటే మంచిది. అదీగాక ఆ లింగయ్య షాహుకారు ఎవరు మనకు తగవుచెప్పడానికి. వాడిమాటవిని బాగుపడిన వాడెవడు యీవూళ్ళో. వాడి మధ్యవర్తిత్వం వద్దు వాడి పరిష్కారంవద్దు ఏదన్నావుంటే మనలో మనమే పరిష్కారంచేసుకుందాము."

"ఏడిచారు మహాతెలిసిన వాళ్ళమల్లేవాగుతున్నారు. నోరు మూయ్యండోయ్ కుర్రకుంకలు, కాకి పిల్లంకేం తెలుసు ఉండేలు దెబ్బ" అని కసిరేసాడు పెద్దాడు.

"ఓరి వెధవాయిల్లారా న్యాయంగా అంటే మీఅర్థం ఏమిటి? అదేంకుదరదు. సగానికి సగం రావలసిందే" అన్నాడు చిన్నోడు.

అయితే వాళ్ళిద్దరూ ఆవేశ ఏదోకోపంలోవుండడంవల్ల కుర్రాళ్ళు చెప్పినమాట సానుభూతితో ఆలోచించే శక్తి లేకపోయింది. పైగా కసిరికొట్టి పారేసారు యిద్దరూన్నూ. పెద్దాళ్ళలో పౌరుషాలు వున్నా చిన్నాళ్ళలో. గర్వాలు వేరైనా - మచ్చుకైనా అలాంటివేమీ లేవు. ఆదేదలే విచిత్రము.

ఇంతకి ఆడాళ్ళు ఆవేళ శుక్రవారం సాయంత్రం ఎందుకు అలా చేతులు కలుపుకోవలసి వచ్చిందో మీకు చెప్పలేదు. ఆగాధవ ఈ రోజుకింకా చల్లారలేదు. పెద్దాళ్ళకు కూడాఅంటుకుంటుందేమోనని భయంగావుంది.

లింగయ్య షాహుకారు దగ్గర తాకట్టు పెట్టిన మువ్వల వడ్డాణం విడిపించి అనాటికి నాలుగు రోజులైంది. ఆ వడ్డాణం తోటికోడళ్ళ ఇద్దర్లో ఎవరు పుచ్చుకోవాలి అన్న మాటమీద ప్రత్యక్ష కయ్యానికి నాందీప్రస్తావన అయింది. కాని అసలు సంగతి ఇద్దర్లో ఎవరూ గుర్తించలేదు పాపం. వీళ్ళు తాకట్టు యిచ్చి 40 కాసుల మేలిమి బంగారు వడ్డాణం మింగేసి టి. సి. నాగరింగప్పగారి 10 సంవత్సరాల గ్యారంటీ వడ్డాణం ఇచ్చాడు లింగయ్య షాహుకారు. వడ్డాణం విడిపించాంగదా అని సంతోషమే కాని ఆ వడ్డాణం తమదో కాదో సరిగా చూచుకోనేలేదు.

ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయంలో [illegible] కలిసొచ్చింది. అంచేతే ఆడాళ్ళ పొరుపుకొద్దీ ముందు వడ్డాణం విడిపించుకొచ్చారు. భూమి తనఖా కూడా వదిలించేసుకుందామనుకున్నారు. తీరా లెక్కలు చూసుకుంటే [illegible] మూడువందలు మిగిలాయి. యింకా పదిహేను వందలుంటేగాని [illegible] నేల విడుదల కాదు.

లింగయ్య షాహుకారు వాళ్ళమీద ఎంతో దయవున్నట్లు తనహృదయం పరివర్తనం చెంది వాళ్ళతుంచి కోరినట్లు చెప్పాడు. "ఏదో మీతాతలనాటి కొంత్రి ఎప్పటికైనా మీకే చెందాలి. నాకుంటే మాత్రం నేను దున్నుతానా! చెందుతానా! మీది మీరేతృప్తంగా పండించుకొందురుగాని. సరియిప్పుడు నాకు మూడువందలు ఇచ్చినా అసలు యింకా పదిహేనువందలు ఇవ్వాలి. దాకి ఎప్పటికైనా చెల్లించాలి. అంచేత పొలం తనఖా రద్దుచేస్తాను కాని నాకు ఏదైనా హామీ ఉండాలిగా. ఇల్లు తనఖా వ్రాయండి." అన్నాడు.

అన్నదమ్ము లిద్దరకూ ఏవిధంగానైనా భూమి తనఖా వదిలించి వేయాలని పట్టుదల. అంచేత షాహుకారు చెప్పిన దానికి ఒప్పుకున్నారు.

పాపం వాళ్ళు యిది గ్రహించలేదు "భూమి తనఖా వదిలేస్తున్నాడు. లింగయ్య చాలామంచివాడు. దుర్మార్గుడని పేరున్నా హృదయ పరివర్తనం వచ్చింది" అన్నాడు పెద్దాడు. "లింగయ్య ఎలాగైనా మంచోడు" అన్నాడు చిన్నాడు. అసలు కిటుకు నేను చెపుతాను వినండి. తల్లిపుట్టిల్లు మేనమామకు తెలియదా అని వాడి ఎత్తునాకు తెలియకుండా పోతుంది?

లింగయ్య షాహుకారుకు బలే చిక్కు పరిస్థితి వచ్చిపడిందిప్పుడు. ఉండడానికి ఇల్లు లేదు. ఇంట్లో కొడుకు పెద్దవాడై వీధి గుడాలుచూచి అప్రదిష్టవస్తున్నదని తండ్రిని అవతలకు బదరదస్తీగా గెంటేస్తానంటున్నాడు. పోనీ తన పూర్వస్నేహితులు ఎవళ్ళయినా కాస్తజాగా యిస్తారేమో అనుకుంటే, వాళ్ళంతా పోయిన వర్షాకాలంలో వచ్చిన కలరాకు ఒక్కడూ మిగలకుండా చచ్చిపోయారు. పోనీతంద్రులతో స్నేహాన్ని పురస్కరించుకొని వాళ్ళ కొడుకుల్ని అడుగుదామనుకుంటే వాళ్ళు తన్నో రాక్షసిలాగ చూస్తూ మాట్లాడడమేలేదు. వూళ్ళోఎక్కడా అద్దెకూడా దొరకడంలేదు. అద్దెలు కంట్రోలు వచ్చాక మరీయిరుగావుంది. చచ్చినంతపనవుతుంది. ఇప్పుడు ఎల్లాగ వేసాడు ప్లాను. తెలివి తేటలకు ఏమన్నాలోటా?

"అన్నదమ్ములిద్దరకూ పడడంలేదు నా మధ్యవర్తిత్వాన్ని ఒప్పుకున్నారు. ఇపుడు పొలం తనఖా వదిలేసినా పరిష్కారమార్గం ప్రకారం పంచుకోమంటాను. ఆపంపకంలోనే తగవులొస్తాయి కొట్టుకుంటారు కోర్టుకెక్కుతారు. అప్పుల పాలవుతారు. అపుడు చచ్చినట్టు నాకాళ్ళదగ్గర కొస్తారు. పాతబాకీకి ఇల్లువదిలేసి కొత్తబాకీకి పొలం తనఖా వ్రాయమంటాను."

లింగయ్య వేసిన ప్లాను అమల్లోకి వస్తోందికూడాను. అనుకున్నట్టుగానే కొట్టుకోవడంవరకూ వచ్చింది. కావేషాలు ఇంకా తగ్గేట్టులేదు. పైగాపెరిగిపోతున్నాయి. మగాళ్ళకూడా అంటుకుంటాయేమో అని భయంగావుంది.

మరి ఆకుటుంబ గౌరవం, ప్రతిష్ఠ అంతా మరచిపోయారేమిటో. నలుగుర్లో నగుబాటు అదికూడా లేదు.

అప్పుడే సుబ్బమ్మ, నంబారి నూతిదగ్గర అమ్మలక్కలతో చెప్పి దెప్పుకోందట కూడాను. "మాపాలేరుగొడవ వీళ్ళకెందుకు. మాయింటిప్రక్క దొడ్డి మేం కలుపుకుంటే వీళ్ళకెందుకు. వాళ్ళ గొడవలు వాళ్ళు చక్కబెట్టుకుంటే మాకుబుద్ధి చెప్పినంతఫలం"

ఈదెప్పి పొడుపు తోటకోడళ్ళు విన్నారో లేదో! సుబ్బమ్మ దెప్పిపొడుపుకు భర్తలు ఏమంటారో మరి!!

హసనాబాద్

ఏల్చూరి సుబ్రహ్మణ్యం

[మతోన్మాదంలో మునిగిపోయిన తూర్పుబెంగాల్లో హసనాబాద్ ఒక గ్రామం, హిందువులూముస్లిములూ సహోదరులవలె కలసిమెలసి, మతోన్మాద రాక్షసిని వెలివేసిన పవిత్రభూమి ఈ హసనాబాద్ —సం.]

క్రాలుతున్న యీ నందనవనిలో
ఏరుకోను పూలెక్కడ ?
మండే యీ ఎడారి ఎండల్లో
నిల్చోటానికి నీడెక్కడ ?
దిసిరిరణం సోకని యీ కీకారణ్యంలో
వెల్లువలై విరిసిన వెలుగులు ఎక్కడ ?
కిలకిలగనే పసిపిల్లల రక్తంచిందించిన
కసాయికత్తికి ఎదురెక్కడ ? —
— హసనాబాద్ !
మాకన్నీళ్ళను తుడుస్తోంది నీఅమృతహస్తం:
ఎన్నికులాలో, ఎన్నిమతాలో నీలో !
నీగుండెలో గుడిలో, పక్షులు
పశువులు....కిలకిలల్లాడే నదులూ
వేదాలు, ఖురాను, బైబులు ఆలాపించవి
మరో 'విముక్తిగీతం' పాడిరి !
బిగించిన పిడికిలి నీది,
పొంగే చైతన్యస్రవంతి నీ జీవితం!

మన సినిమా పరిశ్రమ బాగుపడేదెలాగ?

★ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

యుద్ధకాలంలో [illegible] చాలా వరకు తగ్గిపోయి సినిమా [illegible] [illegible] చాలా చిన్నమతి పూర్తిగా [illegible] మన దేశంలో సినిమా చిత్రనిర్మాణం చాలా [illegible] పోయింది. [illegible] కొన్ని స్టూడియోలు మూసివేయటం [illegible]. యుద్ధం అయిపోయి లైసెన్సులు [illegible] పోగానే అనేకమంది కొత్త ప్రొడ్యూసర్లు మళ్లీ సినిమా చిత్రనిర్మాణంలో ప్రవేశించారు. అనేక కొత్త స్టూడియోల నిర్మాణం [illegible] ప్రారంభమయింది. 1947 [illegible] ఆసేలో [illegible] మద్రాసులు [illegible] మూడు కొత్త స్టూడియోలు [illegible] ఉంది. ఏటా [illegible] అనే చిత్రాల సంఖ్య [illegible] పెరిగి పోయింది.

ఈ విధమైన సినిమా పరిశ్రమాభివృద్ధి చూసి ఎవరూ సంతోషించవలసిన అవసరం లేదు. ఈ స్టూడియోలన్నీ సక్రమంగా పని చేసి ఈ విధంగా అయే చిత్రాలన్నీ ప్రజాదరణ పొందినప్పుడే ఈ అభివృద్ధి సార్థకమవుతుంది. తీసే చిత్రాలు విజయవంతమై చిత్రనిర్మాతలకు తగిన ప్రోత్సాహం లభిస్తే స్టూడియోలు సక్రమంగా నడవటానికి [illegible] ఉంటుంది. అందుచేత చిత్రాలు విజయవంతం కావటమే ముఖ్యమైన సంగతి. డేబ్బు కోసం సినిమాకంపెనీ పెట్టి [illegible] వాటికోసం పోట్లాడుకుని [illegible] చేసుకొని దివాలా ఎత్తేవాళ్ళని మినహాయిస్తే సినిమా ప్రొడ్యూసర్లంతా లాభంకోసం చిత్రనిర్మాణం చేసేవాళ్ళే.

చిత్రం విజయవంతం అయేందుకు సూత్రం ఏమిటా అని ప్రపంచంలో ఉన్న ప్రతి ప్రొడ్యూసరూ ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారు. [illegible] ఇది ఎవరికీ దొరక్కుండా ఉంది. విజయంపొందిన హిందీ చిత్రాలను [illegible]. ప్రజాదరణ పొంది పొందీ [illegible] కాలేదు, చిత్రాలనిండా తార [illegible], పాత [illegible] తీస్తున్నారు. కాని ప్రొడ్యూసర్లకు సంజీవిమూల్ల [illegible] దొరకలేదు.

ఇంగ్లీషు చిత్రాల్లోనూ, హిందీ చిత్రాల్లోనూ [illegible] వినోదం [illegible] విజయంలభిస్తుంది. కాని తెలుగు చిత్రాలలో వినోదం [illegible]. [illegible] పట్టణాలవాళ్లూ వినోదం పరమార్థంగా ఎంచుతారుగాని గ్రామీణులకు వినోదం పరమార్థం కాదు. అద్భుతమైన పాత్రసృష్టి అపూర్వ సన్నివేశాలూ వారి [illegible]. అందుచేతనే [illegible] ఎవరూ సినిమా పరిశ్రమలోకి రాలేరు. అధిక సంఖ్యాకులైన గ్రామప్రజలకి తమహృదయాలను తగిలే సన్నివేశాలు కావాలి. అసన్ని వేశాలుకూడా వారికి పరిచితమై ఉండాలి. వాటి చిత్రణలో అద్భుతరసం ఉండాలి. చిత్రంలో వారు అవగాహన చేసుకునే జీవిత సత్యంగాని సాంఘిక నీతిగాని ఉండాలి. ఇవి ఉన్నవారు [illegible] చిత్రంలో ఉన్న [illegible], [illegible] కాని [illegible] చిత్రాన్ని [illegible]. ఎక్కువ సంస్కారంలేని సామాన్య ప్రజలను "స్వామికింగా" [illegible] [illegible]. "వ్యక్తి [illegible]" [illegible] [illegible] బూతులూ, అక్లీలాలూ చిత్రంలో పెట్టవచ్చుకాని ఇది గిట్టుబాటయే పద్ధతికాదు.

[illegible] చెప్పాలంటే, సినిమా చిత్రాలు అభ్యుదయ సూత్రాన్ని అమోదించినప్పుడే ఈ పరిశ్రమలో కలిగే అభివృద్ధి సార్థకం చెందాలి, సాహిత్యానికి అనువర్తమే అయింది. [illegible] అది ప్రజలలోకి [illegible] వచ్చి దాని [illegible] అభ్యుదయోద్యమంద్వారా ప్రజాసాహిత్యం [illegible]. [illegible] [illegible] ప్రాముఖ్యం [illegible]. [illegible] [illegible] అభ్యుదయ సూత్రాన్ని [illegible] అమోదిస్తున్నాయి.

ప్రజా నాట్యమండలి వారు [illegible] దశాలవారూ అభ్యుదయ సూత్రాన్ని అమలులో పెట్టి విజయం సాధించి చూపారు. "ముందడుగు" నాటకంగాని, "పల్లెపడుచు"గాని, "బెంగాలు కరువు" బుర్రకథగాని ప్రజలను మెప్పించి వారిలో సంపూర్ణ విప్లవ [illegible] పెంచలేదు. "స్వామికింగా" ప్రజలను ఆకర్షించినాయి. [illegible] [illegible] సాధించలేని ప్రజాదరణ సాధించినాయి.

సినిమా రంగంలో పని చేసేవాళ్ళు ఈ ఉద్యమం గురించి ఏమీ ఎరగరు. ఎరగక పోవటానికి కారణం ఉంది. వాళ్ళకి ప్రజా సాహచర్యంతో పని ఉన్నప్పటికీ ప్రజల మీద అదరంలేదు. ప్రజల మీద ఆదరమూ, ప్రజా హృదయంతో సానుభూతి, ప్రజా సంస్కారం గురించిన జిజ్ఞాస ప్రజా క్షేమం కొరకు ఆవేదనా ఉన్నట్లయితే, మన ప్రొడ్యూసర్లు ప్రజల [illegible] గురించీ, అవసరాలను గురించీ, విశ్వాసాలను గురించీ ఎన్నో తెలుసుకొని ఉండే వారే. దేశమంతటా ప్రజలు ఏమే [illegible] [illegible] అదరిస్తున్నారో, ఏ సాంఘిక విషయాలను గురించిన ప్రబోధం కోసం [illegible] [illegible] తున్నారో అలా [illegible] ఉండేవారే. అభ్యుదయోద్యమం గురించి సినిమా ప్రపంచం గ్రహించినట్లు [illegible] ప్రజలాదరిస్తున్నారని: అ కాస్త గుణపాఠమైనా వృథాపోలేదు. బాలనాగమ్మ, మాయలోకం, ముగ్గురు మరాఠీల చిత్రాలు విజయవంతమైనాయి. కాని ప్రొడ్యూసర్లు అభ్యుదయోద్యమంనుంచి నేర్చుకోవలసింది ఇంత ఉన్న [illegible].

కాని అభ్యుదయోద్యమం నుంచి నేర్చుకోవలసినవంతా నేర్చుకుంటే సినిమా ప్రొడ్యూసర్లు కొన్ని చిక్కుల పాలవుతారని నేనే ఒప్పుకుంటాను. బ్రిటిషువారు మనకు [illegible] [illegible] స్వాతంత్ర్యాన్ని మనకివ్వటానికి [illegible] కాంగ్రెసు దురదృష్టవశాత్తూ పరిపాలనా విధానాలు బ్రిటిషువారి [illegible] అభ్యసించటంవల్ల, ఈనాడు కాంగ్రెసు పరిపాలిస్తున్నప్పటికీ ప్రజల స్వాతంత్ర్యం [illegible] పెరగలేదు. బ్రిటిషు పరిపాలనను విమర్శించేవారు నాడు ద్రోహులయితే, కాంగ్రెసు పరిపాలనను విమర్శించేవారు దేశద్రోహులవుతున్నారు. తుపాకులు వెనకటి కంటె విరివిగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి. [illegible] నమ్మేలు [illegible] దారుణంగా [illegible] బడుతున్నాయి. సాటిలేని కాంగ్రెసు దేశంలో ఉండగా కాంగ్రెసు విద్రోహం లేదో కాంగ్రెసుకు [illegible] అనంతర్యాన్ని [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] [illegible] పోలీసు [illegible] [illegible] తున్నాయి: [illegible] [illegible] [illegible] లేరని [illegible] [illegible] కాంగ్రెసు, పరిపాలనా రంగంలో తనకు ప్రజల ప్రతినిధులున్నట్టూ, ప్రజలు వారిచేతిలో ఉన్నట్టూ ప్రవర్తిస్తున్నది.

కాంగ్రెసుకు అభ్యుదయోద్యమంలో ఎంత విశ్వాసం ఉన్నదో తెలియదు. బ్రిటిషు గవర్నర్లే [illegible] [illegible] అడిచి పెట్టిన "ముందడుగు" నాటకాన్ని అడనివ్వాలని ఎన్నిసార్లు ప్రజలు దేశమంతటా తీర్మానాలు చేసినా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చలించలేదు. ఈనాడు ఏ ప్రొడ్యూసరైనా శ్రామికుల సమస్య యథార్థసమస్య అనిగాని, మద్యనిషేధంవల్ల ప్రజాసామాన్యానికి కలిగే ఉపకారం కంటె మద్యంమీది పన్ను తీసేసి మద్యం రేషను చెయ్యటంవల్ల ఎక్కువ ఉపకారం జరుగుందనిగాని, లక్షల సృష్టించటం కంటె ప్రజల [illegible] అనేది [illegible] [illegible] విస్తూ చిత్రాలుతీస్తే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అమోదించి [illegible] ఎవరూ విశ్వసించలేరు. విమర్శలో విశ్వాసం ఉన్నవారు అసత్యాన్నయినా ప్రచారం కానివ్వగలరు. ఎందుకంటే అసత్యాన్ని విమర్శించటంద్వారా ప్రజలకధికమైన విజ్ఞానం కలుగుతుంది. అసత్య ప్రచారంద్వారా అధికారం చలాయించే ఫాసిస్టులు విమర్శకు భయపడవచ్చుగాని సత్యాహింసలద్వారా రామరాజ్యం నెలకొల్పే కాంగ్రెసువారు విమర్శకు భయపడవలసిన అవసరంలేదు. కాని భయపడుతున్నారు. పోలీసులు నాయనాలు [illegible] చోట విచారణ చేయించటానికైనా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి ధైర్యంలేదు. యీ పరిస్థితులలో సినిమా ప్రొడ్యూసర్లు అభ్యుదయోద్యమాన్ని సంపూర్ణంగా స్వీకరించాలని నేనూ అనను. కాని పూజారి అమోదించినంతవరకైనా దేవుణ్ని వరం అడగటంలో తప్పులేదు.

ఇప్పటి ప్రొడ్యూసర్లు తారలమీద పోసే డబ్బువట్టి చూడగ, పల్లెటూళ్ళలో ఉండేవారికి తారలను గుర్తించినచింత ఏమీలేదు. నా మిత్రు లొకరు చెప్పినట్లు తెరమీదచూస్తూ కన్నాంబ అయింది కాంచనమాల అయింది తెలుసుకోలేని వారున్నారు. దేశంలో ఉన్న తారలందర్నీ పెట్టి తీసిన చిత్రాలకు ఖర్చుగిట్టక పోవటం చూస్తూకూడా ప్రొడ్యూసర్లు వేడుకోతుండా ఉన్నారు. కళలు జాతీయ రూపాలకూ, కథలో యథార్థచిత్రణానికి ఎంత అదరం ఉందో గ్రహించి ప్రజాక్షేమానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించే పరిహద్దులకు లొంగినా అభ్యుదయ సూత్రాలను అమలులో పెట్టేఅవకాశం చాలాకుంది. ఈఅవకాశాన్ని మన ప్రొడ్యూసర్లు వినియోగించు కుంటారు గాక!

ఆపండి! ఆపండి!

కుందుర్తి ఆంజనేయులు

ఆపండి! ఆపండి! మీ
కోపాలూ, తాపాలూ, ఆపండి!
మతసర్పం కాటేస్తే
మతులు చెడ్డ మనుషులార!
పొరుగింటి సహోదరుణ్ణి
పొడిచిచంపే వైద్యులార!
ఆపండి! ఆపండి!
మీ కలహాలతో దేశం
నాశనమై పోతోన్నది
నాగరికి జగత్తు సకలం
నవ్వుతోంది మి పిచ్చికి!
పట్టపగలు బందిపోటు
కంసుడిలా [illegible]
మతంపేర దేశంలో
మృత [illegible] కు!
నీకూ, నాకూ, అందరికీ
నిత్యజీవనం భయానకంగా
మతం మూఢ విశ్వాసానికి
వేల ప్రజల బలియిచ్చుకు!
నిరవర్తి [illegible]
కుటిల రాజనీతి ఫలం!
చీలించి పాలించేందుకు
చేస్తోన్న మహాకుట్ర!
ఒక మతాన్ని మరో మతం
ఒక జాతిని మరో జాతి
నరుక్కోని చచ్చేందుకు
తమ పాలన సాగేందుకు
చిరకాలపు శత్రువు లెవరో
యెవరో చేస్తు న్నారిది!
పరస్పరం ద్వేషాలూ,
పగలూ, పగలూ రగిల్చి
దేశాన్ని చీల్చిం దెవరో
మోసం చేసిం దెవరో
శతాబ్దాల మన చరిత్ర
చాటు తోంది [illegible] పుటలో!
మతాలనీ, వ్రతాలనీ,
గత కాలపు మనసులనీ,
ఆవేశపు టవధుల్లో
తిరిగే అమాయకు లార!
ఒక మనిషిని మరో మనిషి
నరకమనీ, కొరకమని
మన మతాలు చెప్పలేదు
మన శాస్త్రం చెప్పలేదు.
మతంపేరు చెప్పుకొని
బ్రతికే కొందరి లాగా
మధ్య యుగాలకు [illegible]
మనుషులమని మరవకండి!
పొరుగు సోదరుడూ సుఖ్వా
పొడుచుకునే దానికి ముందు
మీ యిద్దరి చేతుల కుండే
సంకెళ్ళను తెంచు కోండి!
మనం మనం బాగానే
ఘనంగా కొట్టు కోగలం
కాని మిలటరీ బాగానే
కలకాలపు శత్రువుకే బలం!
పరపాలనలో నలిగే
బానిసలకు మత మేమిటి?
కార్మికులకు మత మేమిటి?
కర్షకులకు మత మేమిటి?
జగతివక్ర గమనంలో
రకరకాల పీడితులకు
అణగారిన కోటి కోట్ల
మానవులకు మత మేమిటి?
దినం దినం పొలాలలో
గని గర్భం లోతుల్లో
గడిపే శ్రామికులార!
ధనిక నాయకులు చెప్పే
ఈ మతాలు మీకు లేవు
శ్రమజీవుల మతం మీది!
నిరు పేదల మతం మీది!
మెట్టచేలకు వంటకాల్వలు
పూరిగుడిసెకు విద్యుత్తూ
వివేకానికి విశ్రాంతీ
కావాలని కోరండి!
శ్రామికులను దోచుకునే
సంపన్న స్థితి పోవాలని
సమాజంలో రివల్యూషన్
రావాలని పోరండి!
మతోద్రేక కలహాగాధ
చరిత్రకే బరువైంది.
మీరు భావి నాయకులని
చరిత్రలో రుజువైంది.
ఆపండి! ఆపండి! మీ
కోపాలూ, తాపాలూ, ఆపండి!!

తెలంగాణా ప్రజాశక్తి సప్లిమెంటు

ధర్మాపురం రైతుల ధైర్యసాహసాలు

60 మంది మిలిటరీ సైనికులను తిప్పికొట్టారు

దేవరుప్పులపై దాడినిగూర్చి మరికొన్ని విశేషాలు

17వ తేదీ తెల్లవారు జామున 3 గంటలకు, 500 మిలిటరీ దేవరుప్పుల గ్రామాన్ని ముట్టడించి దాడి సల్పిన సంగతి, తుపాకులు కాల్చి, గోలి పాపిరెడ్డి, మందడి సోమిరెడ్డిగార్లను చంపి 400 మందిని అరెస్టు చేసిన సంగతి "ప్రజాశక్తి" పాఠకులకు తెలిసిన విషయమే. దేవరుప్పుల గ్రామ ప్రజలకు సహాయం చేయటానికి చుట్టుపక్కల గ్రామాలవారిని రాకుండా అన్నిదిక్కులా మిలిటరీ కావలాకాసి వచ్చేవారిపై తుపాకులు కాల్చారనికూడా అప్పుడు తెల్పాను.

ధర్మాపురం రైతుల పోరాటం

దేవరుప్పులకు ఉత్తరపు దిక్కున 60 మంది సాయుధ మిలిటరీ సైనికులు కావలా వుంచబడ్డారు. వారిలో 10–15 మంది బ్రిటిషు సైనికులుకూడావున్నారు. ధర్మాపురం, కడివెండి గ్రామాలనుంచి వచ్చేవారు ఆ దిక్కునుండే రావాలి.

దాడివార్త తెలియగానే ధర్మాపురం నుంచి 150 మంది రైతులు దేవరుప్పులకు బయలుదేరారు. ఊరి పొలిమేరకు రాగానే మిలిటరీ వారిని ఎదుర్కొంది. తమ సోదర గ్రామస్థులపై అత్యాచారాలు చేస్తూ, వారి [illegible] పోకుండా తమను ప్రతిఘటించే [illegible] మిలిటరీ సైనికులకు ధర్మాపురం రైతులు బుద్ధి చెప్పాలనుకున్నారు. [illegible] దొరకకుండా దూరంగా పోయి వడిసెలలతో రాళ్ళవర్షం కురిపించారు. [illegible] మిలిటరీ ఆగలేకపోయింది. వడిసెల రాళ్ళ దెబ్బలకు ఒక బ్రిటిష్ సైనికుని చేతిలోని తుపాకి పూర్తి క్రిందపడింది. మరొకని పుక్కిటోపీ ఎగిరి 3 గజాల దూరంలో పడింది. మరొకడు దెబ్బ తట్టుకోలేక క్రిందపడ్డాడు. ఇదిచూచి మిగిలినవారు రైతులకు చేతులెత్తి దణ్ణాలుపెడుతూ, వడిసెల రాళ్ళు విసరవద్దని మొరపెట్టుకున్నారు. మరోప్రక్క కొందరు బ్రిటిష్ సైనికులు చెట్లచాటున దాగి రైతులపై తుపాకులు కాల్చారు. కాని ధర్మాపురం రైతులు భయపడలేదు. తుపాకిగుండ్లకు అందకుండా, ఎదిరించి పోరాడారు. వారి ముందు ఆ 60 మంది "సుశిక్షిత" మిలిటరీ సైనికులు నిలబడలేకపోయారు. తోక ముడిచి గ్రామంలోకి పారిపోయారు.

కడివెండి వీరుడు మందడి సోమిరెడ్డి

ధర్మాపురం రైతులు అక్కడికి రాకపూర్వం కడివెండి నుంచి 300 మంది ప్రజలు వచ్చారు. వారిని దేవరుప్పుల గ్రామంలోకి రాకుండా మిలిటరీ సైనికులు తుపాకులతో బెదిరించి వెనక్కి తరిమి కొట్టారు. కాని కొండలరెడ్డి నాయకత్వాన 30 మంది యువకులు మిలిటరీని ధిక్కరించి నిలబడ్డారు. ఆ 30 మందినీ వారు బలవంతాన అరెస్టు చేసి తీసుకుపోయారు.

వీరుడైన మందడి సోమిరెడ్డి న్యాయం కోసం పోరాడే తనపక్షానికి ఓటమిని అంగీకరించ దలచుకోలేదు. ఇండ్లకు తిరుగుమొగం పట్టిన ప్రజలనందరినీ ఉత్తేజపరిచాడు. వారికి నాయకత్వం వహించి సోదర దేవరుప్పుల ప్రజలకు సహాయపడేందుకు ముందుకు నడిపాడు. మిలిటరీ మూకల తలపడింది. ఆ పోరాటంలో చెట్టుచాటున దాగి, ఒక బ్రిటిష్ సైనికుడు సోమిరెడ్డిని దొంగచాటుగా కాల్చాడు. సోమిరెడ్డి పొట్టలో తుపాకిగుండు దూరింది. ఇంతలో ధర్మాపురం రైతులు వచ్చి మిలిటరీని తరిమికొట్టారు. వీరుడు సోమిరెడ్డి సూర్యాపేట ఆస్పత్రిలో మరణించాడు. కామారెడ్డిగూడెం వాలంటీరు కమాండరైన గోలి పాపిరెడ్డి కూడా సూర్యాపేట ఆస్పత్రిలోనే మరణించాడు.

భువనగిరి నుంచి 3 వేల మంది ఊరేగింపు

ఈ వార్తలన్నీ జనగామతాలూకాను అనుకొని వున్న భువనగిరి తాలూకా ప్రజలలో సంచలనాన్ని కలుగజేశాయి. నిరంకుశ నైజాం ప్రభుత్వపు మిలిటరీ చేసిన దురంతాలకు ప్రతిక్రియగా తాము సోదర జనగామ తాలూకా ప్రజలకు అండగా వున్నామని, తమ ఐక్యతా శక్తిని ప్రదర్శించాలని నిశ్చయించు కున్నారు. భువనగిరి, నర్మాల, మరిపడిగె మొదలైన గ్రామాలనుండి దాదాపు 3 వేల మంది రైతులు బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపుగా బయలుదేరి దేవరుప్పుల, కామారెడ్డిగూడెం ప్రాంతాలన్నీ తిరిగి ప్రదర్శనాలు చేశారు. ఎన్ని కష్టాలు వచ్చినా సోదరప్రజలకు తాము అండగా నిలుస్తామని ప్రకటించారు.

ఖబడ్దార్

సోమసుందర్

ఖబడ్దార్! ఖబడ్దార్!
నైజామ్ పాదుషాహో!
దానిసత్వ విముక్తికై
[illegible] నాశముకై
హిం-ముస్లిం పీడిత
[illegible] ఏకమైరి.
[illegible] స్వారీచేసే
దేశముఖల ప్రతిఘటించి
ప్రజాకోటి పోరుతోంది!
ఒక పిడుగు మరణిస్తే —
వేలకొలది ప్రభవింతురు!
ఒకనెత్తురు బొట్టులోనె
ప్రళయాగ్నులు ప్రజ్వరిల్లు!
ఖబడ్దార్! ఖబడ్దార్!!
సూర్యపేట, జాలేముల
వీరుల కాలే హృదయపు
ఆశలు కాంతించునాయ్!
అమరుడు — మాకొమరయ్య
అనంతయ్య అనంతుడే.
అజేయులై ప్రకీర్తులై
చిరస్థాయి నిలుస్తారు!
చరిత్రలో! చరిత్రలో!
చిరస్థాయి వసిస్తారు!!
ఖబడ్దార్! ఖబడ్దార్!!
నైజామ్ [illegible]!
నీపీచమడించ ప్రజలంతా
ఒక పిడికిట, ఒక గొంతుక
ఒక మోతై ధ్వనిస్తారు!
ఒక శక్తయి జ్వలిస్తారు!!
మృతవీరుల స్మరిస్తారు!
నవయోధుల సృజిస్తారు!!
బానిస జన శల్యములను
పేర్చి కూర్చి నిర్మించిన
నీరాక్షస సింహాసన
మది గజగజ కదులుతోంది!
మెషిన్ గన్‌లు, మరఫిరంగి,
తుపాకులూ, విషవాయువు
ప్రజాశక్తి నాపలేవు!
ఖబడ్దార్! ఖబడ్దార్!!
తెల్లపంది పేనలతో
ఆకిన్‌లెక్కు — పందికొక్కు
త్రవ్విపెట్టు గోరీల్లో:
నిరవధికం, నిరంకుశం,
సహింపనీ, భరింపనీ,
ధీరప్రజాకోటి కొరకు
త్రవ్వించే గోరీల్లో
నీ నిరంకుశత్వాన్నే
నీ అమానుషత్వాన్నే
పాతేస్తాం! పాతేస్తాం!!
పాతేస్తాం! ఖబడ్దార్!!
విశాలాంధ్ర ప్రజాస్వామ్య
మమరిస్తాం! ఖబడ్దార్!!

రషీద్ మియాను శిక్షించాలి

గార్ల జాగీరు ఆంధ్రమహాసభ కార్యదర్శి పి. సీతారామరాజుగారిలా వ్రాస్తున్నారు:

గార్ల జాగీరులో తహశీల్దారు తమ్ముడు రషీదుమియా అనే రౌడీ నిరంకుశత్వం ఎక్కువైనది. 6-10-46 తారీఖున చిలుకూరి శ్రీరాములుగారి భార్యను మానభంగముచేసి ఆమెయొక్క ప్రాణాలు తీసినసంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే. ఈకేసును స్థానిక పోలీసు న్యాయకాబవారు విచారణచేసి, సాక్ష్యాలు తీసుకున్నారు. తర్వాత జాగీర్దారుగారు హైదరాబాదునుంచి వచ్చి స్వయంగా కేసు విచారణచేసి సరియైన సాక్ష్యాలు తీసుకున్నారు. తాలూకా సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు వచ్చి కేసును విచారణచేసినారు. నైజాం మంత్రిగారికి కేసునుగురించి ఫిర్యాదు చేయబడింది. కాని ఎన్ని జరిగినప్పటికీ ఇంత వరకు రౌడీపైన ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకొనలేదు. పైగా కేసును మధ్యపెడుతోంది.

ఈ రౌడీ యింకా పెచ్చుమీరిపోయి 17-11-46 తారీఖున గార్లలో ఒక చాకలివానిని పిలిపించి మీ చాకలిపేటలో ఒక అందమైన యువతిని తీసుకరమ్మని నిర్బంధించాడు. ఆ చాకలివాడు "నాకు తెలియదుబాబు, నాకు ఈ పని చెప్పవద్దని" బ్రతిమిలాడితే, తీసుకురాలేదనిఇంటితలుపులు వేసి వానిని బాగా కొట్టాడు. ఇందువల్ల తెల్లవారి చాకలివాళ్ళు బట్టలు ఉతకకుండా సమ్మె చేశారు. తాసీల్దారే స్వయంగావెళ్ళి తమ్ముని యొక్క తప్పు మధ్యపరుస్తూ "మీకు నేను తండ్రివంటివాణ్ని, అని వాళ్ళకు బూటకపు మాటలుచెప్పి వాళ్ళతో రాజీచేసుకున్నారు. కాని రౌడీ ఇప్పుడుకూడా కత్తిపట్టుకొని కొంతమంది గూండాలతో వీధులలో నిర్భయంగా తిరుగుతున్నాడు.

కాబట్టి యీ రౌడీపైన చర్య తీసుకొనేటట్లు, ఇకముందు ఇటువంటి దుర్మార్గాలు జరుగకుండా ఉండేటట్లు ప్రజలు ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసికొనివచ్చి ఆందోళన చేయాలి.

మిలిటరీని వెంటనే తొలగించాలి - అత్యాచారాలపై బహిరంగవిచారణ జరగాలి

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారి విజ్ఞప్తి

మద్రాను, నవంబరు, 31

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు నైజాం ప్రభుత్వపు నిరంకుశ విధానాన్ని నిరసిస్తూ క్రింది ప్రకటన యిచ్చారు.

"హైద్రాబాద్ సంస్థానంలో ప్రజలమీద అధికారులు చేసే దురంతకృత్యాలను గూర్చి కొన్ని రోజులుగా నేను వార్తలు వింటున్నాను. సంస్థాన ప్రభుత్వోద్యోగులు, చిన్నవాళ్ళు - పెద్దవాళ్ళు, అధిపే దుండగాలను ప్రజలు ఏవగించుకొంటున్నారు. వెలవారనుంచి ప్రచురింపబడే "ప్రజాశక్తి" పత్రిక తారీకు, స్థలం, వ్యక్తుల పేర్లు మొదలయిన వివరాలతో నైజాం అధికారుల దుండగాలను గూర్చి అనేక వార్తలు ప్రకటిస్తోంది. వాటివల్ల స్పష్టంగా తెలిసేదేమంటే—

విచ్చలవిడిగా హత్యలు, దుండగాలు

"అకునూరు, మాచిరెడ్డిపల్లి మొదలగు చోట నైజాంలో యూనియన్ సైన్యాలు మితిమీరుతున్నాయి. చట్టసమ్మతమైన - చట్ట వ్యతిరేకమైన హత్యలు. ఇండ్లు తగులబెట్టడం, దుండగాలు చేయించడం విచ్చలవిడిగా సాగుతున్నాయి. ఇప్పుడు నాకు చేరిన వార్తలనుబట్టి పాత సూర్యాపేట గ్రామంమీద (నల్లగొండజిల్లా) 500 మంది మిలిటరీ దాడిచేసి, గ్రామస్తుల్ని పశువుల మాదిరిగా హింసించారు. గ్రామస్తులలో ఒకరైన ఎన్. నరసయ్యను తుపాకులతో కాల్చిచంపారు. మిలిటరీ 150 లారీలతో, మర పిరంగులతో, జనగామ - సూర్యాపేట రోడ్డు మీద క్యాంపుచేసింది.

బాలేముల కాల్పులు

"లోగడ బాలేముల గ్రామంలో రిటర్న్ పోలీసులు తుపాకులు కాల్చి, అనంతయ్య, మల్లయ్య అనే వారిని చంపిన వార్త విని, చాలా బాధపడ్డాను.

"హైద్రాబాద్ సంస్థానంలో ఆంధ్రమహాసభ వర్కర్లుగా, యితర రాజకీయపార్టీ నాయకులుగా అనేక గ్రామాలలో పోలీసులు చేస్తున్న ప్రారంభించారు. ఆ సంస్థానంలో నేడు పౌరసత్వ హక్కులనేవి లేవు.

ప్రజానాయకులు కండ్లు తెరవాలి

"ప్రజాసంస్థలకుచెందిన నాయకులు, వర్కర్లు కండ్లు తెరవవలసిన సమయం వచ్చింది. సంస్థానానికి బయటవున్న న్యాయశాస్త్ర నిపుణులతో నైజాంప్రభుత్వం, ఒక ఉపసంఘాన్ని ఏర్పరచి, "ప్రజాశక్తి" పత్రిక ప్రచురించిన వార్తలపై విచారణజరపమని ఆందోళన చేయవలసియుంది. అక్కడి ప్రజలు అనుభవించే బాధలను తొలగించడానికి, యథార్థపరిస్థితిని బయటి ప్రపంచానికి చెప్పడానికి యిదొకే మార్గం.

మద్రాను పత్రికలు తగినంత శ్రద్ధ చూపడంలేదు

"ఈ దారుణ పరిస్థితినిగూర్చి మద్రానులోని జాతీయ పత్రికలు తగినంత శ్రద్ధతో వార్తలను ప్రచురించకపోవడం విషాదకరమైన విషయం. "ప్రజాశక్తి" కమ్యూనిస్టు పత్రిక గనుక ఈ వ్యవహారమంతా కమ్యూనిస్టులకూ - నైజాం ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయమని భావించట తగదు. నైజాం ప్రజలంతా ఒక్కసారి కమ్యూనిస్టులు అయిపోయారని నేనొక్కనాటికి నమ్మను. నైజాం ప్రభుత్వపు దమననీతికి గురి అవుతూన్న వారిలో కమ్యూనిస్టులు కానివారు నిరపరాధులైన ప్రజాసామాన్యం, వేలకొద్దీ వుండి వుంటారు.

విచారణకు ఉపసంఘం ఏర్పడాలి

"విచారణకు నైజాం ప్రభుత్వమే చర్యతీసుకొనేవరకు మనం వేచియుండరాదు. ప్రజాశ్రేయస్సును కోరే కాంగ్రెసు, ముస్లిములీగు, ఆంధ్రమహాసభ సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ మొదలైన సంస్థలవారంతా కలిసి, ఒక రాయబార కమిటీని నియమించవలసియుంది. ఆ కమిటీ నైజాం దురంతాలపై విచారణ జరిపి, ప్రజలకు తెలియజేయవలసి యుంది."

నైజాంసర్కారురా!

తిరునగరి రామాంజనేయులు

నైజాము సర్కారురా ఓరన్న
నాజీల మించిందిరా।
ప్రజారాజ్యానికై పోరాడు ప్రజలపై
రాక్షసపు ర్యాంకలకారీల్ నేస్తుందెన్నై
పోలీసు లారీలు వల్లెలే వింటాయి
యే యింట చూచినా ఏడుపుగోలలే
నాయకులచూపుమంటూ ప్రజలనూ
నలినలిగ కొడుతుండెరా।
చెంబులనుపట్టుకొని స్త్రీలుపోతుంటే
చె బులాగుకొని చీరె కొంగులుపట్టి
లాఠీలతో బాదెరా పీచులు
లావు సొమ్ములను దంచెరా
గ్రామనాయకులకై గడపగడపావెదకి
ఇండ్లల్లో దొరబడియు యిష్టముగ
శోధించి
సొమ్ములను దోచారురా నాయకుల
చూపుమని కొట్టారురా
కిరసనాయిండ్లల్లో గాలించి తెప్పించి
కచ్చెరీచావిడి చుచ్చిచ్చిగపేర్చి
వాడికొచ్చారంటురా ప్రజలపై
దొంగ కేసులు పెట్టిరా
చేతిలో చిక్కినా రైతులందరి పట్టి
చేతివ్రేళ్ళలోన సూదులనుదిగగొట్టి
కాళ్ళ చెట్లకు గట్టిరా పూపుతూ
కటికి దెబ్బలు కొట్టిరా
ఆడమొగయనుభేద మావంతయును లేక
ముసలి పసిపాపలని యినుమంత
యును లేక
చిత్రవధ చేశారురా రాక్షసులు
మాత్రమే కాపారురా
యీచిత్రవధలకే విసిగి రక్షణలేక
ఏకమై ప్రజలంత యెదిరిపోరాడారురా
వీరతే చాటారురా తెలంగాణ
పేరు నిలబెట్టారురా
పక్కతుళ్ళ పైవాళ్ళు కాంతిరక్షణయందు
కాల్పులను చేస్తుంటె కాసింత భయపడక
కర్రలతొ పోరాడిరా
కాల్పులకుగాయపడి పరిగారురా
తమ భాద్యతమతీర్చి అమరదికకరిగారు
మార్గదర్శకులోయి
మన కోర్కె నవలతకు
వారి ఆశయసిద్ధికై పోరాడ
ఏకమై రారండిరా।

తెలంగాణా ప్రజల స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి సర్కారు ఆంధ్రుల సానుభూతి

ప్రతినిధులను పంపడానికి నిర్ణయం

బందరు, నవంబరు, 25

తెలంగాణ ప్రజలపై జరుపు మిలిటరీ క్రూర హింసాకాండను ఖండించుటకై 24-11-48 న బందరు టౌనుహాలులో శ్రీ ఉమ్మెత్తల రామారావు (బి. ఎ. బి. ఎల్.)గారి అధ్యక్షతను సభ జరిగింది. సభలో కొల్లి రామకోటేశ్వరరావు (జిల్లా విద్యార్థి ఫెడరేషన్ సహాయ కార్యదర్శి) యం. శ్రీహరిరావు (కార్యదర్శి పట్టణ కమ్యూనిస్టుపార్టీ) గార్లు ఉపన్యసించారు.

నైజాంలో మన తెలుగుప్రజలమీద జరుగు అత్యాచారాలను చూచి వచ్చేటందుకై బందరు నుండి ఒక రాయబారవర్గమును పంపుటకు నిశ్చయించడమైంది. రాయబారవర్గమును పంపుటకు దానికి అవసరమైన ధనము వసూలు చేయుటకు ప్రస్తుతము ఒక అర్గనైజింగు కమిటీ యేర్పడింది అర్గనైజింగు కమిటీ యీ క్రింది వారున్నారు. 1. కావూరి మద్దిరామయ్య (అడ్వకేటు) 2. డాక్టర్ యం. రామలింగేశ్వరరావు(యం.బి. బి.యస్.) 3. ఉమ్మెత్తల రామారావు (బి. ఎ. బి. ఎల్.) 4. వినపాల నాగభూషణం 5. శ్రీహరిరావు (కార్యదర్శి పట్టణ కమ్యూనిస్టుపార్టీ) 6. జి. జగన్నాధరెడ్డి (జిల్లా విద్యార్థిఫెడరేషన్ కార్యదర్శి 7. కొల్లి రామకోటేశ్వరరావు (జిల్లా విద్యార్థిఫెడరేషన్ సహాయ కార్యదర్శి) 8. పెనుమర్తి లక్ష్మీపతిశాస్త్రి (ఎడిటర్ - ఆంధ్ర కేసరి) 9. పేరయ్యశాస్త్రి (లా. విద్యార్థి) 10. బి. రామారావు (కార్యదర్శి ట్రేడు యూనియన్ కౌన్సిల్).

ఒరిస్సా ఆంధ్రనాయకుని విజ్ఞప్తి

బెజవాడ, నవంబరు 24

బెజవాడకు ఒరిస్సా ఆంధ్రసభ కార్యదర్శి శ్రీ వామనమూర్తి బి. ఎ. బి. యల్. గారు వచ్చిన సందర్భంలో ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీ అధ్యక్షులు గుమ్మిడిదల సుబ్బారావుగారు అల్పాహార విందు చేశారు. సభకు పాటిబండ అప్పారావుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

ఆ సందర్భంలో శ్రీవామనమూర్తిగారుయిలా మాట్లాడారు. "ఇతర రాష్ట్రాలలో తోటిఆంధ్రులు పడుతున్న బాధలు మీరు గ్రహించాలి. మా బలంపై మేము ఆధారపడి సర్వసాధారణ పౌరసత్వహక్కులు పొందగలం కాని మీరు కనీసం మాపోరాటాలకు సానుభూతిచూపాలి.

"నైజాంలోని ఆంధ్రులు ఘోరదురంతాలకు గురిఅవుతున్నారు. స్త్రీల నవమానపరుస్తున్నారు. పౌరసత్వ హక్కులులేవు. తెలంగాణ ఆంధ్రులకు సాయంచేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. అక్కడి దారుణ పరిస్థితులను ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి తెలియ చేయటానికి రాయబారములను పంపటం అవసరం. ఖరగ్‌పూర్‌లో జరుగనున్న రాష్ట్రేతరాంధ్ర మహాసభ యీపని చేస్తుంది" అన్నారు.

లక్నో ఆంధ్రుల నిరసన

లక్నో ఆంధ్రమహాసభ 10వ తేదీ సాయంకాలం జరిపిన సమావేశంలో హైదరాబాద్ సంస్థానంలోని ఆంధ్రులపై జరుగుతున్న అమానుష నిర్బంధ విధానాన్ని ఖండిస్తూ ఆ వార్తలను పత్రికలు సరిగా ప్రకటించకపోవుట విచారకరమని తీర్మానించారు.

నిరసన సభలు

బెజవాడ

24 వ తేదీని బెజవాడ పట్టణ కమ్యూనిస్టు పార్టీ, కార్మికసంఘం, విద్యార్థి, యువజన సంఘము. పట్టణ మహిళాసంఘముయొక్క సంయుక్త యాజమాన్యమున గాంధీపార్కులో బహిరంగసభ జరిగింది.

సభకు ఆంధ్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిల్ అధ్యక్షులు సి. వి. కె. రావుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

కామ్రేడ్ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (ఎం. ఎల్. ఎ) గారు ఉపన్యసించుతూ, నైజాం నిరంకుశ ప్రభువు అండతో వేలకొలది ఎకరాలగల దేశముఖులూ, జాగీర్దారులూ, రైతుకూలీలను క్రూర నిర్బంధ విధానంతో ఎలా కొల్లగొడుతున్నదీ వర్ణించారు. నైజాం మిలిటరీ సూర్యాపేట మొదలగు ప్రాంతంలలో జరిపిన హత్యాకాండను తెలియచేస్తూ పోరాడిన ప్రజల వీరోచిత ప్రతిఘటనకు జోహారు లర్పించారు.

తెలంగాణా ప్రజల పోరాటానికి అన్ని విధాల సహాయము చేయవలసిన అవశ్యకతను గురించి సభికులకు హెచ్చరించారు.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుతూ, తెలంగాణాలో ఇటువంటి దారుణహత్యాకాండ జరుగుతుంటే కాంగ్రెసు నాయకులు, తెలుగు దినపత్రికలు నోరు మెదపకుండుటను ఖండించి యికనైనా సోదర ఆంధ్రుల పోరాటానికి అన్ని విధాల సాయపడి విశాలాంధ్ర నిర్మాణానికి తోడ్పడ మివ్వవలసి-దిగా కోరారు.

తరువాత, పట్టణ కార్మికనాయకులు మాలెంపాటి భాస్కరరావు నైజాం ప్రజల పోరాటానికి అర్థికంగా సాయపడవలసినదని తీర్మానం ఉపపాదించగా సభవారు ఏకగ్రీవంగాఆమోదించారు.

మరొక బహిరంగసభ

22 వ తేదీని బెజవాడ అన్సారీ పార్కులో వెల్లంకి వెంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరిగింది. కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి అనుమర్లపూడి సీతారామారావుగారు ఉపన్యసించారు. తెలంగాణా ఆంధ్రులపై నైజాం జరిపే రాక్షసకృత్యాలను ఖండించుతూ, మిలిటరీని ఉపసంహరించకుండా అవసరమైందని తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానం గావించబడింది.

కాల్పులపై బహిరంగ విచారణ జరపాలి

నైజాం గ్రామాలపైకి పంపిన సైన్యాలను వెంటనేఉపసంహరించాలని, బాలేముల, సూర్యాపేట, దేవరుప్పుల కాల్పులపై బహిరంగ విచారణ జరపాలని ఈనెల 21వ తేదీన నందిగామ తాలూకా కమ్యూనిస్టుపార్టీ, తాలూకా రైతు సంఘం, తాలూకా యువజన సంఘం తరఫున మద్రాసు ప్రధానికి, తాత్కాలిక ప్రభుత్వ అధ్యక్షునికి, మీర్జా యిస్మాయిల్‌కు టెలిగ్రాములు పంపబడ్డాయి.

బందరు విద్యార్థుల నిరసన

నైజాం, తిరువాన్కూరులలో హింసాకాండకు, కొచ్చిను విద్యార్థులపై జరిగిన లాఠీఛార్జీకి వ్యతిరేకంగా బందరు పట్టణ విద్యార్థి సంఘం అధ్వర్యాన 19వ తేదీన టౌనుహాలులో కె. వరోజినిగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరిగింది. సభలో జి. జగన్నాధరెడ్డి, కె. రామకోటేశ్వరరావు, కె. అర్. శేషగిరిరావుగార్లు మాట్లాడారు. తదనంతరము నైజాం, తిరువాన్కూరు ప్రజల పోరాటాన్ని బలపరుస్తూను, వారిపై జరుపు హింసాకాండకు తీవ్ర అసమ్మతి తెలుపుతూను తీర్మానించారు.

పాలకొల్లు

18వ తేదీని పాలకొల్లు విద్యార్థి మహాసభలో నైజాం దురంతాలను నిరసిస్తూ తీర్మానించారు.

చీరాలలో బహిరంగసభ

తెలంగాణా ఆంధ్రులపై జరుగుతున్న దారుణ హింసాకాండను ఖండించడానికి, 20 వ తేదీని చీరాల విద్యార్థులు బహిరంగసభ జరిపారు. గండి వెంకటేశ్వర్లుగారు అధ్యక్షతవహించారు. కె. గురవయ్యగారు నైజాం దురంతాలను వివరిస్తూ ఉపన్యసించారు. పోలీసు కిరాతకత్వంపై బహిరంగ విచారణ జరగాలనీ, మిలిటరీని తొలగించాలనీ కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడ్డాయి. తమ న్యాయమైన హక్కుల కోసం తుపాకులను నెదిరించి పోరాడుతూన్న తెలంగాణా ఆంధ్రులను అభినందించారు. కాల్పులకు గురియై వీరమరణం చెందినవారి కుటుంబాలకు సానుభూతి ప్రకటించారు.

చెర్వుకొమ్ముపాలెం

21వ తేదీని నందిగామ తాలూకా చెర్వుకొమ్ముపాలెంలో గుత్తా రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగింది. నైజాం గ్రామాల్లో వున్న మిలిటరీని వెంటనే తొలగించవలసినదిగా నైజాం నవాబుకు, కేంద్ర ప్రభుత్వంలో నెహ్రూగారికి తంతి వార్తలు పంపారు. తెలంగాణా సహాయనిధికి 1 రూ. వాగ్దానాలు వచ్చాయి.

యండ్రాయి

22 వతేదీని గుంటూరుతాలూకా యండ్రాయి గ్రామంలో నండూరు ఆంజనేయ రాజుగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరిగింది. బెల్లంకొండ వీరయ్యగారుపన్యసిస్తూ నైజాం తిరువాంకూరులలో జరిగే పోలీసు దౌర్జన్యాలను ఖండించారు. సంస్థాన ప్రజలకు తోడ్పడవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఉప్పుగుండూరు

22 వ తేదీని జరిగిన గ్రామ యువజనసంఘ సర్వసభ్య సమావేశంలో నైజాం, తిరువాంకూరు సంస్థానాలలో ప్రజలపై జరిగే దారుణ చర్యలను ఖండిస్తూ పోరాటాలను బలపరుస్తూ తీర్మానించబడింది.

చుక్కపల్లివారిపాలెం

24 వ తేదీ సాయంత్రం కడియాల వెంకటేశ్వర్లుగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగింది. నైజాం నిరంకుశవిధానాన్ని ఖండిస్తూ తీర్మానం చేశారు.

ఆత్మకూరు

ఈనెల 16 వ తేదీనుండి 23 వ తేదీలోపల నెల్లూరుజిల్లా ఆత్మకూరు, వాసిలి, అప్పారావుపాలెం గ్రామాలలో బహిరంగసభలు జరిగాయి. బి.వి. కొండయ్యగారు ఉపన్యసిస్తూ హైద్రాబాద్ ప్రజాపుద్యమంపై జరిగే దాడిని ఖండించారు. ఈ సభలకు 2 వేలకుపైగా ప్రజలువచ్చారు.

పోడూరు

19 వ తేదీని జరిగిన నర్సాపురం తాలూకా పోడూరు గ్రామ మహిళాసంఘ సమావేశంలో నైజాం ప్రజలపైన, స్త్రీలపైన జరిగే అత్యాచారాలను ఖండిస్తూ తీర్మానించారు.

ఆచంట

16 వ తేదీని ఆచంట గ్రామములోను, 17 వ తేదీని వేమవరం శివారు వకమటపాలెంలోను, 18 వ తేదీని మినిమించిలిపాడు హరిజనపేటలోను బహిరంగసభలు జరిగాయి. ఈ సభలన్నిటిలోను నైజాంలో జరిగే దురంతాలను ఖండిస్తూ తీర్మానాలు గావించబడ్డాయి.

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రకటన

సత్తెనపల్లి, నవంబరు 27

మనం మూడుకోట్ల ఆంధ్రులం. మనలో 90 లక్షలు నైజాంలోని తెలంగాణాలో యున్నారు. అసలు వారు తెలుగులో విద్యలేక, పాఠశాలలు లేక వాటిని స్వేచ్ఛగా నిర్వహించుకునే హక్కులేక నైజాం నిరంకుశత్వంక్రింద బందిల సందిగ్ధాలుగా నలిగి నవసిపోతున్నారు.

1930 లో నైజాం ఆంధ్రమహాసభను ప్రారంభించుకొని తెలంగాణా ఆంధ్రులు విద్య, విజ్ఞానలకై కృషిసాగించారు. ఆంధ్ర పేరు సహించజాలనని అనాడే నైజాం నిరంకుశమంత్రి కర్నల్ ట్రెంచి హెచ్చరించారు. తెలంగాణాలోని ఆంధ్రులు గ్రంధాలయాలద్వారా. ఆంధ్రమహాసభద్వారా చైతన్యవంతులైనారు. పోలీసు, జాగీర్దారుల నిరంకుశత్వను సహించలేక పోయినారు. ఆర్థిక దోపిడీనుండి, రాజకీయ దాస్యంనుండి బైటపడుటకు ఆంధ్రమహాసభ ద్వారా ఉద్యమం - ఆందోళన సాగించారు ఆంధ్ర మహాసభను శక్తివంతమైన 80 వేల సభ్యత్వంగల సంస్థను చేశారు. ఉదార కార్యకర్తలు వెలిశారు.

నైజాం ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ సంస్కరణలు అమలు జరుపుతామని పెద్ద ప్రకటనలు ప్రారంభించింది. ఈ సంస్కరణలల్లో యేమీలేదని, వట్టి బూటకమని స్టేటు కాంగ్రెస్, ఆంధ్రమహాసభ, కమ్యూనిస్టుపార్టీలు బహిష్కరించినవి. సంస్కరణలను బహిష్కరిస్తే నిర్బంధాలు అమలుజరుపుట ప్రభుత్వపు దమననీతి యనేది మాంటాగ్యూ సంస్కరణలను బహిష్కరించినందుకు 1920-23 ల్లోను, రౌండు టేబుల్ సభను బహిష్కరించినందుకు, 1930-33 ల్లోను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల నిర్బంధాలకు గురియైన మనకు తెలియనిదికాదు. ఆనాటికన్నా ప్రజావెల్లువలు, జాతీయ చైతన్యం, స్వాతంత్ర్య కాంక్ష, త్యాగదీక్ష, విప్లవజ్వాలలు పెరిగిపోతున్నవి. వీటితోబాటు నిరంకుశుల నిర్బంధాలు మితిమీరుతున్నవి. 1919 లో ఒక్క జలియన్ వాలాబాగ్ చూచాం. ఈనాడి నైజాంలో గ్రామగ్రామాన జలియన్‌వాలాబాగ్‌లు కనిపిస్తున్నవి. గ్రామాల్లో మిలిటరీదారులు, పోలీసుల అత్యాచారాలు మితిమీరినవి. తుపాకుల కాల్పులు, లాఠీఛార్జీలు, అరెస్టులు, క్రూరహింసాకాండ, నిత్యకృత్యాలు అయిపోయినాయి.

అమాయకులమీద పడి 'ఆంధ్ర మహాసభ కార్యకర్తలను చూపండి' అని, 'ఆంధ్రమహాసభ పటలండి' అని బాధలను మరపించే దుశ్చర్యలు జరుపుతున్నారు. ఆంధ్ర మహాసభ రక్షణకై బందగీ సాహెబ్, కొమరయ్య, మల్లయ్య, అనంతయ్య, నరసయ్య, సోమిరెడ్డి గార్లు తమ ప్రాణాలను తుపాకీగుండ్లకు బలి యిచ్చారు. వేలకొలదిగా ఆంధ్ర ప్రజానీకం చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలనుండి వచ్చి పోలీసు, మిలిటరీదారులనుండి ఒక్కొక్క గ్రామాన్ని కాపాడుకుంటున్నారు.

ఇవి ఆంధ్రులకు జీవన్మరణ సమస్య. ఆంధ్రాభిమానానికి అగ్ని పరీక్ష. సామ్రాజ్యవాదులు నైజాంక్రింద కొంత, తమక్రింద కొంతగా మన ఆంధ్రులను విభజించారు. ఈ దోపిడిని సహించలేక బ్రిటిషాంధ్రులం స్వయరాజ్యానికి, స్వాతంత్ర్యానికి పోరుతున్నాం. 90 లక్షల మంది తెలంగాణాలో నైజాం నిరంకుశత్వంనుండి బయటపడి మూడుకోట్ల ఆంధ్రులుగా మనివసించి విశాలాంధ్రలో బ్రతుకవలెనని ప్రజాస్వామిక హక్కులకై పోరుతున్నారు. ఇది మూడుకోట్ల ఆంధ్రుల పోరాటం. భారతస్వాతంత్ర్య సిద్ధికి అడ్డంకియైన నైజాం సంస్థానాధిపతితో ఆంధ్రులు పోరుతున్న స్వాతంత్ర్య పోరాటం.

అనాడు రాయలసీమలో కరువువస్తే, ఉత్తర విశాలలో 30 వేలమంది తిండిలేక చస్తుంటే ఆంధ్రజాతి నశించి పోతున్నదేయని అందరం కలిసి రక్షించుకున్నాం. ఈనాడు మానవరంగాలలో, మిలిటరీ తుపాకుల కాల్పులలో, పోలీసు నిరంకుశత్వంతో ఆహుతి అయిపోతున్న 90 లక్షల ఆంధ్రులను రక్షించుకోవడం మన విధి.

(మిగతా 12వ పేజీలో)

నైజాంలో స్త్రీలపైజరిగేనీచకృత్యాలు

ప్రభుత్వమే ప్రోత్సహించుతోంది

మహిళాసంఘాలన్నీ ఐక్యాందోళన లేవదీయాలి

సూర్యాపేట, నవంబరు 20

నల్లగొండజిల్లా మహిళాసంఘ అర్గనైజర్లు శ్రీమతి డి. ప్రియంవద, డి. కమలేశ్వరి, బి. స్వరాజ్యంగార్లు ఈక్రింది ప్రకటనచేస్తున్నారు.

నైజాంలో ప్రజలు తమ హక్కులకై చేస్తున్న పోరాటంలో స్త్రీలుకూడ ప్రధానపాత్ర వహించుకుంటున్నారు. దేశముఖులు, మరి స్థానిక పెత్తనదార్లు - స్త్రీలపై జరిపే నీచకృత్యాలు అవమానాలు మితిమీరిపోతున్నాయి. తమ కుటుంబాలు జమీందారి దోపిడీకి గురియై నాశనమైపోతున్నవని తెలుసుకున్నారు. అందుచే దైన్యస్థితికి కారకులైన జమీందార్లను అంతమొందించుటకు నడుముకట్టి ముందుకు అడుగు వేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం ప్రజలవైపు కన్నుతెరచి చూడటములేదు. అకునూరు మాచిరెడ్డిపల్లెల్లో స్త్రీలను బలాత్కారంగా చెరచిన పోలీసులను శిక్షించలేదు. పైగా అవి యదార్థవిషయాలు కావంటూ విచారణ పేరుతో కాలయాపన చేస్తున్నది. దినదినము ప్రభుత్వపాలన నాజీజముకన్న మించిపోవుచున్నది. స్త్రీల ధన మాన ప్రాణాలకే రక్షణ లేకుండా పోవుచున్నది. స్త్రీలకు జరిగే అవమానాలను చూస్తే ప్రత్యక్షంగా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు స్పష్టపడుతున్నది. ప్రజలను పీల్చి పిప్పిచేస్తున్న జమీందార్లను కూడకట్టుకొని మిలిటరీని గ్రామాలపై తోలి దాడిచేస్తూ ప్రజలను అడవులపాలు చేస్తున్నది. అకస్మాత్తుగా రాత్రుళ్లు మిలిటరీలారీలు గ్రామాల్లోకి వస్తుంటె భయాన్ని స్త్రీలు తమ చంటిబిడ్డలను చంకబెట్టుకొని అర్ధరాత్రివేళ అడవులు పడుతున్నారు. ఈ సందర్భమున శింగారం నివాసియగు ఒక నిండు గర్భిణీస్త్రీ అడవిలో ప్రసూతి అయినది. ఆమెకు యేవిధమైన సహాయం లేక ఎంత బాధపడినదో వూహించలేము.

పాత సూర్యాపేటలో స్త్రీలకు సన్మీ పోట్లు

15వ తేదీ ఉదయం 500 వందల మిలిటరీ పాత సూర్యాపేటను చుట్టుముట్టి ప్రజలపై ఘోరముగా లాఠీచార్జి కాల్పులను జరిపినారు. కాల్పులకు ముగ్గురు పురుషులు గురియైనారు. ఒకరు చనిపోయినారు. 175 మందిని అరెస్టు చేసి తీసుకపోతుండగా - స్త్రీలు తమ పురుషులను నాజీల చేతులనుండి విడిపించుకొనుటకై పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. స్త్రీలను భయపెట్టుటకు అరెస్టు చేసిన పురుషులను క్రింద పడవైచి పశువులను హింసించినట్లు హింసించినారు. కాని అయినాలేనప్పటికి స్త్రీలు మిలిటరీని ఎదుర్కొనబోయినారు. ప్రాణమున్నంతవరకు పురుషులను పోనివ్వమని గట్టిగా నిలబడి ఎదిరించారు. మిలిటరీ స్త్రీలపై లాఠీచార్జి చేసింది. క్రిందపడిన పురుషులపై స్త్రీలను పడవేసి చావ మోదారు. ఈ లాఠీచార్జీలో 30 మంది స్త్రీలకు గాయాలు తగిలినవి. 16 మంది స్త్రీల పిరుదులపై తీవ్రముగా కొట్టారు. 17 మంది స్త్రీలకు తలలు పగిలినవి. కొందరు స్త్రీలను కొట్టితే గాజులు పగిలి రక్తాలు కారినవి. తుపాకుల మడిమతో బాదితే స్త్రీల కాళ్ళు చేతులు వాచినవి. సామ లచ్చమ్మ 9 మాసముల గర్భిణీ స్త్రీ. ఆమెను నడుముపై కొట్టితే ఇంతవరకు నడవటంలేదు. సామ వెంకమ్మను కత్తితోతలపై పొడిచారు. గౌరమ్మ అనే కోమటి స్త్రీని వీపుపై పొడిచారు. మిలిటరీ అరెస్టు చేసిన పురుషులను కొట్టుచుండగా పురుషులకు దెబ్బలు తగులకుండా స్త్రీలు చంటి పిల్లలను వాళ్ళకు రక్షణగా ఎగురవేశారు.

స్టేటు మహిళా నాయకురాండ్రు ఏమి చేస్తున్నారు?

సోదరీమణులు నైజాం నాజీ హింసలకు గురి అవుతుంటే స్టేటు ఆంధ్రమహిళాసభ నాయకురాండ్రు ఏమిచేస్తున్నారు? వినోదాలలో మునిగి నవాబుల భార్యలతో విందులు కుడుస్తు కబుర్లతో కాలంవెళ్ళబుచ్చటమేనా వీరి కార్యక్రమం?

ఈనాడు ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానంవల్ల స్త్రీలు యేవిధంగా బాధపడుతున్నారో ఒకసారి ఆలోచించాలి. సంవత్సరమునకు ఒకసారి మహిళాసభ జరిపి కొన్ని సమస్యలు చర్చించినంతమాత్రాన మన ఆశయము నెరవేరదు. స్టేటు మహిళాసభ ఆశయము నెరవేరాలంటే నేటికైనా అందరము కదలి మనతోటి సోదరీమణులపై జరిగే దురంతాలను ఖండిస్తు ప్రభుత్వ దమననీతికి వ్యతిరేకంగా మహిళా సంస్థలన్నీ ఐక్య ఆందోళన లేవదియ్యాలి.

ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక

ఈనాడు మిలిటరీ గ్రామాలలో పడి పోలీసురాజ్యాన్ని స్థాపించి స్త్రీల ధన, మాన, ప్రాణాలకే ప్రమాద పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నవి. ఏ దేశములో లేనంతగా నైజాం పరిపాలనలో స్త్రీలు కష్టాలు అనుభవిస్తున్నారు. ఇకముందైనా ప్రభుత్వం జాగ్రత పడకపోతే పరిస్థితులు విషమిస్తాయి. స్త్రీలుకూడా ప్రజా పోరాటాలలో పాల్గొని ప్రాణాలను సహితము ఎదురొడ్డి తమ పరువు ప్రతిష్ఠలను కాపాడుకోగలరు.

నిర్బంధాలు ప్రజలశక్తిని నిరోధించలేవు

సూర్యాపేట తాలూకాలో ప్రజలు ముందుకు సాగిపోతున్నారు

తెలంగాణా ప్రజలలో వస్తున్న నూతన చైతన్యాన్ని, తమ హక్కుల కోసం వారు సాగించే పోరాటశక్తిని, ధ్వంసం చేయటానికి నైజాం ప్రభుత్వం మిలిటరీ రాజ్యాన్ని నెలకొల్పటంలో ముఖ్యంగా సూర్యాపేట జనగామ తాలూకాలపై కేంద్రీకరించి రైతులపై అనేక దౌర్జన్యాలు చేస్తోంది. అయినా ప్రజలు భయపడటంలేదు. తమ సంఘాలను రక్షించుకుంటూ, గ్రామాలలో తమ హక్కులకోసం పోరాటాలు సాగిస్తూనే వున్నారు. విజయాలు సాధిస్తున్నారు. ముందడుగు వేస్తున్నారు.

అనేకంగా సూర్యాపేట తాలూకాలో పెద్ద జమీందారు జన్నారెడ్డి, ప్రతాపరెడ్డి, పారిజాతరావులకు చెందిన గ్రామాల్లో ప్రజల విజయాలు కొన్ని ఈ క్రింద ఇస్తున్నాం. ఇవన్నీ దాదాపు కాల్పుల అనంతరం జరిగిన సంఘటనలే.

తుక్కారం గ్రామంలో జమీన్దారు ప్రతాపరెడ్డి పొగాకుపంట ఎక్కువేసే ప్రతి సంవత్సరము రైతులను మాటలు ... ప్రకారం అమ్ముతుండేవాడు. ... ముగా చెల్లుకొట్టి భయపెట్టి పొగాకు ... వాడు. ... ప్పుడు ఆరు నెలల నుంచి ... పేయించా 24 గంటలు చేయాలి. ... సాంప్రదాయాలు కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి నడుస్తున్నవి. కాని ఇప్పుడు ప్రజలు ఆంధ్ర మహాసభలో చేరి గ్రామసంఘం స్థాపించుకొని ఎర్రజెండాక్రింద సంఘటితంగా జమీన్దారుతో పోరాడుతున్నారు. వెట్టిచాకిరి సంపూర్ణంగా నశించిది దలవంతానచేసే పొగాకుబేరాలు పాతవైపోయినవి.

నూతనకల్లు

నూతనకల్లు గ్రామంలోకూడా ప్రజలు ఆంధ్ర మహాసభలో చేరి వెట్టిచాకిరి పూర్తిగా ...

(ప్రభుత్వం ప్రజాతవిధానాన్ని నాశనం చేయుచున్నదని గ్రహించారు. ... స్వంత చొరవతో ఆంధ్రమహాసభలో చేరి ఎర్రజెండా క్రింద నిలబడ్డారు. అతితక్కువకాలంలో తమ చుట్టుపట్లవున్న గ్రామాలుగూడ యీ నూతన ప్రజా ప్రవాహంలోవచ్చి గ్రామ సంఘాలు స్థాపించుకున్నారు. 20 రోజుల ప్రజలందరు బహిరంగసభలో గ్రామంలో జమీందారు అక్రమంగా తీసుకున్న భూమి, పశువులు వగైరా తిరిగిసాధించుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నారు.

ఈ ప్రజాచైతన్యాన్ని చూచి మాడక్యారావు ఇక తమ ఆటలు సాగవని గ్రామంనుంచి బిచాణా ఎత్తివేశారు. గుమాస్తా పారిజాతరావు "నేను గ్రామంలోకి వచ్చేటప్పుడు ఎలా వచ్చానో అలాగే పోతున్నాను" అని గ్రామంవిడిచి పారిపోయాడు.)

జమీన్దారు జారుకున్నాడు

గ్రామంలోకివచ్చి 2 గంటలు రైతులు ఇండ్లల్లోకి చూచి ... గారినిపట్టుకొని ... దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళారు ...

మళ్ళీ రైతులకు నాగుళ్ళు యిచ్చి నానా హింసలు పెట్టి వేలకువేలు వసూలుచేశారు. ... పారిజాతరావువున్నారు. ...

> **వెలువడింది**
> **"ఇండొనేషియా"**
> రచయిత : విద్వాన్ విశ్వం
>
> ఆపాను ఫాసిస్టు మూకలను, తమదేశాన్నుండి పారద్రోలుటకు పోరాటం సాగించారు. తమ దేశాన్ని ఫాసిస్టుల దాడినుండి రక్షించుకున్నారు. కాని బ్రిటిష్, డచ్చి సామ్రాజ్యవాదులు "ఇండోనీషియా" ప్రజల స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని ఏకరంగా అణచ జూస్తున్నారు. వారుకావించిన హత్యాకాండ ఏమిటి? ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్యంగురించి ప్రజలుచేసిన పోరాటాలు అన్నీ తెలుసుకోవాలంటే చదవండి. వెల 0—6—0
>
> ప్రజాశక్తి ప్రచురణాలయం, బెజవాడ.

పట్వారీ ఆటలు సాగడంలేదు

భువనగిరి తాలూకా ప్రజలలో చైతన్యం

సీతారాంపురం ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలు వి. వెంకటేశ్వర్రావు, కె. కృష్ణమూర్తిగార్లు యీక్రింది విధంగా వ్రాస్తున్నారు:

సీతారాంపురం గ్రామం భువనగిరి తాలూకాలో చేరినది. జారిగాము వెంకటరాంరావు అనేపట్వారి చాలా దౌర్జన్యపరుడు. అతడు గొల్లల దగ్గర గొర్రెలను తీసుకొనుట మాత్రే చాలా అక్రమంగా ... 170 గొర్రెలను ... తీసుకుంటాడు. ...

... లను తీసుకవచ్చాము. వచ్చిన డిపో అధికారులు సారీల యిల్లు యిల్లు తిరిగి చూచారు. ప్రతి ఇంటిలో మగ్గాలుంచుట జూచి పట్వారీఖాతాలను తెలుసుకొని దీవాళ్ళు పెట్టాము. పట్వారీ ముఖం తెల్లవసింది.

మంచినీళ్ళ బావిని పూడ్పించాడు

ప్రజలందరికి ఉపయోగపడే మంచినీళ్ళ బావిని తనగా ఫ్లపై పూడ్పించినాడు ... ఒక లాలినీ ... వున్నది. ...

ఉద్యోగులకు లంచాలు

...

తీర్పుకపోయామా అని నీతిబోధలు చేశారు ప్రజలు ఎన్నడులేని అధికార్లదయ చూపించుటలోగల బహిరంగ రహస్యాన్ని గ్రహించారు. ప్రజలు సంఘటిత శక్తితో అంచగొండులను ఎదిరించారు.

కౌలుదార్లపై దాడి

ఈగ్రామంలో వున్న భూమిలో అత్యధిక భాగం వెంకటరాంరావుదే. పట్వారీ భూములను రైతులు 18 యేళ్ళనుంచి కౌలుకు ...

ప్రజలకు విజ్ఞప్తి

...

యువాటీకేఫ్

(బెజవాడ ...)

... మీకు అందజేస్తుంది.

(10వ పేజీ తరువాయి)

సుక్షేత్రమగు నల్లరేగడ భూములంటే, తిన తిండిలేక పొట్ట చేత పట్టుకొని మన జిల్లాలకువచ్చి భిక్షాటనలాగుతున్నది తెలంగాణలోని ...

నిరంకుశ విద్యాలయాధికారుల కుట్రలు

భగ్నం చేయుటకు విద్యార్థులందరూ ఐక్యమవుదాం

యస్. వి. నరసయ్య.
అ॥ భా॥ విద్యార్థి ఫెడరేషన్ సహాయ కార్యదర్శి

డీటెన్షన్లకు వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రంలోని విద్యార్థులందరూ కార్యాచరణకు దిగారు. ఈ పతపోత విధానం అంతంచేయబడు వరకు తమకు విశ్రాంతి లేదని ప్రతిజ్ఞపూనారు. అక్టోబరు 18 వ "డిటెన్షన్ వ్యతిరేకదినం" క్రింద రాష్ట్రమంతటా సభలు, సమ్మెలు, ప్రదర్శనలు జరుపబడినవి. ఈ సమస్యలపై విద్యార్థులనువిర్బంధించిన గుంటూరు ఎ. సి. కాలేజి ప్రిన్సిపాలుకు, బందరు హిందూ కాలేజి ప్రిన్సిపాలుకు, విశాఖపట్నం హైస్కూలు హెడ్మాష్టరుకు పాఠం నేర్పారు. కాని యింత ఆందోళన జరిగినా, విద్యావిధానం నుంచి డిటెన్షన్లు ఎత్తివేయబడలేదు. ఈ ఆందోళన ఫలితంగా, వెనుక డిటెన్షన్లంత వలయునన్న విద్యాశాఖామంత్రి గూడ ఒక మెట్టు దిగవలసివచ్చింది. నవంబరు మొదటి వారంలో మద్రాసులో విద్యా మహాసభలో ఉపన్యసించుతూ, యిందులో కొన్ని లోట్లున్నవనీ విద్యార్థులుచేయు ఆందోళనను శ్రద్ధగ ఆలోచించవలయుననీ, ఆయన అంగీకరించుట జరిగింది.

కాలేజీలకు, స్కూళ్ళకు పరీక్షలు సమీపిస్తున్నాయి. డిశంబరు 16వ తారీఖునకల్లా రాష్ట్రంలోని అన్ని విద్యాసంస్థలలోను పరీక్షలు పూర్తి అవుతవి. వెంటనే డిటెయిన్ చేయబడువారి లిస్టులు పరీక్షలనుండి తయారు చేయబడతాయి. విద్యార్థుల ఆందోళనకు బదులు వెనుక క్లాసులో యింత మందిని డిటెయిన్ చేస్తామని బల్లగుద్ది చెప్పే ఉపాధ్యాయులు నయితం, జాగ్రత్తవహించుచున్నారు.

మాత్రమే ఉంటుందని ఉపాధ్యాయుడు ప్రకటించారు. ఈసంగతి ప్రిన్సిపాలుకు తెలిసింది. ఇట్లయితే హెచ్చుమంది తప్పేదెలా, అందుకని మధ్యనటిలో ఉపాధ్యాయునితో చర్చించి నోటీసు పంపారు పరీక్షలకొక "వెలుతురు" పోర్షనుమాత్రమేగాక, మొత్తం 1½ సం॥ లో పూర్తిచేయబడిన పోర్షనంతా పరీక్షకుంటుందని తెలియజేశారు. పూర్తి అయిన సిలబసులో "వేదిమి"కూడా ఉన్నది. దీన్ని విద్యార్థులు బాగా చదివారు. వెనుకటి పరీక్షకని చదివియున్నారు. ఈ భాగాన్ని పరీక్షసిలబసునుంచి పూర్తిగా తొలగించారు. ఇవన్నీ విద్యార్థులను తప్పించుటకు చేయు కుట్రలుగాక మరేమిటి?

వీటన్నింటిలో ప్రినిపాలు ఆశయం ఒకటే. విద్యార్థులలో హెచ్చుమంది తప్పితే, ఆవిద్యార్థులమార్కులను పెద్దలముందుంచి "ఈచదవని బిందిద్వాయిలను ఎట్లుపరీక్షకు పంపను." అని, పెద్దలందరినీ తనను బలపర్చేటట్లు ...

... పంపాలి."

ప్రిన్సిపాల్సుకింకా యీ క్రింది సలహాలివ్వాలి

"విద్యార్థులను ... రము ఉంటారు."

పిండికేటు నిరంకుశ తీర్మానం

బందరు ప్రిన్సిపాలు కుట్రలు

కొన్ని మచ్చుతునకలు

'కార్మికతగాదాల బిల్లు' శాసనం కారాదు!

సమ్మెహక్కును నిషేధిస్తుంది
పెట్టుబడిదార్లను బలపరుస్తుంది

సి. వి. కె. రావు
(ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిల్ అధ్యక్షులు)

సెంట్రలు ఎసెంబ్లీ సమావేశములో కార్మికతగాదాలబిల్లు నొకటి తాత్కాలిక ప్రభుత్వపు లేబరు మెంబరగు శ్రీ జగజీవన్‌రామ్ ప్రవేశపెట్టారు. వర్షం తదనంతరం సెలక్టు కమిటీ విచారించి ఫిబ్రవరి 1,1947 వరకు గడువుయిస్తూ బిల్లును మెజారిటీ ఆమోదించింది. ఎసెంబ్లీలోని కార్మికసభ్యులందరూ (కాంగ్రెసు, లీగు మినహాయించి)యీబిల్లును ఎదుర్కొన్నారు.

వైస్రాయి కోరినబిల్లే యిది

అసలు ఈ తగాదాబిల్లు కాంగ్రెసు-లీగుల తాత్కాలిక ప్రభుత్వములోకి రాకపూర్వము, వైస్రాయి కార్యనిర్వాహక సభ్యులు తలపెట్టిన శాసనమే. కార్మికసంస్థలకు వ్యతిరేకంగా దీనిని శాసనము చేయాలని తలపెట్టడం చాల శోచనీయమైన విషయము. జగజీవనరామ్ సహితము, యీ బిల్లులోని సూత్రాలు కొత్తవేమీ కావని ఒప్పుకున్నారు. యుద్ధపుకాలాల్లో వైస్రాయి ప్రజాభిప్రాయాన్ని కాలదన్ని, నిరంకుశంగా అమలుపెట్టిన "దేశరక్షణ చట్టము"లోని 81 ఎ. రూలు ముఖ్యసూత్రాన్ని తీసుకొన్నామన్నారు. కార్మికసంస్థల తలపై పెట్టుటకు, వైస్రాయి అధికారాన్ని యింకా పదునుచేయుటకు ఒకటి రెండు కొత్త సూచనలు ఈబిల్లులో పెట్టబడ్డాయి.

సమ్మెలను నిషేధిస్తూంది

ఈబిల్లు ఉద్దేశమేమిటి? పైకిమాత్రము బిల్లు "సదుద్దేశాలు" కలిగిన శాసనమువలె కనిపిస్తూంది. పారిశ్రామిక తగాదాలను "పరిశోధించుటకు, పరిష్కరించుటకు" ఉపయోగపడేటట్లు ఉద్దేశము తెలుపబడింది. ఈ "పరిశోధన, పరిష్కారము" కార్మికసంఘాలపైన గొడ్డలిపెట్టు అవుతుంది. సమ్మెహక్కును యీబిల్లు పూర్తిగా నిషేధిస్తూంది. అవసరపు పనులకు సంబంధించిన వృత్తులలో (Utility Services) సమ్మెలను మొదట నిషేధిస్తూంది. అంటే రైల్వేలు, పోస్టు, టెలిగ్రాఫులు, మున్సిపలు, ఎలక్ట్రిక్, నీటిసప్లయి, రవాణాలు వగైరా పనుల్లో సమ్మెలను నిషేధిస్తూంది. యింక సెంట్రలు ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తలపెట్టే ఏ యితర వృత్తులైనా అవసరపనులను కలుపుకొని నిర్ణయించి, సమ్మెలపై నిషేధాజ్ఞ జారీచేస్తూంది.

యింతకుముందే నిరంకుశ బ్రిటిష్ పరిపాలకులు సమ్మెహక్కును తృణీకరించాలని చూచారు. యుద్ధానికి పూర్వము ట్రేడ్ డిస్ప్యూట్సు చట్టాన్ని (1927) పెట్టి కొన్ని పరిశ్రమల్లోని సమ్మెలే చేసినా, సానుభూతి సమ్మెలు, రాజకీయ సమ్మెలంటూ తరగతులు చేసి సమ్మెలపై దాడిచేసే శాసనాన్ని అమలుపెట్టారు. ఆశాసనము యిప్పటికి బుట్టదాఖలై కూర్చుంది. తిరిగి యుద్ధపుకాలాల్లో వైస్రాయి నిరంకుశ రూలు తెచ్చి సమ్మెలను నిషేధించారు. ఇది బ్రిటిష్ పరిపాలకుల సాంప్రదాయము. కాని కాంగ్రెసు లీగు తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సభ్యులు తిరిగి తియ్యని మాటల్లో కార్మిక ఉద్యమాన్ని నాశనము చేయడానికి తెల్ల ప్రభువుల సాంప్రదాయాన్ని పునరుద్ధరిస్తున్నారంటే. యిది ప్రజాఉద్యమాల సాంప్రదాయానికే విరుద్ధం. ఢిల్లీలో అధికారాన్ని కాంగ్రెసు-లీగులు తమతో భాగస్వాములను చేస్తున్న బ్రిటిష్ లేబరు ప్రభుత్వము సహితము, తమ దేశములో ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమము యొక్క ఆందోళన మూలంగా ట్రేడ్ డిస్ప్యూట్సు ఆక్టుయొక్క అసహ్యకరమైన యీ రూపును మార్చివేస్తున్నారు. ఇప్పుడున్న సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులలో, పెట్టుబడిదారునికి పూర్తి స్వేచ్ఛ నిచ్చి, అధిక లాభాలుచేకూర్చి, కష్టజీవుల జీవితము దుర్భరము చేస్తున్న సమయములో, సమ్మె ఒక్కటే కార్మికుని హక్కుల గురించి బేరమాడే ఆయుధమైంది. అంతర్జాతీయ కార్మిక ఉద్యమము సహితము, యీ సమ్మెహక్కును ప్రభుత్వము త్రుంచడానికి వీలులేకుండా వీరోచిత పోరాటాలు చేసింది. అదికాక, మన కాంగ్రెసు లేబరు మంత్రులు సమ్మెకు కార్మికుల బాధ్యతలేదన్న విషయము గ్రహించకపోవడము కార్మిక సమస్యపై పూర్తి అజ్ఞానమనే చెప్పాలి. సమ్మెను బహిష్కరించడం మంచే పెట్టుబడిదారుని సంతృప్తిపరచడమన్నమాట.

బలవంతపు తీర్పు

బిల్లులోని 2 వ సూత్రము మధ్యవర్తి తీర్పును బలవంతముగా కార్మికులపై రుద్దుతూంది. ఒక హైకోర్టు జడ్జిని మధ్యవర్తిగా నియమించి, తీర్పు యిప్పించి దాన్ని కార్మికులపై శాసనబద్ధము చేస్తారన్నమాట. ఇప్పటి తీర్పుల "నిష్పక్ష దృష్టి" కార్మిక సంఘాలకు పూర్తిగా విశదమైందే. ఇప్పటి అనుభవము తగాదాకు కారణమైన ముఖ్యవిషయము మినహాయించి చిల్లరవిషయాలపై తీర్పునిచ్చి, కార్మిక పోరాటాన్ని దెబ్బతీయుటకు యీ మధ్యవర్తి కోర్టులు ఉపయోగపడుతూన్నవి. తీర్పులు సహితము పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగా ఉంటున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వ కోర్టులు శ్రమజీవుల యొక్క జీవితపరిస్థితి, హక్కులను అర్థము చేసుకొనేవికావు. "తీర్పు" పేరుతో కార్మిక హక్కులను, ఉద్యమాన్ని దెబ్బతీయుటకు నిరంకుశ అధికారము, కోర్టులు, ప్రభుత్వము తీసుకోవడము కార్మికఉద్యమము సహించదు.

జగజీవన్‌రామ్ తన ఎసెంబ్లీ ఉపన్యాసములో "కార్మికులకు యజమానులకు సరియైన వాతావరణం ఏర్పర్చ"డానికి ఈ పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నానన్నారు. ఇదే నిజమైతే యిప్పటి కోర్టుల "నిష్పక్షదృష్టి" తెలిసిన ఏ వ్యక్తి అయినా తీర్పును కార్మికులపై బలవంతముగా రుద్దుటకు అంగీకరిస్తాడా? ఈ కోర్టులలో వృథా కాలయాపన చేస్తూ, ముఖ్య సమస్యలను విడచి, పెట్టుబడిదారుల కోవిడి. అసలు గడువుయిచ్చే తీర్పులే అవుతవి. ఇటువంటి తీర్పు కోర్టులను, పెట్టుబడిదారులు హృదయపూర్వకంగా ఆహ్వానిస్తారు. కార్మిక ఉద్యమము మాత్రము బలవంత తీర్పులను ఏపరిస్థితుల్లోనూ అంగీకరించదు.

వర్క్సు కమిటీ

బిల్లులోని మూడవ ఆయుధము పరిశ్రమలోని కార్మికులకు వర్క్సు కమిటీలను నియమించడ మన్నమాట. ఈ కమిటీల్లో కార్మిక ప్రతినిధులు, యజమానుల ప్రతినిధులు ఉంటారట. ఈ వర్క్సు కమిటీల ద్వారా కార్మికుల ప్రతినిధి సంస్థయగు ట్రేడ్‌యూనియనులను దెబ్బతీయుటకు చక్కని అవకాశము, కాంగ్రెసు లేబరుమెంబరు పెట్టుబడి దారులకు శాసనరూపాన ప్రసాదిస్తున్నారు. ట్రేడ్‌యూనియనులకు వ్యతిరేకంగా వర్క్సు కమిటీలపై పారిశ్రామిక గుత్తదారులు చాలకాలమునుండి కలలుగంటున్నారు. ట్రేడ్‌యూనియనులు మాత్రము యీ మోసపుమార్గానికి అవకాశమివ్వలేదు.

కార్మికుల జీవితహక్కులగురించి లేదు

ఈపైబిల్లునుబట్టి, కాంగ్రెసు తాత్కాలిక ప్రభుత్వములోకి పోయినతోడనే కార్మికుల హక్కులగురించి కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళికలోని వాగ్దానాలు మరచినట్లుంది. ఈబిల్లు కార్మిక ఉద్యమానికి, కార్మిక హక్కులకు గొడ్డలిపెట్టు. దీన్ని భారతకార్మికవర్గమంతా వ్యతిరేకిస్తూంది. ఉద్యమాన్ని ఒక 20 సంవత్సరాల వెనుకకు తీసుకుపోడానికి ఈబిల్లు ప్రయత్నిస్తూంది. కార్మికుల శ్రేయస్సు కోరేటట్లయితే కార్మికులయొక్క జీతాలు, కరువుభత్యాలు, జీవిత సౌకర్యాలను కాపాడేశాసనము తక్షణమే తీసుకురావాలి. సమ్మెలను నిషేధించరాదు. తీర్పులు శాసనబద్ధము కారాదు. పరిష్కారానికి తీర్పులుకావలసివస్తే కాని తీర్పు కోర్టులు నియమించేటప్పుడు, వాట్లముందు నిర్ణయించే సమస్యల పర్యంతే అప్పుడు, కార్మిక సంఘాలయొక్క పూర్తి ఆమోదానికి అవకాశముండాలి. సమ్మెను నిషేధించి తీర్పుచెప్పడము సంకెళ్ళువేసి జైళ్ళలో నిర్బంధించడమే అవుతుంది.

కార్మిక ద్రోహపుబిల్లును ఆపండి

నేడు కార్మిక ఉద్యమ ఉనికికే భంగకరమగు క్లిష్టపరిస్థితి అన్నిమూలలనుండి వ్యాపిస్తూంది. కార్మికులను అణగద్రొక్కే యిలువంటి బిల్లులు శాసనము కాకుండా ప్రజా ఉద్యమాలన్నీ ఏకమై ఆందోళన చేయడమే కాకుండా, దేశస్వాతంత్ర్యం కాంక్షించే వ్యక్తులందరి సహకారముతో పనిచేయాలి. ప్రతి కార్మికుడు యీబిల్లును ఎదుర్కోవాలి. ప్రతి ట్రేడ్‌యూనియన్ యీబిల్లు శాసనము కాకుండా తీవ్రమైన ఆందోళన సాగించాలి.

నిరంకుశ తిరువాంకూరు ప్రభుత్వానికి ప్రకాశం మంత్రివర్గ మద్దతు

కమ్యూనిస్టు శాసనసభ్యుని ఖండన

నవంబరు 21 వ తేదీనుంచి, మలబారు జిల్లాలో "సంస్థాన రక్షణచట్టాన్ని" అమలుజరుపుతూ మద్రాసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేసినప్రకటనపై మద్రాసు శాసనసభలో కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు కామ్రేడ్ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారీ క్రిందిప్రకటనచేస్తున్నారు.

"ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారం తిరువాన్కూరు ప్రజా పోరాటానికి సహాయం చేయడానికి ఎవరూ సంస్థానంలోకి పోకూడదని, సభలు ప్రదర్శనాలు జరపకూడదని నిషేధింపబడింది.

"దీనినిబట్టి మనకు ఒక విషయం స్పష్టమవుతుంది. తిరువాన్కూరు దయ్యాలు సర్ సి. పి. కి ప్రకాశం మంత్రివర్గం సహాయం చేస్తోంది. సర్ సి. పి. సంస్థాన ప్రజలపై అతి క్రూరమైన హింసావిధానం అమలు జరుపుతున్నాడు. అయినా ఆ ప్రజల స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని అణచలేక పోతున్నాడు. ఈ ముష్కర పరిపాలనను వ్యతిరేకించి ప్రజలు పోరాడుతున్నారు. మన బ్రిటిష్ ఇండియాలోని ప్రజల సహాయాన్ని వారపేక్షిస్తున్నారు. కాని మన కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం తిరువాన్కూరు ప్రజలకు సాయం చేయకపోయి, ప్రజలను అణచుచున్న సంస్థానాధీశులకు మద్దతునిస్తోంది.

"ఈపని చేసినందుకు, సర్. సి. పి. తిరువాన్కూరు ప్రభువు మన ప్రకాశంగారికి పొగడ్తలు కురిపించవచ్చు. కాని మన ఆంధ్రకేసరి చేసినదానికి ప్రజలు మాత్రం సంతసించరు. నిరసిస్తారు.

"మీరట్ కాంగ్రెసు మహాసభ సంస్థాన ప్రజాపోరాటాలపట్ల సానుభూతి తెల్పుతూ తీర్మానించింది. ఆ "సానుభూతిని" మన మద్రాసు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ఈవిధంగా సంస్థాన ప్రభువులకు రక్షణనిచ్చే చట్టాలను అమలు జరపడంద్వారా చూపుతోంది.

అసెంబ్లీకి తీర్మానం

మద్రాసుఅసెంబ్లీలో యీక్రింది తీర్మానం ప్రతిపాదించుటకు కమ్యూనిస్టు ఎం. ఎల్. ఏ. పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు నోటీసిచ్చారు:

"ఈ రాష్ట్రంనుంచి రాజ్యాంగ నిర్మాణసభకు ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులను సామ్రాజ్యవాదుల ప్లానుకు వ్యతిరేకంగా తీవ్రంగా కొనసాగకు పోరాటం సాగించమనీ, దీనికోసం రాజ్యాంగ నిర్మాణసభలో ఈక్రింది తీర్మానాన్ని ఉపపాదించవలసిందిగా మద్రాసు అసెంబ్లీ కోరుతూవుంది.

(1) భాషా సంస్కృతుల ననుసరించి ఏర్పాటుచేయబడిన రాష్ట్రాలతోనే భావిభారత రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పరచాలి. దీనికోసం రాజ్యాంగ నిర్మాణసభ ప్రారంభంలోనే ప్రస్తుత మున్న రాష్ట్రాల సరిహద్దులను భాష, సంస్కృతిని అనుసరించి పునర్నిర్మాణం చేసేందుకుగాను సరిహద్దు నిర్ణయ సంఘాన్ని వెంటనే ఏర్పరచాలి.

(2) సంస్థానాలలో వయోజనులందరికీ ఓటింగుహక్కు ఇచ్చి దామాషా వోటింగు పద్ధతిపైన వెంటనే ఎన్నికలుజరిపి ప్రజాప్రతినిధిపరిషత్తు నేర్పరచాలి. ఈప్రజా పరిషత్తులకు సంస్థానాధీశులను తొలగించడానికిగాని, ఉంచడానికిగాని సంపూర్ణ అధికారముంటుంది. సంస్థానాలలోని వివిధభాషలు, సంస్కృతులు కలిగిన ప్రజలు, విడిపోయి సంస్థానాలకు బయటనున్న తమ స్వజాతీయులతో కలసి తమ మాతృభూమిని ఐక్యపర్చుకోడానికిగాని, లేక ప్రత్యేక సంస్థానాలగానే ఉండిపోవడానికి నిర్ణయించే అధికారం కూడ ఈ ప్రజా పరిషత్తులకు వుంటుంది. ఈ ప్రజా పరిషత్తులచే ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులే సంస్థానాల తరఫున రాజ్యాంగ నిర్మాణసభలో పాల్గొనాలి. సంస్థాన ప్రతినిధివర్గాలలో సంస్థానాధీశులచే నామినేటుచేయబడినవారు ఉండకూడదు.

"పైవన్నీ నెరవేర్చినప్పుడే బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవాదులు మన ప్రజలను తమ బానిసత్వంక్రింద అణచి ఉంచడానికి నిరంకుశత్వంగా చేసిన ఈ విభజనను రద్దుచేయడం సాధ్యమవుతుంది. అప్పుడే ప్రత్యేకభాష - సంస్కృతి కలిగిన ఆంధ్రులు, మళయాళీలు, తమిళులు, కన్నడులు, మహారాష్ట్రులవంటి వివిధప్రజలు తమ మాతృభూములను ఐక్యపర్చి, స్వతంత్ర భారతయూనియనులో అంతర్భాగంగా తమ తమ స్వతంత్ర రాష్ట్రాలను నిర్మించుకోగలుగుతారు. తమ తమ రాష్ట్రాంలో స్వేచ్ఛా ప్రజాతంత్ర జీవితాన్ని నిర్మించుకో గలుగుతారు."

గుంటూరు కార్మికులు శాంతిని కాపాడుతున్నారు

మతకలహాలను రెచ్చగొట్టాలనే స్వార్థపరుల ఆటలు సాగడంలేదు

నవంబరు 2 వ వారంలో గుంటూరులో మతకలహాల వాతావరణం ఏర్పడింది. నవంబరు 8 నుంచి 12 తేదీ వరకు ప్రజలంతా మత ద్వేషాలతో ఉద్రిక్తులయ్యారు. పాతగుంటూరువద్ద బయలుదేరిన గలాటా పట్టణ నలుమూలలకూ వ్యాపించింది. హిందూ - ముస్లిం పేటలు యుద్ధక్యాంపులుగా తయారయ్యాయి.

ఈ నాలుగు రోజుల్లో మతకలహాల మూలంగా ఒకకార్మికుడు చనిపోయాడు. దాదాపు 30 మంది అమాయక బీదప్రజలకు దెబ్బలు తగిలాయి. అందులో పది మంది బలమైన కత్తిపోట్లకు గురి అయ్యారు. అగ్రహారంలో 3 టైలరింగు షాపులు పగులగొట్టి రౌడీలు 5 మెషిన్లు ఎత్తుకపోయ్యారు హిందూపేటలకు మహమ్మదీయులు, మహమ్మదీయ పేటలకు హిందువులు వెళ్ళటానికి భయపడ్డారు. ఈ నాల్గు రోజులూ అన్ని షాపులు, ఫ్యాక్టరీలు, మూతబడ్డాయి. ప్రజలు ప్రాణాల్ని అరిచేతుల్లో పెట్టుకొని, తిరగాల్సివచ్చింది. కార్మికులు లేశము, పనిలేక అవస్థపడవలసి వచ్చింది. ఈ అలజడిని అవకాశంగా తీసుకొని షావుకార్లు కార్మిక సంఘాల్ని విచ్ఛిన్నం చేయబూనారు. పుగాకు షావుకార్లు ముస్లిం కార్మిక స్త్రీలను పనిలోనుంచి వెళ్ళగొట్ట ప్రయత్నించారు. ఏకా అంజనేయులు (కాంగ్రెసువాది) రెండురోజులు ముస్లిం స్త్రీలను పనిలోకి రానివ్వలేదు. ఈమత కలహాల మూలంగా ముఖ్యంగా బీద ప్రజలు ఎలా నష్టపడతారో కార్మికులు తెలుసుకో గలిగారు.

గుంటూరులో మతకలహాలకు కారణం

కలకత్తా, నౌఖలీ, బీహారు దురంతాలు ప్రజల్లో తీవ్ర అలజడిని కలిగించిన మాట వాస్తవమే. కాని దీన్ని అవకాశంగా తీసుకొని పుద్యోగస్తుల్లోకూడా మతద్వేషాలు ప్రబలాయని మతచాందస్తులు కొందరు పుకార్లు లేవదీశారు. "నేను వున్నంతకాలం మీకేమి పర్వాలేదు, దమ్ముంటే చూడండని" తప్పల సుబ్బారావు డి. యస్. పి. పూచీ ఇచ్చాడని పుకారు పట్టణమంతావ్యాపించింది. ఈ అదను కనిపెట్టి డబ్బుకోసం కొందరూ, కార్మికసంఘాల్ని విచ్ఛిన్నం చేయటానికి కొందరూ, పడిపోతున్న నాయకత్వాన్ని నిలబెట్టుకోటానికి కొందరు స్వలాభపరులు హిందువుల కోపాగ్నిని మతద్వేషాలుగా మార్చి తమ స్వప్రయోజనాలకోసం అటూ, ఇటూ ప్రజల్ని రెచ్చగొట్టారు. దీని మూలంగానే పట్టణంలో అశాంతి ప్రబలింది.

స్వలాభాపరులు మతద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టారు

రెండు నెలలనాడే పాతగుంటూరులో శివాజి బుర్రకథలు, మీటింగులు పెట్టి ప్రజల్ని పుద్రేకపూరితుల్ని చేశారు. కొంతమంది పేటపేటకూ తిరిగి మీటింగులు మతకలహం కోసమని డబ్బు వసూలుచేయ మొదలెట్టారు. కొంత మంది పెద్ద షావుకార్లు ఎంత డబ్బైనా ఇస్తామని పూచీపడినట్లు తెలుస్తుంది. "ముస్లిం గూండాలు జాగ్రత్త! నౌకలీ మరచిపోము" అని ద్వేషాలు రెచ్చగొట్టు పోస్టర్లు అక్కడక్కడ అంటించారు. 'మహమ్మదీయుల రక్షణ' అనే నినాదంతో రెండు నెలలనుంచి మహమ్మదీయులుగూడా ఉద్రిక్తులవుతున్నారు. ఈ వాతావరణం రౌడీజం వ్యాపించటానికి, హిందూ — ముస్లిం క్యాంపులలో రౌడీల ప్రాబల్యానికి అవకాశం ఇచ్చింది. ఆర్. యస్. యస్. నాయకులచే రెచ్చగొట్టబడ్డ అమాయక కుర్రాళ్ళు కొంతమంది, పనిపాటలు లేని బ్రాకెటుకంపెనీ కుర్రాళ్ళు కొంతమంది, కొట్లాట పుకార్లతోనూ, రాత్రి గస్తీలతోనూ, ప్రజల్ని ఉద్రిక్తుల్ని చేశారు.

కార్మికుల్ని రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నాలు

కార్మికసంఘాల్ని, సమ్మెలను విచ్ఛిన్నము చేయడానికి లోగడ ప్రయత్నించినవారే ఈరోజు కార్మికులమీద అవ్యాజ ప్రేమ చూపిస్తున్నట్లు నటించి కార్మికుల్ని మతోద్రేకుల్ని చేయటానికి ప్రయత్నించారు. వారి మీటింగులకుగూడా ఆహ్వానించారు. "మహమ్మదీయ పేటలలో వున్నారు; మీకు రక్షణవుండాలి; ఏం మీకు ఏ సహాయం కావాలన్నా చేస్తాం. కాంగ్రెసు ఏమిటి? కమ్యూనిస్టు ఏమిటి? జోషిగూడా లీగును ఖండించాడు; లీగు డైరక్టు యాక్షనుతో సంబంధం లేదన్నాడు; హిందువులన్న తర్వాత అందరూ ఒకటే. ఇప్పుడు మతాలకి పోట్లాట వచ్చింది!" అని చెప్పుచూ కార్మికుల్ని మోసగింప చూచారు. కూలి ఎక్కువ అడిగితే తుపాకులు చూపించినవారిప్పుడు కార్మిక రక్షణకు పూనుకున్నారు. పుద్రేకపూరితమైన కొంతమంది ముస్లిం యువకుల మాటల్ని, చేష్టల్ని చూపుతూ కార్మికుల్లో మతపిచ్చను రెచ్చగొట్టచూచారు. కార్మికుల బలమైన కేంద్రంగావున్న సంగడిగుంటలోనే మతకలహాలను తీసుకరావటానికి కుట్రలు పన్నుతున్నారు.

మతకలహాలకు వ్యతిరేకంగా కార్మికుల కృషి

ఆగస్టు ఆఖరి వారంలోనే మతకలహం వాతావరణం ఏర్పడినప్పుడు కేంద్ర కార్మికసంఘం "మతకలహాల్లో కార్మికులెవ్వరూ పాల్గొనగూడదని, వీటిని అరికట్టాలని" కరపత్రం వేసి ఆందోళన చేసింది. పాత గుంటూరువద్ద చిన్న ఘర్షణ జరగడంతోనే అబ్దుల్ సలాం ఎం. ఎల్. ఏ. గారిని కలుసుకొని శాంతి స్థాపనకు పూనుకున్నారు. టౌన్‌హాల్లో కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద అందరూ సమావేశమయ్యారు. కాని కాంగ్రెసునాయకుల్లో ఒకరిమీద ఒకరికున్న వైషమ్యాల మూలంగా శాంతికమిటీ ఏర్పడలేదు. కాని అబ్దుల్ సలాం, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగార్లను ప్రతి పేటకు వెళ్ళి శాంతికమిటీల నేర్పాటు చెయ్యమన్నారు. కాని తర్వాత పనిఏమీ జరగలేదు.

ప్రభుత్వం కూడా మత ద్వేషాలు రగులుతున్నంత కాలం కళ్ళుమూసుకొని వాటిని అరికట్టుటకు ఏ ప్రయత్నం చేయకుండా, శాంతి పరిస్థితులు ఏర్పడేటప్పుడు 144 సెక్షన్ ఇచ్చి నెలరోజులు పౌరసత్వహక్కులు అరికట్టారు.

అక్టోబరు 3 వ వారంలో మరల అశాంతి పరిస్థితులేర్పడ్డప్పుడు కార్మిక సంఘ విచ్ఛిన్నకారులు సంగడిగుంటలోనే తగాదాలు తీసుకరావటానికి ప్రయత్నించారు. కాని వెంటనే ఆపేటలోని కార్మికులు, మహమ్మదీయులు కలసి, ఇంటింటికి ప్రచారంచేసి పేటశాంతికమిటీని ఏర్పరచారు. అందువల్లనే దీపావళి అమావాస్య రోజు బజార్లో ఒక చిన్న గలాటా జరిగినా అది పట్టణమంతా వ్యాపించలేదు.

నవంబరువారంలో "మతకలహాలకు కారణం-బ్రిటిషు ప్రభుత్వం, బానిస రాజ్యాంగచట్టం" "సరిహద్దుగాంధీస్టేటుమెంటు చదవండి"; "మతకలహాలు తెచ్చే బానిసరాజ్యాంగ చట్టంనశించాలి"; అనే నినాదాలతో కార్మికులు కమ్యూనిస్టులు పట్టణమంతా మారు మ్రోగించారు. వూరేగింపులు, మీటింగులద్వారా బ్రిటిషు కుట్రలను బట్టబయలు చేశారు. కార్మికులెవ్వరూ మతకలహాల్లో పాల్గొనరని ప్రజలకు స్పష్టపరచారు.

ఐక్యశాంతి సమావేశాల ఏర్పాటు

మరల నవంబరు 8 వ తేది నుండి మతకలహాలు రేగినప్పుడు కార్మిక ప్రతినిధులు వెంటనే కొండా వెంకటప్పయ్యగార్ని కలుసుకొని శాంతికి పూనుకున్నారు. ఆరోజే కలెక్టరు అన్ని పార్టీల సమావేశాన్ని జరిపి ప్రతిపేటకూ శాంతి కమిటీలను ఏర్పరచారు. ఈ కమిటీలు కలవకుండా చేయడానికి, ప్రచారం చేయకుండా చెడగొట్టడానికి కొందరు స్వలాభపరులు పూనుకున్నా, ఈకమిటీలలో వున్న కార్మికప్రతినిధులు, కమ్యూనిస్టులు శాంతినికోరే కొంతమంది కొత్తపేట, తదితర పేట పెద్దల సహకారంతో కమిటీలు కదలి పనిచేయటానికి, జాయింటు సమావేశాలకోసం కృషిజేశారు. 11 వ తేదీ గాకపోయినా, 12 వ తేదీఅయినా కొత్తపేట, పొత్తూరివారితోట కమిటీలు కలిసాయి. 13 వ తేదీన అన్ని కమిటీల జాయింటుసమావేశంవేస్తే, సంపత్‌కుమారాచారి మొదలగు పెద్దలు రానందున 14వ తేదీకి వాయిదాపడింది. చాలా మందివచ్చారు. కాని కామేశ్వర్రావుగారు వచ్చి "ఎవరిని అడిగివేశారు ఈసమావేశాన్ని, మాలవ్యాజీగారు మరణించినందున, ఈసమావేశాన్ని రేపటికి వాయిదా వెయ్యండని" అంటేవాయిదావేశారు. కాని 15 వతేదీన కామేశ్వర్రావుగాని, సంపత్‌కుమారాచారి మొదలగు పెద్దలుగాని రాలేదు. సమావేశం వాయిదా పడింది. ఈ వాయిదాలు, నాయకుల ధోరణి ఈ వచ్చిన ప్రజలకు వింత గొల్పింది. నిజంగా వీరు శాంతికోసం పాటుబడుతున్నారా అనే అనుమానాల్ని అక్కడికి వచ్చిన ప్రజలు వెల్లడించారు. కాని కార్మిక ప్రతినిధులు కమ్యూనిస్టులు, శాంతినికోరే ఇతర పెద్దలసహకారంతో ఈశాంతికమిటీల జాయింటు సమావేశానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు.

అనుకున్నట్లు శాంతికమిటీల సమావేశాలు జరుగనందున, నాయకులమధ్య రాజీకుదరలేదనే పొరపాటు అభిప్రాయాలు, పుకార్లు తిరిగి ప్రజల్లో వ్యాపిస్తున్నాయి.

కాని పాతగుంటూరు, అగ్రహారం, సంగడిగుంట, ఇతర పేటల్లోని కార్మికులు ఈఅభిప్రాయాల్ని తీవ్రంగా ఎదుర్కొంటున్నారు. పుకార్లలోని అసత్యాలన్నీ బయటపడుతున్న కొలదీ ప్రజలు, పెద్దలు, ఆర్. ఎస్. ఎస్. కుర్రాళ్ళ ప్రచారాన్ని అసహ్యించుకుంటున్నారు. అందువల్లనే తాత్కాలికంగా పట్టణంలో శాంతిపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.

ప్రభుత్వపు నిరంకుశ ధోరణి

కాని పోలీసు పుద్యోగస్తులకుఇదంతా గిట్టినట్లులేదు. శాంతిప్రచారానికి కార్మిక ప్రతినిధులకు మైకుకు పర్మిషను ఇవ్వ నిరాకరించారు. పైగా నవంబరు 8 వ తేదీన ప్రచారం చేసినందుకు అక్కడ లోవున్న పురాతన సెక్షన్లుతీసి న్యూసెన్సు కేసు బనాయించారు.

ఇంతేగాదు. రోజురోజుకూ ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానం ఎక్కువౌతూవుంది. మతకలహాన్ని రెచ్చగొట్టుతుందేవారిని అరెస్టు చెయ్యాల్సిందే. సెక్యూరిటీ బాండులు తీసుకోవాల్సిందే. కాని ఆ మిషతో విచక్షణా రహితంగా అరెస్టులు చెయ్యటం, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లే అవుతుంది. విచక్షణా రహితంగా నిర్బంధవిధానాన్ని వుపయోగించటంవల్ల శాంతికాక ప్రజల్ని అణచటమే పోలీసు అధికార్ల విధానం అయినట్లు కనబడుతూంది.

శాంతి కోసం, ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానాన్ని ఎదుర్కొంటానికి శాంతి కమిటీలకదిలిపనిచెయ్యాలి. దీనికి కాంగ్రెసు-లీగు నాయకులు, ప్రజలు పూనుకోవాలి.

—యం. వెంకటేశ్వరరావు
కార్యదర్శి, గుంటూరు సిటీ ట్రేడ్‌యూనియన్

ఉత్తర సర్కారులలో అధికవర్షాలవల్ల పంటల నష్టం

కొన్ని చోట్ల వర్షాలు లేక ఎండిపోతుంటే, మరికొన్ని చోట్ల అధిక వర్షాలతో నష్టమవుతున్నాయి. కొన్ని భూములు నీటి వసతిలేక బంజర్లుగా ఉండిపోతుంటే, మరికొన్ని భూములు నీటివసతి ఉండీ మురుగు పోకర్లు లేక మునిగిపోతున్నాయి. ఇది నేటి వ్యవసాయం స్థితి:

వేలకొలది యకరాల వరిపైరు నష్టం

మెట్టపైరుల నష్టం

గడ్డికూడ కుళ్ళిపోయింది

మురుగు కాల్వల మరమ్మతు

మురుగుకాల్వలపట్ల అధికారుల అశ్రద్ధ

రైతులకు శిస్తులు రిమిషన్ యివ్వాలి

(వల్లమూడి సత్యనారాయణ)

మురుగు వసతులులేని నీటివసతులు నిష్ప్రయోజనం

రైతుల నిస్సహాయ స్థితి

తక్షణ కర్తవ్యం

అంతిమ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో స్త్రీలు వీరోచితపాత్ర నిర్వహించాలి

ఊరేగింపు

బహిరంగసభకు ఆరువేలమంది

కొమిన్‌టాంగ్ ప్రభుత్వం సాగించే అంతర్యుద్ధం

ఒక్క కమ్యూనిస్టులమీదనే గాదు, ప్రజాతంత్ర శక్తులన్నిటిపైనా

20 ఏండ్ల కొమిన్‌టాంగ్ నిరంకుశ పరిపాలనగూర్చి "పద్దా" విమర్శ

చైనాలో గత కొన్ని నెలలనుండి అంతర్యుద్ధం చెలరేగుతోంది; 10 రాష్ట్రాలపైన 17 లక్షల సైన్యం దాడి సాగించుచూవుంది. అమెరికా నుండి కొమిన్‌టాంగ్ ప్రభుత్వం అప్పుతచ్చుకొన్న వెయ్యి విమానాలు చైనా పల్లెలపై బాంబులు కురిపించుచున్నాయి.

ఒడంబడిక ఉల్లంఘన

కార్మికులపై దాడి

రైతుల తిరుగుబాట్లు

ప్రజాతంత్రవాదుల కార్యక్రమం

ఈపరిస్థితికి కారకులెవరు?

జం. చైం. షేక్ జాతీయ అసెంబ్లీ తతంగు తన నిరంకుశత్వం సాగించడానికే

పరాయిసేనలు ఎచ్చటా ఉండరాదని ప్రపంచప్రజావాంఛ

ఈ వాంఛను నెరవేర్చాలని మాలొటావ్

తోటి మిత్రరాజ్యాల్లో బ్రిటన్, అమెరికా ప్రభుత్వాలు తమ సేనలనుంచి. ఆ దేశాల అంతరంగిక పరిస్థితులను ఎలా అల్లకల్లోలం చేస్తున్నారో గ్రీసు, చైనా, ఈజిప్టు, ఇండొనేషియా, ఇండియాలు వేనోళ్ళ చాటుతున్నాయి. ఇండియా ఈజిప్టు దేశాలగొంతుక మీద తమ సేనలను కూర్చోబెట్టి రాయబారాల నాటకం సాగిస్తున్నారు. గ్రీసు, చైనాలను అంతర్యుద్ధాల్లోకి అహుతిచేస్తున్నారు. కీలకస్థానాల్లో ఉన్న అనేక ఇతర దేశాల్లో తమ సేనలను నిలిపి, ఆ విధంగా ప్రపంచంపై పెత్తనం సంపాదించాలని గుటకలు వేస్తున్నారు.

ఈ సామ్రాజ్యవాద పన్నాగం సుస్థిర శాంతికి ఎంత ప్రమాదకరమో సోవియట్లు గుర్తించింది. వెంటనే దీని నిర్మూలనానికి పూనుకుంది. విదేశాల్లో పరాయి సేనల వివరాలను బయటపెట్టాలంటూ మిత్రరాజ్యసమితిలో తీర్మానం పెట్టింది.

దీనిపై చర్చసందర్భములో ఈ సమస్య ప్రాధాన్యత దీనివల్ల అయిన దేశాల వైఖరి స్పష్టమయింది.

తప్పించుకోడానికి బ్రిటన్ అమెరికాల ఎత్తు

ఈ ప్రతిపాదన బ్రిటన్, అమెరికాలకు పిడుగు మొత్తినట్లయింది. విదేశాల్లోని తమ సేనల వివరాలే కాకుండా, మిత్రరాజ్యసమితి సభ్యులందరూ, తమ స్వదేశాల్లోని సేనల వివరాలనుకూడా తెలపాలని అమెరికా ప్రతినిధి అన్నాడు. ఈ సూచనను బ్రిటిష్ ప్రతినిధి అందుకొని, మరి కొంచెం సాగదీశాడు. అసలీసమస్య మిలిటరీ బలాల తగ్గింపు సమస్యలతో ముడిపడివుంది. కాబట్టి, అదీ ఇదీ కలిసి చర్చించాలన్నాడు. ఇతర దేశాలపై తాము సాగిస్తున్న మిలిటరీ ఒత్తిడి విషయాన్ని ఈవిధంగా మసిపూసి మారేడుకాయ చెయ్యాలని ఈ రెండు దేశాలూ చూచాయి. ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, హాలెండు మొదలయిన వీటి కీలుబొమ్మలు వీటిని బలపరిచాయి.

వీరి అసలుఉద్దేశాన్ని మాలొటావ్ మొన్న 26 వ తేదీని ఈ విధంగా బయటపెట్టాడు.

"స్వదేశాల్లోని సేనల వివరాలుకూడా తెలుపవలసిందని అమెరికా, బ్రిటనులు పట్టుబడుతున్నాయి. అన్ని దేశాల ఆయుధ బలాల వివరాలు మిత్రరాజ్యసమితికి ఇవ్వాలనే సోవియట్లు అభిప్రాయంకూడా. కాని, మిలిటరీబలాల తగ్గింపు సమస్యను చర్చించేటప్పుడే ఈవిషయాన్ని తీసుకోవాలని సోవియట్లు అనుకుంటూంది.

ఆయుధాల వివరాలు చెప్పడానికి బ్రిటన్ అమెరికాలు సిద్ధమా?

"కావిదేశాల్లో పరాయి సేనలసమస్యతో ఇవిముడిపడి ఉందని కొందరివాదన. యీ దృష్టితోనే సోవియట్లు ప్రతిపాదన సంబంధంగా ఉందనీ, దానిని విస్తృతం చేయాలని బ్రిటిష్ ప్రతినిధిఅన్నాడు. ఈవాదననే అంగీకరించినట్లయితే, సేనల వివరాలేకాకుండా ఆయుధాల వివరాలుకూడా తెలుపవలసివుంటుంది. అంటే, ఎగిరే బాంబుల, అటం బాంబుల వివరాలుకూడా చెప్పాలన్నమాట. బ్రిటన్ అమెరికాల ఉద్దేశం ఇదేనా? ఇలాంటి వివరాలన్నీ కూడా తెలపాలంటే సోవియట్లుకు అభ్యంతరం ఏమీలేదు. కాని, ఆ వివరాలను మిలిటరీబలాల తగ్గింపు విషయం ఆలోచించేటప్పుడు తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

"ఈవిషయాన్ని కూడా కలుపు కోడానికి ఇప్పుడు ప్రతిపాదనను విస్తృతం చేయడం అంటే అసలు సమస్యను మూలత్రోయడం అవుతుంది. విదేశాల్లో పరాయి సేనల సమస్యకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఉంది. మిలిటరీ బలాల తగ్గింపు సమస్యతో దీనినిముడిపెట్టి, అనవసరంగా వాయిదా వేయడం తగదు."

మాలొటావ్ చెప్పినట్లు స్వదేశాల్లోని సేనల వివరాలేకాకుండా, ఆయుధాల వివరాలనుకూడా చేర్చడానికి అంగీకరించము అని బ్రిటిష్ ప్రతినిధి స్పష్టంగా చెప్పాడు. పట్టి సేనలనుగురించే సవరణ పెట్టాడు. ఫ్రాంసు, పోలెండు, జకోస్లోవేకియా, స్వీడన్, యుగోస్లావియా మొదలైన దేశాలన్నీ వ్యతిరేకించే సరికి, ఈసమస్యను మిలిటరీ బలాల తగ్గింపు సమస్యకు ముడిపెట్టాలనే ప్రయత్నం మానుకొన్నాడు.

పరాయి సేనల పాలబడ్డ దేశాల వైఖరి

సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాల, వాటితొత్తుల వైఖరి ఇలాగుంది. కాని, పరాయి సేనల పాలబడ్డ దేశాల వైఖరి దానికి పూర్తిగా భిన్నంగావుంది. ఈసమస్య ప్రాధాన్యతను అవి గుర్తించాయి. ఉదాహరణకు శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట్ ఇలా అన్నారు.

"మొన్నటి యుద్ధంలో ఇండియా సేనలు ఆఫ్రికాలో అనేక రంగాల్లోనూ, ఇటలీలోనూ ఇరాన్, ఇరాక్, గ్రీసు రంగాల్లోనూ పాల్గొన్నాయి. ఈ పసిఫిక్ రంగాల్లోనేగాక ఆసియా రంగాల్లోకూడా శత్రువును ఓడించడానికి తోడ్పడ్డాయి.

"యుద్ధం ముగిసింది. ఇండియా సేనల్లో అధికభాగం ఇంటికి వచ్చేసింది. కాని కొన్ని రంగాల్లో ఇండియా సేనలింకా వున్నాయి. అక్కడ ఈ సేనలను వుపయోగించడాని భారత దేశంలో ఎవ్వరికీ ఇష్టంలేదు. స్వాతంత్ర్య పోరాటం సాగిస్తున్న ఇండొనీషియా ప్రజలపై ఒత్తిడి తేవడానికిక్కూడా ఇండియా సేనలను ఉపయోగించారు. దీనిని భారత ప్రజలందరూ ఖండించారు. ఇరాక్‌లో కూడా ఇండియా సైన్యం కొంతవుంది.

"సోవియట్లు ప్రతిపాదన ప్రకారం అన్ని దేశాలూ సేనల వివరాలివ్వడం చాల లాభదాయకం. ఆయుధాల తగ్గింపును అమలు జరపడానికికూడా ఇది ఉపయోగపడుతుంది"

ఈజిప్టు ప్రతినిధి, బ్రిటిష్‌సేనల పాలబడి తన దేశం ఎలా నలిగిపోతూందో మనసులో పెట్టుకొని, సోవియట్లు ప్రతిపాదనకు ఒక సవరణ సూచించాడు. "మిత్రరాజ్యసమితి సభ్యుల్లో, ఒకరిసేనలు మరొకరి దేశంలో ఉన్నట్లయితే, వాటిని, ఏమాత్రం ఆలస్యం లేకుండా, వెంటనే ఉపసంహరించాలి." అని ఈ సవరణ.

ఈ సవరణ పెట్టిన వెంటనే బ్రిటన్, అమెరికాలు ఈజిప్టు ప్రతినిధిపై ఒత్తిడి తెచ్చారు. ఆ సవరణను ఉపసంహరించుకొనేలా చేశారు.

చివరకు ఓటింగు జరిగేముందు, చర్చ అంతటికి జవాబిస్తూ మాలొటావ్ యిలా అన్నారు.

తమతమ దేశాల్లో పరాయి సేనల ఉనికివల్ల బాధపడుతూన్నవారు ఈ సమస్యలపట్ల ఎంత శ్రద్ధ చూపుతున్నారో ఈ చర్చలో స్పష్టమయింది. వారికి ఈ సమస్య వట్టి చర్చనీయాంశం మాత్రమేకాదనీ, దైనందిన జీవితసమస్య అని ఈజిప్టు ప్రతినిధి రుజువు చేశారు.

"ఈ సమస్యపై ఎంత తొందరగా అంగీకారం కుదుర్చుకో గలిగితే అంత త్వరగా ఈజిప్టు ప్రతిపాదనలో వ్యక్తమయినప్రపంచ ప్రజా వాంఛను నెరవేర్చ గలుగుతాము. మిత్రరాజ్య సమితి ఉన్నతాశయాలు అంత జయప్రదం కాగలవు. చిన్న పెద్ద భేదం లేకుండా మిత్రరాజ్యసమితి దేశాలన్నిటి మధ్యా, సరిసమానత్వము పరస్పర గౌరవము అనే ప్రాతిపదికపై పరస్పర విశ్వాసాన్ని నెలకొల్పగలము. ఈ కారణం చేతనే విదేశాల్లో పరాయిసేనల సమస్యను మూలత్రోయడానికి (మిగతా 19 వ పేజీలో)

మిలిటరీ బలాల తగ్గింపు శాంతి భద్రతలకు అవసరం

మిత్రరాజ్యసమితిలో మాలొటావ్

మిలిటరీబలాల తగ్గింపునుగురించి సోవియట్లు పెట్టిన ప్రతిపాదనపై 28 న చర్చ ప్రారంభమయింది. మిత్రరాజ్యసమితి మిలిటరీకమిటీసభ్యులుహాజరయారు. మాలొటావ్ చర్చను ప్రారంభిస్తూ ఇలా అన్నాడు:

"రెండవ ప్రపంచయుద్ధ అనుభవాలు మన ముందున్నాయి. ఇకమీదట ఎన్నడూ ఇలాంటి యుద్ధాలు జరుగకుండా ఉండేలా తీవ్రచర్యలు తీసుకోవలసిన అవశ్యకతను ఆ అనుభవాలు వేనోళ్ల చాటుతున్నాయి.

శాంతిస్థాపనకు అవకాశం

"అనేకదేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థను ఆ యుద్ధం పూర్తిగా శిథిలంచేసింది. బూడిద ప్రోగులయిన పట్టణాలను, పల్లెలను పునర్నిర్మించుకోడానికి వాటికెంతో వ్యవధికావాలి. అవి తమ సర్వశక్తులను ఆసమస్యపైనే కేంద్రీకరించవలసివుంటుంది. సోవియట్లు ఈ స్థితిలోనే ఉంది. వీటిని తిరిగి కల్లోలపరచకుండా ఉండడానికి దురాక్రమణదారులెక్కడా తలెత్తకుండా చేయడం అవసరం. ఇందుకు మిత్రరాజ్య విజయం గొప్ప అవకాశాన్ని కలిగించింది.

"ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని, అన్ని దేశాల్లోనూ మిలిటరీ బలాల తగ్గింపును అమలు జరుపగలుగుతే సుస్థిరశాంతి, భద్రతలను నెలకొల్పిన వారమవుతాము. అన్ని దేశాల మధ్య పరస్పర విశ్వాసం, సత్సంబంధాలను స్థాపించినవార మవుతాము.

"ఈనాడు కొన్ని దేశాలు ఆయుధ నిర్మాణము విపరీతంగా సాగిస్తున్నాయి. దీనిని అరికట్టాలి. మన చర్చ మిలిటరీ బడ్జెటులను తగ్గించడానికిక్కూడా అవకాశం కలిగించాలి.

యుద్ధావసరాలు తీరిపోయాయి

"తన ప్రతిష్ఠను స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడడానికి, శాంతికాముక దేశాలన్నిటియొక్క శ్రేయస్సుకోసమూ అవసరమైనప్పుడు సోవియట్లు బ్రహ్మాండమైన సైన్యాన్ని నిర్మించింది. ఫాసిస్టు దురాక్రమణ దారులపై చావు దెబ్బతీయడానికి ఈసేనను ఉపయోగించింది.

"ఫాసిస్టు శక్తులు ఓడిపోయాయి. శాంతి నెలకొంది. యుద్ధపరిస్థితులు మరిలేవు. సోవియట్లు తనసేనలను తగ్గించింది. అన్ని దేశాల మధ్య శాంతి, సద్భావాలను కాంక్షించి సోవియట్లు ఈ ప్రతిపాదన చేస్తూంది.

"మొట్టమొదటి విషయం.అన్ని దేశాలూ తమ సేనలను తగ్గించుకోవాలి. రెండవది నౌకా, విమానబలాలను తగ్గించుకోవాలి. ఈవిషయంలో కొన్ని దేశాలు (అమెరికా) శాంతి పరిస్థితులకు అవసరమైనదానికన్నా ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువ నౌకావిమానబలాలు కలిగివున్నాయి. ఈదేశాలు సోవియట్లును అనుసరించి, తమ మిలిటరీ బలాలనుతగ్గించుకుంటే చాలబాగుంటుంది.

అటంఆయుధాలను నిషేధించాలి

ఈ సమస్య సైనికులసంఖ్య, నావికుల సంఖ్యలకు చెందినది మాత్రమే కాదు. మిలిటరీ సాధనాలు యుద్ధవిధానాలకుకూడా చెందినది. ఈసందర్భంలో అటం ఆయుధాల విషయం ప్రధానమయినది. అటం ఆయుధాల ఉత్పత్తిని, ప్రయోగాన్ని బచ్చితంగా నిషేధించాలని మా ప్రతిపాదన స్పష్టం చేస్తూంది.

"ఆయుధాల తగ్గింపు అటం ఆయుధాల నిషేధమూ అమలుజరుగుతున్నాయో లేదో చూడ్డానికి భద్రతాసంఘ ఆధ్వర్యాన ప్రత్యేక పరిశీలక సంఘాలను స్థాపించాలని సోవియట్లు సూచిస్తోంది. అటంశక్తిని మిలిటరీ అవసరాలకు ఉపయోగించకుండా చూడ్డానికి ఒక కంట్రోల్ కమిషన్‌ను ఏర్పరచాలి.

"విషవాయు ప్రయోగాన్ని లోగడ నిషేధించి ఉండకపోతే మొన్నటి యుద్ధంలో ఇంకెంత హోరాలు జరిగివుండేవో ఊహించండి. విషవాయు ప్రయోగాన్ని నిషేధించడం మంచిదయినప్పుడు, అటం ఆయుధాల ప్రయోగాన్ని నిషేధించడం కూడా మంచిదేనని అంగీకరించాలి," అని మాలొటావ్ అన్నాడు.

ఇరాన్‌లో సుల్తానే ప్రజాతంత్ర విరుద్ధ చర్యలు

తెరవెనుక బ్రిటన్

ఇరాన్‌లో అజర్‌బైజాన్‌రాష్ట్రం స్వపరిపాలనాధికారంకోసం పోరాడుతూన్న రోజులవి. దేశంలోని ప్రజాతంత్ర పక్షాలన్నీ అజర్‌బైజాన్ కోరికలు న్యాయమైనవని గుర్తించాయి. అప్పటి అభివృద్ధినిరోధక ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడితెచ్చాయి. ఆప్రభుత్వం కూలిపోయింది. అభివృద్ధికర నినాదాలతో సుల్తానే అధికారంలోకి వచ్చాడు. అజర్‌బైజాన్ ప్రజాసైన్యాన్ని, పోలీసు బలాన్నికూడా గుర్తించి అవి అజర్‌బైజాన్‌లోనే పనిచేయడానికి అంగీకరించాడు.

అంతేకాకుండా ఉత్తర ఇరాన్‌లో సోవియట్లు – ఇరాన్ జాయింట్ స్టాక్ నూనె పరిశ్రమను స్థాపించడానికిక్కూడా అంగీకరించాడు. ఎన్నికల అనంతరం కొత్తగా ఏర్పడే పార్లమెంటు దీనికి అనుమతిఇవ్వగానే పరిశ్రమను స్థాపించవచ్చునన్నాడు.

కాని, ఇటీవల జరిగిన ఘటనలను చూస్తే సుల్తానే ఈ పై ఏర్పాటులన్నిటినీ, ఎన్నికల్లో విజయం సంపాదించడానికి, తన అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి సాధనాలుగా మాత్రమే ఉద్దేశించాడని స్పష్టమవుతూంది.

పై ఒడంబడికలు కుదుర్చుకున్నతర్వాత సుల్తానే 'డెమాక్రటిక్ పార్టీ' అని ఒక పార్టీని స్థాపించాడు, దానిచేత ప్రజాతంత్ర నినాదాలను పలికించాడు. కాని, ఇరాన్‌లోని 'టూదేపార్టీ' 'అజర్‌బైజాన్ డెమాక్రటిక్ పార్టీ' 'కుర్ద్ ప్రజాపార్టీ' మొదలైన నిజమైన ప్రజాతంత్ర పక్షాలన్నీ కలిసి దీనిని ప్రతిఘటించడానికి నిశ్చయించాయి. తానెంత ప్రజాతంత్ర ముసుగు తొడిగినప్పటికీ ఎన్నికల్లో పరాజయం తప్పదని సుల్తానే గ్రహించాడు.

బ్రిటన్ లోక్యం

సరిగా ఇదే సమయంలో బ్రిటన్, దక్షిణ ఇరాన్‌లో తన చేతికింద ఉన్న ఖుజిస్తాన్ కొండజాతులచేత తిరుగుబాటు నాటకం మాడించింది.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులూ, ఇరాన్‌లోని అభివృద్ధినిరోధకులూ దీనినిఅవకాశంగాతీసుకొని సుల్తానేను తమ బుట్టలో వేసుకోడానికి పన్నాగం ప్రారంభించారు. ఉన్న అధికారం నిలబెట్టుకొనడం ఎలాగా అని చూస్తున్న సుల్తానేకు ఇదొక పెద్ద అండ దొరికినట్లయింది.

సుల్తానే అంతర్యుద్ధాన్ని రెచ్చగొడుతున్నాడు

అభివృద్ధి నిరోధకులు చెప్పినట్లు టూదే పార్టీవారిని మంత్రివర్గంలోనుంచి తొలగించాడు. ఎన్నికలను తనిఖీచేయడానికి అనే మిషతో ఇంతవరకు అజర్‌బైజాన్ సేనల కిందఉన్న ప్రాంతాల్లోకి తన సేనలను పంపుతున్నాడు. అక్కడ ప్రజాపక్ష అనుచరులపై స్త్రీ శిశు భేదం లేకుండా దారుణమైన హత్యాకాండ సాగిస్తున్నాడు. ఇదంతా ఇరాన్‌లోని బ్రిటిష్‌రాయబారి సలహాపైనే జరుగుతూంది.

ఇప్పుడు అజర్‌బైజాన్‌లోకే తనసేనలను పంపుతానంటున్నాడు. తన సేనలకు అడ్డు తగిలితే అజర్‌బైజాన్‌లో జరిగే ఎన్నికలను గుర్తించనని 29 వ తేదీని ఒక ప్రకటన చేశాడు. అంతేకాకుండా తన సేనలను అడ్డగినే అంతర్యుద్ధానికైనా సిద్ధపడతానని అజర్‌బైజాన్ గవర్నరుకు తంతిపంపాడు.

కాని, స్వపరిపాలన హక్కును సాధించిన అజర్‌బైజాన్ ఈ బెదరింపులకు జడిసిపోదు. లోగడ సుల్తానేచేసిన వాగ్దానాలన్నీ వట్టి బూటకమని తేలిపోయిందని అజర్‌బైజాన్ గవర్నరు జాఫిర్ ప్రకటన చేశాడు. కాబట్టి టెహరాన్ ప్రభుత్వంతో జరిగిన ఒడంబడికకు అజర్‌బైజాన్ కట్టుబడి ఉండనక్కరలేదని ప్రకటించాడు. టెహరాన్ సేనలు అజర్‌బైజాన్‌లో అడుగుపెట్టడానికి హక్కులేదని స్పష్టం చేశాడు. కుర్దీష్ నాయకులు కూడా ఇదేవైఖరి అవలంబించారు.

సోవియట్లుకు లేని, అమెరికా సౌకర్యాలు

సోవియట్లుకన్నకూడా సుల్తానే వైఖరి పూర్తిగా మారిపోయింది. ఇరాన్‌లో తన సేనల ఆజమాయిషీ కింద ఎన్నికలు జరుగవలసిందే అనీ, ఆ ఎన్నికల అనంతరం ఏర్పడిన పార్లమెంటు ఆమోదిస్తేనే సోవియట్లు నూనె పరిశ్రమకు సౌకర్యాలు కలిగించడం జరుగుతుందనీ సుల్తానే మొన్న సోవియట్లు రాయబారితో చెప్పాడు.

సోవియట్లు రాయబారితో ఇలా అన్న సుల్తానే, అమెరికావారు దక్షిణ ఇరాన్‌లో నూనె పరిశ్రమలను స్థాపించుకోడానికి ఏలాంటి అభ్యంతరం చెప్పకుండా అనుమతి ఇచ్చాడు.

(17 వ పేజీ తరువాయి) చైనా కమ్యూనిస్టులు మొట్టమొదట చైనావాసులన్నది నిజంకాదా? జపానువారిపై దేశభక్తులకూ తగ్గని రీతిలో, కమ్యూనిస్టులు వీరోచిత పోరాటాన్ని సాగించలేదా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం అవును అని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఇది అందరికీ స్పష్టమైన విషయమే. సన్ - యెట్ - సేన్ బ్రతికి ఉంటే, కమ్యూనిస్టుల శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించి వారితో సహకరించేవాడు ప్రభుత్వంలో ఉచిత స్థానం వారికి ఇచ్చేవాడు. అభ్యుదయ కాముక వ్యక్తులందరి అభిప్రాయమూ ఇదే ఇదిన్యాయమూ సహజంకూడా.

ఈ అభ్యుదయ శక్తుల అభిప్రాయాన్ని కొమిన్‌టాంగు అనుసరించి వున్నట్లయితే చైనాలో అమెరికాసేనలు కొమిన్‌టాంగు పాలసీని నిర్ణయించకుండా పోయినట్లయితే చైనాలో అంతర్యుద్ధం ఉండేదికాదు. చైనా ప్రజలకు అవసరమయిన శాంతి, నిజమైన ప్రజాతంత్ర పునరుజ్జీవనమూ, ఏర్పడి వుండేది. —('టాస్' నుండి)

(18 వ పేజీ తరువాయి) వీల్లేదు. ఈ సమస్యనుగుర్తించి ఈజిప్టుప్రతినిధిసూచించినట్లు తగిన చర్య తీసుకుంటే మిత్రరాజ్యసమితి నిర్ణయాలు వట్టిమాటలు మాత్రమే కావను నమ్మకం ప్రజల్లో కలుగుతుంది. చిన్న రాజ్యాలపట్ల పెద్దరాజ్యాలగౌరవభావం నిజంగానే పెరుగుతూందనే విశ్వాసం కల్గుతుంది"

తరువాత వోటింగులో స్వదేశ సేనల వివరాలుకూడా తెలపాలన్న బ్రిటిషు ప్రతిపాదన సంఖ్యాబలంతో నెగ్గింది. డిసెంబరు 15 నాటికే ఈవివరాలన్నీ తెలపాలని అమెరికా పెట్టిన సవరకూడా నెగ్గింది. ఈరెండు సవరణలతో మాలొటావ్ తీర్మానం ఆమోదింపబడింది. మిలిటరీ బలాల తగ్గింపు సమస్యతో పూర్తిగా ముడిపెట్టి దీనినిమూలత్రోయాలని చూచిన సామ్రాజ్యవాదుల పన్నాగం భగ్నమయింది.

ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యానికి సిద్కీపాషా ద్రోహం

ప్రతిఘటిస్తూ ప్రజల పోరాటం

ఈజిప్టులో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల తొత్తులకుందార్లకు, స్వాతంత్ర్యకాముకులకు మధ్య తీవ్రపోరాటం సాగుతూంది.

ఇటీవల జరిగిన ఈజిప్టు - బ్రిటన్ రాయబారాల్లో ఒక ముసాయిదా ఒడంబడిక తయారయింది. ఈజిప్టు కేదో స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చేస్తున్నట్లు నటిస్తూ, నిజానికి తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలబెట్టుకోవాలనే దృష్టితో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తయారుచేసిన ముసాయిదా ఇది. ఈజిప్టు సరిహద్దుదేశాలలో (అంటే, ఈజిప్టు ప్రక్కను, బ్రిటన్ ఆధీనంలోవున్న ఏ ఇతర దేశంలోనైనాసరేనన్నమాట) యుద్ధప్రమాదం కలిగినప్పుడుగాని, యుద్ధం వచ్చినప్పుడుగాని, భద్రతాసంఘం కలిగించుకొనేలోగానే తగుచర్యలు తీసుకోడానికి బ్రిటన్, ఈజిప్టులు రెండూ అంగీకరించాలని ఈ ముసాయిదాలో ఒక ముఖ్యషరతు.

ఈ షరతును అంగీకరింపజాలమని బ్రిటన్‌తో రాయబారాలు జరుపుతూన్న ఈజిప్టు రాయబారవర్గంలోని 12 మందిలో ఏడుగురు బచ్చితంగా చెప్పారు. ఈజిప్టు తిరిగి బ్రిటిష్ మిలిటరీ కేంద్రంకావడానికి ఇది దారితీస్తుందని వీరు వివరించారు. ఈజిప్టును బ్రిటన్ పూర్తిగా ఖాళీచేయాలనీ, అందుకు బ్రిటన్ అంటున్నట్లు మూడేళ్ళ వ్యవధి అనవసరమనీ వీరు తెలిపారు. అంతేకాదు, సూడాన్‌ను ఈజిప్టులో కలపాలని ఈజిప్టు ప్రజలు కోరుతున్నారు. కాని తమకిందనే ఉంచుకోవాలని బ్రిటన్ ఉద్దేశం. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల బంటు సిద్కీపాషా సూడాన్ మాకు అక్కరలేదని బ్రిటన్‌కు హామీఇచ్చాడు. ఈ చర్యమకూడా పైఏడుగురూ ఖండించారు.

రాయబారవర్గంలోఅధికసంఖ్యాకులు ఇలా ఎదురుతిరిగేసరికి ఈజిప్ట్ రాయబారవర్గాన్ని రద్దుచేశాడు. బ్రిటన్‌తో రాయబారాలు సాగించడానికీ ఒడంబడికపై సంతకం చేయించడానికీ, పార్లమెంటు సభలో తన అనుకూలురచేత సిద్కీపాషాకు సర్వాధికారాలు ఇప్పించాడు. ఈ సందర్భంలో 62 మంది ప్రతిపక్షసభ్యులు సభను విడిచి వెళ్ళిపోయారు. ఈ ఒడంబడికపై సంతకం చేయకపోతే, ఈజిప్టు సోవియట్లు ప్రాబల్యం కిందికి పోకుండా ఆపగల రక్షణ లేకుండా పోతుందని సిద్కీపాషా ప్రచారంచేస్తున్నాడు సోవియట్లును, కమ్యూనిజాన్ని పెనుభూతాలుగా చూపి, బెదరించి ఈజిప్టును బ్రిటన్ పాదాలకింద శాశ్వతంగా పడవేయజూస్తున్నాడు.

స్వాతంత్ర్య వాంఛా ప్రదర్శన విద్యార్థుల దీక్ష

కాని, స్వాతంత్ర్య కాముకులయినఈజిప్టు ప్రజలు సిద్కీపాషా ద్రోహాన్ని సహించక నిరాకరిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఈజిప్టు విద్యార్థులు ఈస్వాతంత్ర్యపోరాటానికి అగ్రదళంగా నిలబడ్డారు. బ్రిటన్‌తో రాయబారాలు తెంచుకోవలసిందనీ, పూర్తి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాలనీ వీరి ముఖ్యనినాదాలు.

ఇప్పటికీ వారం పదిరోజుల నుండి ఈజిప్టు విద్యార్థులు స్వాతంత్ర్య ప్రదర్శనలు చేస్తున్నారు. సిద్కీపాషా మొదట తన పోలీసు బలంతో ఈ ప్రదర్శనలను అణచివేయగలననుకున్నాడు. విద్యార్థులు పోలీసులపై ఎదుడెబ్బ తీశారు. అనేక ఘర్షణల్లో విద్యార్థులు, పోలీసులు చాలమంది గాయపడ్డారు. పోలీసులు టియర్‌గ్యాస్ బాంబులను కూడా విద్యార్థులపై ప్రయోగించారు. ప్రదర్శనల్లో ప్రముఖులను అరెస్టుచేశారు.

ఎంతచేసినా విద్యార్థులు చలించలేదు. ఈజిప్టు ప్రజాద్రోహి సిద్కీపాషా, ఈ ప్రదర్శనలపైకి చివరకు తన సైనికబలాలను ఉసికొల్పాడు. కానిస్వాతంత్ర్యవాంఛాప్రదర్శనలు వెల్లువలుగాసాగుతున్నాయి కైరోయూనివర్సిటీ అధికారులు కూడా ఈ ప్రదర్శనం పట్ల సానుభూతి సూచకంగా తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చి, ప్రదర్శనల్లో చేరుతున్నారు. అలెగ్జాండ్రియాలో కూడా తీవ్ర ప్రదర్శనలు జరుగుతున్నాయి. ఇది చూచి సిద్కీపాషా కైరో, అలెగ్జాండ్రియాల్లోని యూనివర్సిటీలను మూసివేయించాడు.

దేశవ్యాపిత సమ్మెకు వాఫ్డ్‌పార్టీ పిలుపు

ఈజిప్టులో ప్రప్రధాన జాతీయపక్షమయిన వాఫ్డ్‌పార్టీ ఈ పోరాటాన్ని సరొక స్థాయికి తీసుకుపో నిశ్చయించింది. సిద్కీపాషా ద్రోహాన్ని ఖండిస్తూ దేశవ్యాపిత సమ్మెకు త్వరలోనే పిలుపునిస్తాము, సిద్ధంగా ఉండమని ఈజిప్టుప్రజలకు ఒక సందేశమిచ్చింది. తగిన ఏర్పాట్లు చేయడానికి అన్ని రాష్ట్రాలకు నాయకులు వెళ్ళారు. అంతేకాకుండా, బ్రిటిష్ ముసాయిదా ఒడంబడికను ఈజిప్టుపై రుద్దకుండా విజ్ఞప్తి చేయడానికి వాఫ్డ్ నాయకులు నిశ్చయించారు.

ఈజిప్టులో బ్రిటన్ ప్రవర్తన

శాంతికాముకులకు ఆందోళన కలిగిస్తున్నదని ఇజ్వెస్తియా

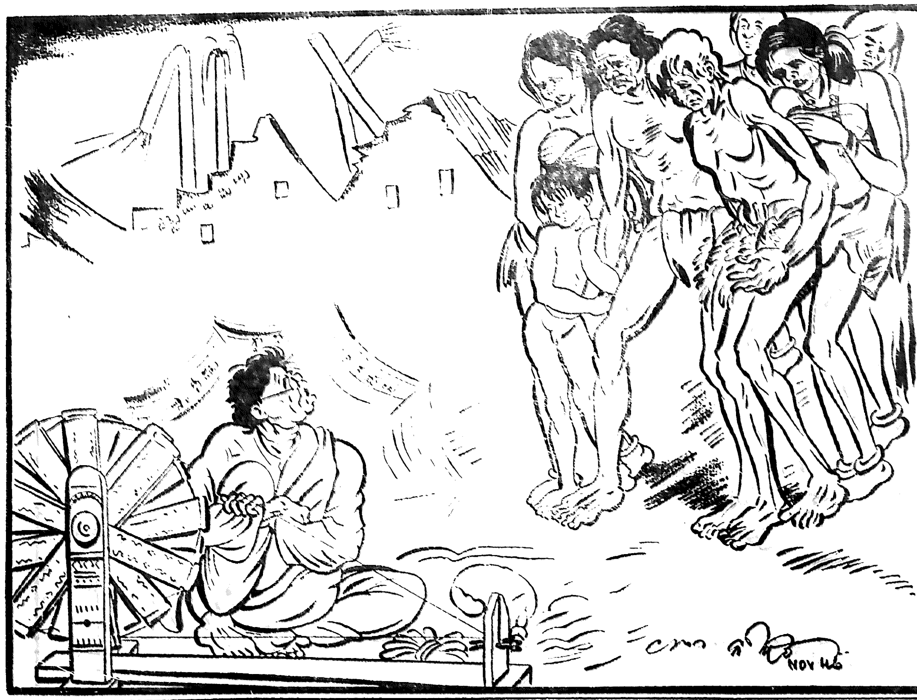
ఈజిప్టులో బ్రిటన్ అనుసరిస్తూన్న విధానాన్ని బట్టబయలుచేస్తూ 'ఇజ్వెస్తియా' పత్రిక ఒక వ్యాసం ప్రకటించింది. ఈ విధానం పశ్చిమఆసియా దేశాలన్నిటిలోను తీవ్ర ఆందోళన కలిగిస్తున్నది.

"ఒకవైపు తమ సేనలు నిష్క్రమిస్తున్నాయంటూనే బ్రిటన్ ఈజిప్టులో తన సైనిక బలాన్ని రెండురెట్లకు పెంచింది. మిలిటరీ కీలకస్థానాల్లో బ్రిటిష్‌వారు బర్మన్ యుద్ధ ఖైదీలచేత కోటలను, దారికేర్లను కట్టిస్తున్నారు. సూయజ్ కాలువవద్ద కొత్త మిలిటరీ ప్రధాన కార్యాలయాలను నిర్మిస్తున్నారు.

"బ్రిటన్ లాగానే ఈజిప్టు మిత్రరాజ్యసమితి సభ్యులు అయినా, ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి బ్రిటన్ రాయబారాలు జరుపుతూందట. ఈ సంప్రతింపుల్లో సరిసమానహోదా ఏకోశానా లేదన్నది ఈజిప్టు ప్రజలు గుర్తించారు. బ్రిటిష్ లేబరు ప్రభుత్వం అంటున్న మాటలకూ, చేస్తున్న చేష్టలకూ ఎక్కడా సామ్యంలేదని ఈజిప్టు పత్రికలు ఖండిస్తున్నాయి.

"బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ప్రవర్తన శాంతికాముకులకు ఆందోళన కలిగిస్తున్నదంటే సహజమే" అని ఈ వ్యాసం తెలిపింది.

ప్రకాశంగారి 5 గజాల బట్టలరేషన్ అమలు జరుగుతే—

★

గంపలగూడెం తొప్పువంటి ఎస్టేటులో ఎదురొడ్డిన రైతుల పోరాటాన్ని
జమీందారు అణచివేయడానికి బనాయించిన కేసుసందర్భంలో

కామ్రేడ్ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు
(ఎమ్. ఎల్. ఎ.)
రైతులతో సంప్రదిస్తున్నదృశ్యము

★

★

మోదుకూరు గ్రామ (తూర్పు గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా) రైతుకూలీలు కమ్యూనిస్టుపార్టీనిధికి వరికోతలు కోస్తున్న దృశ్యం.

★

Edited, Printed & Published
by Katragadda Rajagopalrao
at the Prajasakti Press,
Mogalrajapuram, Bezwada.
Consulting Editor :
M. Chandrasekhar Rao

END OF ISSUE